

TESVİYE

40. SAYI'NIN EKİDİR

**BASIN TOPLANTISI VE SERGİNİN
BASINDAKİ YANSIMALARI**

TESVİYE

HÜR VE KABUL EDİLMİŞ MASONLAR BÜYÜK LOCASININ DERGISİDİR

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası adına
İmtiyaz sahibi : **SAHİR TALÂT AKEV**

Yazı İşleri Sorumlu Müdürü : **CELİL LAYİKTEZ**

NURUZİYA SOKAĞI 21. BEYOĞLU - İST. TEL.: (0 212) 251 26 50
DERGİDE ÇIKAN YAZILARIN SORUMLULUĞU YAZARLARINA AİTTİR.
ÜYELERE MAHSUSTUR. İKİ AYDA BİR YAYINLANIR.
YENİLİK BASİMEVİ TEL : (0 212) 243 55 72 - 245 32 48

40. SAYININ EKİDİR.

Sevgili Kardeşlerim,

Büyük Üstat En Muh. Sahir Talât AKEV K. 26 Nisan 1999 gününde, Nuru Ziya adresimizde bir basın toplantısını organize etti. Daha önce Mason aleyhtarı söylemlerde bulunan kişilerle, yanlı basın dahil olmak üzere, tüm medya bu toplantıya davet edilmiş, toplantının yankıları TV ve yazılı basında günlerce sürmüştü. Toplantının ayrıntılarını, katılanların listesini 40 sayılı ana dergimizde haber olarak yazdık.

Basın toplantısı ve onu izleyen "Doğudan Batıya; İnsanlık Köprüsü: Masonluk" sergisinin ardından yanlı, yansız tüm gazete ve dergilerde yayınlanan haber veya makale niteliğindeki yazıları toplamaya çalıştık ve kronolojik / alfabetik sırayla TESVİYE'nin 40. sayısının işbu ekinde yayınlıyoruz.

Tarihi değeri olacağına inandığımız bu derginin arşivinizde saklanacağını ümit ediyoruz. Böylece, haricilere ve Mason adaylarına sunabileceğimiz bir doküman daha kitaplık raflarımıza girecek.

Sergiyi gezen yaklaşık 15.000 kişinin önemli bir kısmı anket formlarımızı doldurdular. Lehte veya aleyhte çıkan yazılardan bir demeti önümüzdeki sayımızda sizlere sunacağız.

Kardeşçe sevgi ve saygılarımla,

Celil LAYİKTEZ

26 NİSAN 1999 GÜNÜ DÜZENLENEN "BASIN SOHBET TOPLANTISI"NIN BASINDAKİ YANKILARI

MASONLAR BASIN ÖNÜNE ÇIKTI

Akşam, 28.04.1999

Haklarında birçok spekülasyon yapılan masonlar basın önüne çıktı. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, Türk Masonluğu'nun 90. yılı nedeniyle Beyoğlu'ndaki dernek merkezinde basın sohbet toplantısı yaptı. Akev, bugün masonluğun gizli kalmış tarafı olmadığını belirterek, masonluğun üniversitelerde araştırma konusu bile olduğunu söyledi. Akev, "Gizli kalmanın hiç kimseye bir yararı yoktur. Masonlar'ın maruz kaldıkları bazı eleştiriler, masonlar hakkındaki bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Bu bilgi eksikliğini gidermek istedik" dedi.

Akev, masonluğun kendine has bir örgütlenme şekli bulunduğunu ve çalışmalarını "Dernekler Kanunu"na göre yaptıklarını ifade ederek, Türk masonlarının, Türkiye'de 8 kentteki 160 loca ve 12 bin üye ile çalışmalarını sürdürdüklerini söyledi.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın basınla sohbet toplantısına TGC Başkanı Nail Güreli de katıldı.

Masonlar basın önüne çıktı

Haklarında bir çok spekülasyon yapılan masonlar basın önüne çıktı. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, Türk Masonluğu'nun 90. yılı nedeniyle Beyoğlu'ndaki dernek merkezinde basın sohbet toplantısı yaptı. Akev, bugün masonluğun gizli kalmış tarafı olmadığını belirterek, masonluğun üniversitelerde araştırma konusu bile olduğunu söyledi. Akev, "Gizli kalmanın hiç kimseye bir yararı yoktur. Masonlar'ın maruz kaldıkları bazı eleştiriler, masonlar hakkındaki bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Bu bilgi eksikliğini gidermek istedik" dedi. Akev, masonluğun kendine has bir örgütlenme şekli

bulunduğunu ve çalışmalarını "Dernekler Kanunu"na göre yaptıklarını ifade ederek, Türk masonlarının, Türkiye'de 8 kentteki 160 loca ve 12 bin üye ile çalışmalarını sürdürdüklerini söyledi. Akev, yıllardır sergiledikleri suskunluğun yersiz olduğunu fark ederek, Türk masonluğu'nun 90. yılını bir vesile olarak gördüklerini, yıl boyunca düzenleyecekleri etkinliklerle Türk masonluğunu tanıtmaya çalışacaklarını kaydetti. Konuşmaların ardından toplantıya katılan basın mensuplarına toplantıların yapıldığı localar gezdirildi. Toplantıya, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC) Başkanı Nail Güreli ve basın kuruluşlarının üst düzey temsilcileri katıldı.

Akev, yıllardır sergiledikleri suskunluğun yersiz olduğunu fark ederek, Türk masonluğu'nun 90. yılını bir vesile olarak gördüklerini, yıl boyunca düzenleyecekleri etkinliklerle Türk masonluğunu tanıtmaya çalışacaklarını kaydetti. Konuşmaların ardından toplantıya katılan basın mensuplarına toplantıların yapıldığı localar gezdirildi. Toplantıya, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC) Başkanı Nail Güreli ve basın kuruluşlarının üst düzey temsilcileri katıldı.

MASONLUK

Deniz SOM
Cumhuriyet, 28.04.1999

Masonların "Büyük Loca"sındaki davette gazeteciler arasındaki en meraklı grup şeriatçılardı. Türkiye'deki Masonların ilk büyük üstadının Talat Paşa olduğunu anımsarsak, şeriatçıların büyük merakı da bugünkü Masonlar arasında yüksek rütbeli subayların olup olmadığında yoğunlaşıyordu. Sordular, karşılığında "Masonluğa girişte ülke kanunlarına uyulacağı üzerine de yemin edilir. Asker Mason, askeri kanunlara karşı gelemmez" yanıtı aldılar. Yanıt "Askerlerden de Mason olanlar var" bilgisini içeriyordu. Uyandılarsa, gazetelerinde bugünkü manşetleri şöyle olabilir: "Masonlar, orduya sızdı!" Bendenizin merakı ise başka konulardaydı: Tayyip Efendi, bir şiiri uğruna mapus damlarına girdiği Ziya Gökalp'in Mason olduğunu biliyor muydu? Türk-İslam sentezcilerinin peşine takılan vatandaş, padişahların yanısıra şeyhülislamların da, Mason olduğunu öğrenirse ne der?

Masonluk

Tam adı. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği. Kamuoyu onları Masonlar olarak tanıyor. Ve biraz da kuşkuyla bakıyor. Tabii ki eğer görebilirse. Çünkü Masonlar ortaya çıkmıyor, her kapalı kapılar ardında kalmayı yeğliyor...

Şimdi onlara da kapılarını açtı. Türkiye'de 8 kentte, 160 locada 12 bin üyesi olan Beyoğlu'ndaki "Büyük Loca" önceki gece bir grup gazeteciye ağırladı. Büyük Üstad Sahir Talat Akev, soruları yanıtladı.

Kapıların açılması, Masonluğun Türkiye'deki 90. kuruluş yılına bağlandı. Ancak, şeriatçıların abuk sabuk iddialarına yanıt vermeyi de amaçlıyordu.

Bir kere dinsiz olmadıklarını, geleneksel Masonluğun Tanrı inancı şart koştuğunu açıkladı.

17. yüzyılda Londra'da kurulan ilk büyük locada Protestanlarla Katoliklerin aynı çatı altında toplanmasına Vatikan'ın büyük tepki gösterdiğini ve Protestanların locadan atılmaması üzerine Papa'nın Masonları afaroz ettiğini anlattılar. Dinsizlik suçlamalarının hatta Masonluğun bir din gibi algılanmasının da bu olaydan kaynaklandığını söylediler; Masonluğa kabul edilenlerin locada üzerine yemin ettiği Tevrat, İncil ve Kuran'ı gösterdiler.

Masonluğun, duvarcı ve taş ustalarının meslek bilgilerini korumak için kurduğu bir örgüt olduğu biliniyor. Anadolu'daki Ahiler, Loncalar gibi...

Söylediklerine göre "hür" olmaları, ortaçağdaki inşaat ustalarının öteki mesleklerle göre kralın ya da derebeyinin iznine bağlı kalmadan bir yerden

başka bir yere gidip çalışabilmesinden geliyor; sanayi devriminin yarattığı koşullarda taş ustalığının önemini yitirmesiyle locaya başka meslek gruplarından kişilerin alınması da Masonluğa "kabul edilmiş"liği getiriyor.

Günümüzde ise Masonlar arasında artık duvarcı ustası bulunmuyor! Daha çok toplumun üst katmanlarından kişiler oluşturuyor Masonları... Ama, dışarıya karşı Masonluklarını gizliyorlar. Yine de gizli olmadıklarını kapalı olduklarını anlatıyorlar. Toplantılarındaki kuralları ve aralarındaki ilişkileri duvarcı ustalarından kalan sembollere dayandırıyor ve dolayısıyla gizemli bir ortam yaratıyorlar. Belki de güçleri gizemlerinden geliyor. Ülke siyasetine karışmadıklarını, felsefelerinin hümanizm olduğunu anlatıyorlar. Türkiye'de Çocuk Esirgeme Kurumu ile Kızılay'ın Masonlar tarafından kurulduğunu açıklıyor ve topluma yönelik yardım çalışmalarında alanı "mağdur" vereni "mağrur" etmemek için sessiz kaldıklarını belirtiyorlar. Masonluğa karşı haksız eleştirilerin bilgi eksikliğinden kaynaklandığını söylüyor ve kapılarını aralayıp, 2 Mayıs'ta Aya İrini'deki sergi ile halkın karşısına çıkmaya hazırlanıyorlar.

Demirel'in adı Masonları bölmüştü

İsteyen Mason kimliğini açıklayabiliyor. Ancak bir Mason'un başka bir Mason'un kimliğini açıklama hakkı bulunmuyor.

Siyasete girdiğinde Mason olduğu iddia edilen Süleyman Demirel'e ilişkin sorular asla yanıt bulamıyor.

Ancak, Süleyman Demirel'in Masonluğa ilişkin bazı belgelerin tartışma konusu olduğu 1960'lı yılların ilk yarısında Türkiye'deki Büyük Loca'da bölünme yaşanıyor...

Ayrılanlar yeni bir "Büyük Loca" kuruyor.

Atatürk'ün yakın çevresindeki bir çok kişinin Mason olduğu görülüyor ve fakat Meclis Başkanı, altı bakan ve 60 kadar milletvekilinin Mason olduğu 1935 yılında Atatürk'ün duyduğu bir rahatsızlık üzerine Büyük Loca "uykuya yatıp" 1948 yılına dek faaliyetlerini durduruyor.

Büyük Loca, hayatta olmayan bazı Masonların adına açıklamakta bir sakınca görmüyor:

Namık Kemal, Ziya Paşa, Gazi Osman Paşa, Mustafa Reşit Paşa, Mithat Paşa, Ahmet Vefik Paşa, Keçecizade Fuat Paşa, Humbaracı Ahmet Paşa, Cemal Paşa, Talat Paşa, Rıza Tevfik, Şinasi, Ahmet Rasim, Hüseyin Cahit Yalçın, Ahmet Mithat Efendi, Ahmet Emin Yalman, M. Kemal Öke, Ağah Sırrı Levend, Enver Ziya Karal, Mesut Cemil, Reşat Nuri Güntekin, Kazım İsmail Gürkan, Mümtaz Faik Fenik.

MASONLAR BASIN KARŞISINA ÇIKTI

Şermin SARIBAŞ,
Hürriyet, 28.04.1999

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Üstad-ı Azamı Sahir Talat Akev ve loca üyeleri önceki gün Beyoğlu'nda kendi binalarında bir basın toplantısı düzenlediler. Masonlar toplantılarına kendilerine ağır suçlamalarda bulunan basın mensuplarını da davet ettiler.

Yemekli toplantı sırasında, gazetecilerin sorularına cevap veren Akev, kimin Mason olup olmadığını sorulmasını istedi Akev, "Ben Masonum deme hakkı olanlarıdır. Ben onların adına konuşamam" dedi. Akev, Masonluğun gizli kalmış bir tarafının bulunmadığını söyledi. Üstad, toplantı ve çalışmalarını gizli tutmalarının nedenini, bulundukları ortamın özgürlüğe müsait olmaması, siyasi rejimin Mason idealleri ile bağdaşmaması olarak açıkladı. 2 Mayıs'ta Aya İrini'de "Doğudan Batıya İnsanlık Küprüsü: Masonluk" sergisinin de açılacağını ve herkesi bu sergiye beklediklerini söyleyen Akev, "Gizli kalmanın hiç kimseye bir yarar yoktur" dedi.

TÜRKİYE'DE MASONLUK

Avukat olan Akev, büyük Türk locasının 90 yıllık bir tarihi olduğunu ve bu süreç içinde Masonların sevgi ve kardeşliği ön planda tutarak çalışmalarını sürdürdüklerini belirtti.

Büyük Locanın resmi kuruluş tarihi 1 Ağustos 1909, ilk büyük Üstadı ise Sadrazam Talat Paşa. 1935-1948 yılları arasında spor kulüpleri ve Kızılay hariç tüm derneklerin kapatılmasıyla Masonluğun da bir süre uykuya daldığını yani kesintiye uğradığını belirten Akev "Bugün Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği, Türkiye'nin sekiz kentinde 160 locası ve 12.000 üyesi ile çalışmalarına çıkarak, usta ve üstad sıralamasıyla devam ediyor" dedi. Akev, yıllardır insanların zihinlerini kurcalayan bazı önemli soru işaretlerini şöyle giderdi.

ASKER MASONLAR

İslamcı medya kuruluşlarından Yeni Şafak, Cihan Haber Ajansı, Aksiyon Dergisi ve Zaman'ın da izlediği toplantıda, Akev'e "Asker Mason var mı?", "Masonlar dernek olarak mal varlığı ne kadar?" gibi sorular yöneltildi. Akev, askerlerle ilgili yöneltilen soruya, "Asker mason, askerliğin gereğini yapar" cevabını verdi. Mal varlığı ile ilgili soruya ise Akev'in cevabı, "Fazla bir mal varlığımız yok. Faaliyetlerimizi üyelerimizin aidatları ve bağışlarıyla yürütüyoruz" oldu.

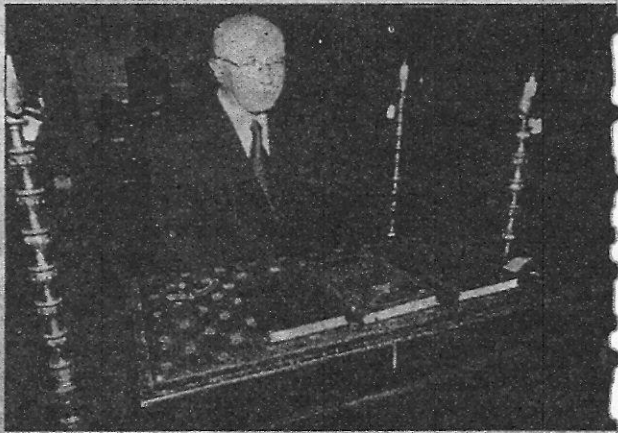
Sahir Talat Akev, şu anda TBMM'de mason bulunup bulunmadığı sorusuna da "Evet var. Ancak sayıları fazla değil" cevabını verdi.

kapılarını
basına açtı.
Masonlar,
"Asker
mason var
mu?",
"TBMM'de
mason
bulunuyor
mu?",
"Masonluk
dinsiz bir
topluluk
mu?" gibi
soruları
yanıtladı.

Masonlar basın karşısına çıktı

ÜR ve Kabul Edilmiş
Masonlar Büyük Locası
Üstad-ı Azamı Sahir Talat
Akev ve loca üyeleri önceki gün
yoğlu'nda kendi binalarında
basın toplantısı düzenlediler.
Masonlar toplantılarına
medilerine ağır suçlamalarda
bulunan basın mensuplarını da
davet ettiler.
Yemekli toplantı sırasında,
gazetecilerin sorularına cevap
veren Akev, kimin Mason olup
madığının sorulmamasını
istedi. Akev, "Ben Masonum
ne hakkında onlarıdır. Ben
onların adına konuşmam" dedi.
Akev, Masonluğun gizli kalmış
tarafının bulunmadığını
söyledi. Üstad, toplantı ve
işmalarını gizli tutmalarının
denimini, bulundukları ortamın
gürültüye müsait olmaması,
yası rejimin Mason idealleri ile
uymaması olarak açıkladı. 2
ayda 2 Ayda 2 Ayda 2

Akev, merkezlerinin İstiklal Caddesi üzerindeki Nur-u Ziya sokakta bulunmasını da şöyle açıkladı: "Nur-u Ziya, Aydınlığın Işığı demek. Bu da bizim felsefemizle paralel" dedi.

MASONLUK NEDİR

Mason sözcüğü Musevilerin Kudüs'deki ünlü Hz. Süleyman Tapınağının mimarı Hiram ustaya dayanıyor. Kelime karşılığı duvarcı olan Mason sözcüğü ortaçağ döneminde duvarcı ustalarının serbest dolaşım haklarının olması ve

tüm ülkeler arasında rahatça dolaşabilmeleri nedeniyle ayrıcalıklı bir grup haline gelmiş ve kendilerinin bir araya geldiği localara da Mason locası adını vermiştir.

YILDA 50 MİLYON TL

Yüce bir varlığa, demokrasiye ve laikliğe inanan, yüz kızartıcı hiç bir suç işlemeyen, localarda yapılan felsefi konuşmaları anlayabilecek derecede tahsili olan ve kadın olmayan herkes mason olabiliyor. Masonlar yıllık aidat olarak 50 milyon TL. ödüyorlar.

KADIN MASON YOK

Masonlar, Mason'un kelime karşılığının duvarcı olduğunu ve kadın duvarcı olmadığı için bunun sadece bir erkek derneği olduğunu söylüyorlar.

DİNE KARŞI DEĞİL

Masonlar, üyelerinin "Yüce Varlık'a" inanmalarını şart koşuyor. Yüce Varlık'a inanmayanları ve ateistleri, asla aralarına almıyorlar. Toplantılara üç kutsal kitabı, Kuran-ı Kerim, Tevrat ve İncil'i açmadan başlamıyorlar. Şeyhülislam Musa Kâzım Efendi ve Hayri Efendi, İmam Haşim Veli, İmam Mustafa Hâfız Şükrü gibi pek çok din adamının da mason olduğu biliniyor.

MASONLAR: ARTIK GİZLENMEYECEĞİZ

Milli Gazete, 28.04.1999

12 Bin üyeleri var! Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği'nin Beyoğlu'ndaki merkezinde düzenlenen toplantıda konuşan Mason Locası'nın Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, Türk masonlarının, Türkiye'de 8 kentteki 160 loca ve 12 bin üye ile çalışmalarını sürdürdüklerini söyledi.

Masonlar: Bundan sonra gizlenmeyeceğiz

Atatürk'ün yasaklaması nedeniyle yıllardır yeraltında gizli toplantılarla faaliyetlerini sürdüren masonların, günyüzüne çıkacağı öğrenildi. Türk masonluğunun 90. yılı nedeniyle Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği'nin Beyoğlu'ndaki merkezinde düzenlenen basın sohbet toplantısında konuşan Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, bugün masonluğun gizli kalmış tarafı olmadığını söyledi.

ARTIK GİZLİLİK YOK!

Türkiye'deki hür masonluk çalışmaları hakkında bilgi veren Akev, yıllardır masonların çalışmalarının gizli tutmalarının nedeninin, bulundukları ortamın özgürlüğe müsait olmaması, siyasi rejimin mason idealleri ile bağdaşmaması şeklinde açıkladı. Akev, masonluğun artık üniversitelerde bir araştırma konusu olduğunu iddia ederek, "Gizli kalmanın hiç kimseye bir yararı yoktur" dedi. Türk masonluğunun 90. yılı nedeniyle Türkiye'deki hür masonluk çalışmaları hakkında kamuoyuna bilgi vermeyi amaçladıklarını kaydeden Akev, "Masonların maruz kaldıkları bazı eleştiriler, masonlar hakkındaki bilgi eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Bu bilgi eksikliğini gidermek istedik" şeklinde konuştu.

12 BİN ÜYEMİZ VAR

Akev, masonluğun kendine has bir örgütlenme şekli bulunduğunu ve çalışmalarını "Dernekler Kanunu"na göre yaptıklarını ifade ederek, "Masonluğun temel prensipleri kardeşlik, eşitlik ve özgürlüktür. Masonluğa kabul edilme koşulları vardır. Kabul edilenler çalışmalarına sırasıyla çırak, usta ve üstad olarak devam ederler" diye konuştu. Türkiye'de ilk Mason Locası'nın 2. Meşrutiyet'ten sonra 1909 yılında kurulduğunu kaydeden Akev, bu locanın ilk büyük üstadının da Sadrazam Talat paşa olduğunu, Türk masonlarının, Türkiye'de 8 kentteki 160 loca ve 12 bin üye ile çalışmalarını sürdürdüklerini söyledi.

SUSKUNLUK GEREKSİZMİŞ!

Akev, yıllardır sergiledikleri suskunluğun yersiz olduğunu farkederek, Türk masonluğunun 90. yılını bir vesile olarak gördüklerini, yıl boyunca düzenleyecekleri etkinliklerle Türk masonluğunu tanıtmaya çalışacaklarını kaydetti. Akev, bu amaçla 2 Mayıs Pazar günü Aya İrini'de "Doğu'dan Batı'ya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" sergisi düzenleyeceklerini söyledi. Masonların sosyal çalışmalarda da bulunduklarını anlatan Akev, 500 öğrenciye burs yardımında bulunduklarını ve İzmir'de bir yaşlılar yurdu kurduklarını kaydetti. Konuşmaların ardından toplantıya katılan basın mensuplarına toplantıların yapıldığı localar gezdirildi. Toplantıya, Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC) Başkanı Nail Güreli ve basın kuruluşlarının üst düzey temsilcileri katıldı.

MASONLARIN GLASNOST DÖNEMİ

Nazım ALPMAN
Milliyet, 28.04.1999

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, kuruluşunun 90. yılında kamuoyuna açıldı

yaşam Çarşamba 28 Nisan 1999

Masonların glasnost dönemi

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası kuruluşunun **90. yılında** kamuoyuna açıldı

En ünlü üyeler

Talat Paşa (üstte),
Rıza Tevfik,
Sinasi, Namık Kemal,
Ahmet Rasim,
Hüseyin Cahit
Yalçın, Ziya Gökalp,
Ahmet Mithat
Efendi, Reşat Nuri
Günterkin, Ahmet
Emin Yalman,
Padışah S. Morad,
Mustafa Reşit
Paşa, Kırıkkale
Fuat Paşa, Bahriye
Nazım Cemalettin Paşa,
Gazi Osman Paşa,
Maliye Nazırı Cavit

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın Beyoğlu'ndaki merkezinde yapılan toplantıya geniş bir medya grubu katıldı (üstte). Mason Locası'nın toplantı salonu, **Bülent Özdemir**

Türkiye masonları yıllardır büyük bir özenle korudukları gizliliklerini kamuoyuna açtı. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, kuruluşunun 90. yılı nedeniyle önceki akşam yemekli bir basın toplantısı düzenleyerek, masonluğu ve masonların çalışmalarını anlattı.

Büyük Loca'nın Beyoğlu'ndaki merkezinde yapılan toplantı bir kokteyle başladı. Konukları salonun girişinde Büyük Üstad Sahir Talat Akev karşıladı. Pek çok tanınmış gazeteci ve televizyoncuya, "hoşgeldiniz" koktelinin ardından multivizyon gösterisi ile Türkiye'de masonluğun tarihi anlatıldı.

İlk Büyük Üstad

Osmanlı ülkesinde 18. ve 19. yüzyıllarda yabancı merkezlerle bağlı locaların çalışmaları vardı. Türkiye'de 1861'de bir Yüksek Şûra kurulmuştu. Şûra-yı Âli-i Osmâni adlı bir Şûra uzun ömürlü olmamıştı.

2. Meşrutiyet'in ilanından sonra 1 Ağustos 1909'da "Meşrik-i Âzâm-ı Osmani" adıyla çalışmalarına başlayan Büyük Loca'nın ilk Büyük Üstadı da İttihat ve Terakki'nin ünlü ismi Tâlât Paşa oldu. Türkiye masonluğu 1935 ile 1948 yılları arasında kesintiye uğradı. Bu yıldan sonra masonluğun gerektiği değişikliklere uğrayarak gelişen masonluk 1999'da sekiz kentte faaliyet gösteren 160 loca 12 bin üyeye ulaştı.

Neden Açıldılar?

Multivizyon gösterisinden sonra konuklar büyük yemek salonuna alında. Zeytinyağlı enginar tabağı, mimoza salata, kalamar tava, hardal soslu somon balığı, çikolata soslu helva, karışık mevsim meyve tabağı ve kahveden oluşan yemek sırasında Büyük Üstad Akev, toplantının amacını açıklayan konuşmasını yaptı:

"Bugün masonluğun gizli bir tarafı yoktur. Bir zamanlar masonlar toplantı ve çalışmalarını gizli tutmak zorunda kalmışlardır. Bunun nedeni bulundukları ortamın özgürlüğe müsait olmaması, ülkede uygulanan siyasi rejimin mason idealleriyle bağdaşmaması gibi çeşitli sebeplerdir.

Bazı ülkelerde özellikle radikal dinci akımların etkisiyle masonluk açığa çıkmaktan çekinmiş, mensupları da mason kimliklerini gizleme ihtiyacı hissetmişlerdir. Ancak bunun ne masonluğa, ne de masonluk aleyhindeki akımlara yararı olmuştur."

Dünyada masonlukla ilgili her türlü yayının kitapçılarda serbetçe satıldığını belirten Akev, bu konuda Türkiye'de büyük eksiklik bulunduğunu anlatarak şöyle dedi:

"Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, bugünden itibaren bu eksikliği gidermeye çalışacaktır. Ancak bunun zaman alacağı kabul edilmelidir. Büyük Loca'nın kuruluşunun 90. yılı etkinliklerinde masonluğun tanıtılması programlanmıştır. Biliyorum ki, basında masonların açılmasından bahsedilecektir. Aslında gerçekte bir açılma yoktur. Çünkü bizim söyleyeceklerimiz zaten bilinen şeylerdir. Tek fark, başkalarının söylediklerini bu defa biz kendimiz söyleyeceğiz."

Akev, 2 Mayıs 1999'da Aya İrini'de "Doğudan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" adıyla bir serginin açılacağını da sözlerine ekledi.

MASONLAR KAPILARINI AÇTI...

Posta, 28.04.1999

Masonlar kapılarını açtı

Mason Locası'nın büyük üstadı Sahir Talat Akev, "Artık gizlenmeyeceğiz. Derneğimiz herkese açıktır" dedi.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği kuruluşunun 90'ıncı yılında kapılarını basına açtı. İstanbul Galatasaray Nur-u Ziya Sokak'taki dernek merkezinde basına verilen yemekte masonik giysileriyle bir konuşma yapan Dernek Başkanı Sahir Talat Akev, "Masonların gizlisi yok, derneğimiz herkese açıktır" dedi. Gecede 1800'lü yıllarda Osmanlı'dan başlayan masonluğun tarihi süreci de multivizyon gösterileriyle anlatıldı.

VE MASONLAR ŞEFFAFLAŞTI

Funda ÖZKAN
Radikal, 28.04.1999

Beş yıl önce Melih Gökçek, Mesut Yılmaz'ın mason olduğunu iddia ediyor; Mesut Yılmaz'da, Gökçek aleyhine "hakaret" davası açıyordu. İki yıl sonra Mesut Yılmaz, Melih Gökçek'e "özür dilemesi" için bir fırsat yaratıyordu. Türk siyaset tarihinde aslında masonluğun "öcü" olarak belgelendiği en ünlü olay, Cumhurbaşkanı Demirel'in parti lideri olduktan sonra "Mason değildir" diye locasından yazılı "olur" almasıydı. Yıllar sonra öğreniyoruz ki, bu belgeyi veren Ankara'daki locadakiler kurum iç disiplin cezasına çarptırılmış.

Türkiye çapında 11 bine yakın üyesi bulunan Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası 90 yıllık resmi tarihinde ilk defa kapılarını gazetecilere açtı. Bu arada "eş durumu" hariç tarihi binaya ilk giren yabancı bayan unvanına da sahip oldum.

"Asıl bize hakaret edildi"

Loca'nın eski Büyük Üstadı Tunç Timurkan, masonların iki yıldır kapılarını açmaya niyetli olduklarını söylüyor. Ancak radikal sağ basında çıkan ve mistik tören görüntüleri ile birlikte "Tanrısız", dünyayı yönetenler" iddiaları karşısında polemige girmemek için şeffaflaşmayı ertelemişler. Tunç Timurkan'a, Yılmaz ile Gökçek arasındaki "hakaret davası"nı hatırlattığımızda ise "Asıl bize hakaret edildi" siteminde buluyor. Ne de olsa Türkiye'de örneğine çok rastladık asistan iken mason olup dekan olduktan, ya da kamu bankalarında genel müdürlüğe terfi ettikten sonra locasından ayrılanlara. Son yıllarda da politikacı masonların sayısının epey azaldığını söylüyorlar. Modern Folk Üçlüsü günlerinden hepimizin çok yakından tanıdığı Ahmet Kurtaran ise "Sadece demokrasinin olmadığı ülkelerde insanlar masonluklarını gizlemeye çalışır" yorumunu yapıyor. Bir başka tanıdık sima mason olmanın yollarını anlatıyor. Kıdemli bir mason, aday için teklif verdikten sonra, bu aday hakkında geniş çaplı bir tahkikat yapıyor. Kötü şöhreti bulunanlar asla camiaya kabul edilmiyor. Yüz kızartıcı suç işleyenler ise hemen masonluktan çıkarılıyor. Tabii ki istisnalar da var. Trafik suçu işleyenler ile düşünce suçuna çarptırılanlara hoşgörü gösteriliyor.

Gece de Osmanlı'da 1800'lerde başlayan masonluğun tarihi serüveni, multivizyon ile gösterildi. İkinci Meşrutiyet'in kurulmasında, İttihat ve Terakki'de masonların öncü rolü anlatılırken, pek çok ünlü masonun da ismi verildi:

Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Ahmet Rasim, Ziya Gökalp, Reşat Nuri Güntekin, M. Kemal Öke, 5. Murad, Humbaracı Ahmet Paşa, Gazi Osman Paşa, İbrahim Müttferika, Hasan Âli Yücel, Yunus Nadi gibi. 1940'lara kadar gelen ta-

rihi serüvende isimleri açıklanan masonların tek ortak özelliği şu an "hayatta olmamaları"ydı. Gecede Loca'nın Büyük Üstadı Sahir Talat Akev (uluslararası arenada tanınmış ünlü avukat), tüm masonlara bir çağrıda bulunuyordu: "Mason olduğunuzu açıklamaktan çekinmeyin."

Masonlar her ne kadar toplantılarında politika ve dini konularda tartışmalara kesinlikle izin vermediklerini, masonların dine karşı olmadığını, aksine "Yüce Varlık"a inanmayanların aralarına kesinlikle katılamayacağını, masonluğun yasal bir topluluk olduğunu vurgulasa da geceye belki de bir meslektaşın daveti reddederken öne sürdüğü gerekçe damgasını vuruyordu. Bu gazeteci "Gelirsem yanlış anlaşılır, beni de sizden biri zannederler" diyerek, masonların gecesine katılmayı reddediyordu.

HER YIL 600 YENİ MASON

Serpil YILMAZ
Sabah, 28.04.1999

Masonlar'la ilgili ne biliyorsak, başkalarından. Ne bir tören gördük, ne bir Mason toplantısına katıldık...

Bu kez durum farklı. Kendilerini anlatmaya başladılar. **Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası**, Türk Masonluğu'nun 90'ıncı yılında ilk kez medya önüne çıktı. 2 Mayıs'ta Aya İrinide açacakları "Doğudan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" sergisiyle de halkla açılacaklar.

İlk açılımı 1996 yılında bir gazete ilanı ile yapmışlardı. O yıl, **ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz'a "Mason"** denmişti. Yılmaz'da bu iddiayı bir suçlama kabul etmiş, açtığı davayı da kazanmıştı... Bunun üzerine Masonlar şu ilanı vermişti:

"Masonluk hakkında her türlü hatalı görüş ve söylentilerin sınırlarını aşarak bir siyasi parti başkanını Mason olduğu iddiasından yola çıkıp, konuyu bir Masonluk suçlaması biçiminde ve adeta bir hareket gibi ele almışlardır. Kuruluşundan bu yana geçen 300 yıl boyunca siyasetle uğraşmayan ve inançlara saygı duyan Masonluğu anlatmak gereği doğdu."

Hür Masonlar, 1999'u gazete ilanı kadar açılmakla sınırlı tutmayacak. Serginin yanı sıra, Enka Şadi Gülçelik Tesisleri'nde **Tenis Turnuvası** düzenleyecekler. Darüşafaka Tesisleri'nde **"Mason Şenliği"** haftası Masonlar'ın eşlerine, çocuklarına açık olmakla kalmayacak.

Neden dışı açılma gereği duyular? Toplantı süresince en çok aklımıza takılan bu soruydu.

Büyük Üstad Akev ısrarla bu yöndeki sorulara "Kapalıyız ama gizli değiliz. Masonlukla ilgili başkalarının bilgi vermesinin ötesinde kendimiz konuşacağız" diye yanıtlar verdi.

Masonik demokrasi

Masonlar dışı açılmanın önemli bir nedeni olarak Akev'in kimliğini gösteriyorlar. Ancak kayıtlar, Hür Masonlar'ın kamuoyuna açılımlarını son 10 yılın tartışması olduğunu gösteriyor. Akev'den önceki Büyük Üstad, **Tunç Timurkan**'la "Masonik demokrasi"yi yönetim biçimi olarak benimsedikleri iddia ediliyordu.

Dünyada Masonluğun tarihsel misyonunu tamamladığı yolunda da yaygın bir inanış var. Bu nedenle Mason sayısında azalma olduğu dikkat çekiyor. Dışa açılma, Mason sayısında artış beklentisini mi ortaya koyuyor?

Bu soruyu yönelttiğim Akev, dünyada Fransızca konuşulan yerlerdeki azalmayı kabul ederken, "Türkiye'de her yıl sayımız yüzde 5 artıyor. Bizim böyle bir sorunumuz yok" diyor. Öyleyse sayıları 12 bine yaklaşan Masonlar'a her yıl 600 kişi daha katılıyor.

Akev, "Üyeleriniz kimler" dışında, her soruya yanıt vermeye çalıştı!.... Çalıştı, çünkü "duvarcı ustalarının" sembolleri gizliydi, gizli kaldı... Modern Folk Üçlüsü'nün Ahmet Kurtaran'ı, gazeteci Ahmet Örs ve Özer Yelce'nin Mason olduğunu öğrenmemiz tarihi etkilemeyecekti. Ancak Atatürk ve Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'le ilgili iddialara da burada yanıt aramamak olanaksızdı.

Atatürk'le ilgili olarak "Belgeye rastlanmıyor. Ancak yakın arkadaşlarının Mason olduğu biliniyor" dendi.

Duvarları Atatürk resimleriyle donatılan Nur-u Ziya'daki binanın içinden Demirel de geçti mi?

Bu soru öyle kritik ki. 1966'da Türk Masonlar'ı bu soru yüzünden ikiye ayrıldı. Demirel'in DSI mühendisiyken Mason olduğunu iddia edenler. **Tepebaşı 111**'lerin doğuşuna yol açtı. Akev ayrılığın dünyadaki Fransız-İngiliz kökenli Mason tarihiyle ilgisini söylese de, biz birincisine inanmaya devam edeceğiz.

Kardeşlik, özgürlük, eşitlik; Fransız İhtilali'nin de sloganları olan bu kavramları benimseyen Masonlar birbirlerine "Kardeşim" diyorlar. Timurkan'a "Batı demokrasilerinin geldiği noktada, tarihsel misyonunuzu tamamlamadınız mı?" dediğimde, "Şimdi bize daha çok ihtiyaç var. Sivil toplum örgütleri topluma hizmet ediyor, biz ahlâklı birey yetiştiriyoruz" diyor....

VE KAPI ARALANDI

Sabah, 28.04.1999

Masonlar 90 yıl sonra ilk kez yöneticileriyle birlikte kamuoyu önüne çıktı.

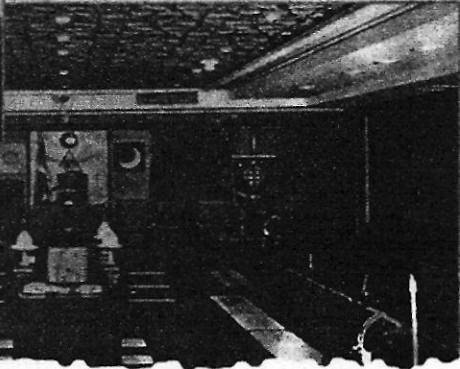
Beyoğlu'ndaki Büyük Loca'nın kapısını açan Masonlar, sır dünyalarını ise sadece araladılar. İşte sızan bilgiler: 8 kentte 12 bin üyeye sahipler. Ünlü Türk Masonlar'ı sorduğunuzda bir liste uzatıyorlar. Haylı uzun ama yaşayan ünlülerin hiçbiri yok.

Ve kapı aralandı

Masonlar 90 yıl sonra ilk kez yöneticileriyle birlikte kamuoyu önüne çıktı

BEYOĞLU'NDAKİ Büyük Loca'nın kapısını açan Masonlar, sır dünyalarını ise sadece araladılar. İşte sızan bilgiler: 8 kentte 12 bin üyeye sahipler. Ünlü Türk Masonlar'ı sorduğunuzda bir liste uzatıyorlar. Hayli uzun ama yaşayan ünlülerin hiçbiri yok. Erdal Şafak'ın izlenimleri 18'de

Büyük Loca'nın Ayin Salonu ve Büyük Üstat

Masonlar'ın ayin salonu 500 yıl öncesine giden sembollerle süslü. Masonlar'ın Büyük Üstat'ı 3 yılda bir seçiliyor. Şimdiki Büyük Üstad Sahir Talat Akev. Bir avukat.

"GİZLİ DÜNYA"YA İLK PENCERE

Erdal ŞAFAK
Sabah, 28.04.1999

Masonluk denince akla ilk gelen "gizlilik" oluyor. Oysa 90'ıncı yılını kutlayan Türk Masonları, bunun kimseye yararı olmadığını söylüyor ve ekliyorlar: İnternet'te sitemiz bile var.

Beyoğlu'nun arka taraflarında bir yerlerde, günışığının zor sızabildiği daracık bir sokakta, eski ama yenilenmiş bir bina... Dışardan bakıldığında dikkat çekici herhangi bir özelliği yok. Ancak kapıdan girip loş koridoru aştıktan sonra bambaşka bir mekana geçiyorsunuz. Geniş, aydınlık, mistik... Duvarlar ve vitrinlerdeki semboller, insanların yüzlerindeki hoşgörü ve olgunluk karışımı gülümsemeler bu esrari daha da koyulaştırıyor.

Burası Nuru Ziya Sokak No: 25'teki "Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası"

Türk Masonluğu'nun 90'ıncı yıldönümü nedeniyle kapıları dış dünyaya ilk kez açılıyor...

Masonluk denince akla ilk gelen "gizlilik" oluyor. Bu kavram neredeyse Masonluğun eşanlamısı. İtiraz ediyorlar. "O eskidendi" diyorlar. Ne zaman yani? Cevap: "Fransız İhtilali, İtalyan İhtilali, Carbonari Hareketi zamanında. Türkiye'de de 2'nci Meşrutiyet, İttihat ve Terakki döneminde..." Ve ekliyorlar:

"Şimdi her şeyimiz açık. Örneğin üyelerimizin tüm listesi İçişleri Bakanlığı Dernekler Masası'na her yıl bildiriliyor. Kim Mason, kim değil, isteyen gidip öğrenebilir. Sonra Masonluk'la ilgili tüm bilgilerin yer aldığı yayınlarımız var. Meraklısı için internette site bile açık:

Home page:<http://www.mason.org.tr>"

Günümüzden isim yok

Peki kim Mason, kim değil? Cevap: "Her Mason'un mason olduğunu açıklama hakkı ve özgürlüğü var. Ama hiçbir Mason'un başka bir üyenin Mason olduğunu açıklama yetkisi olamaz..." İsrar edip, ünlü Masonlar'dan örnekler isterse-niz, elinize bir liste tutuşturuyorlar. Liste uzun ama nedense günümüzden hiç isim yok.

Ayaküstü sohbet sırasında Mason olabilmek için gerekli şartlarını öğreniyorsunuz:

onluğu'nun 90'ıncı yılı

"Gizli dünya"ya ilk pencere

aralarında
yığınlar
bir sokak
sıcak bir
kalkışında
düşüğü yok.
orduru aq
nekane ge
k. mistik
semboller,
ördü ve ol
ster bu es

No 25'teki
tonlar Bâ-

İmci yıldo
ş dünyaya

a ilk gelen
m neredey
töröz edi
ır. Ne za
z İhtilali,
Hareketi
Zinc Mey
dösemis-

k. Örneğin
dört Bakan
er yıl büdü
jıl. İsteyen
daşonluk'la
yayınları
mette site

1992'de

ı yok
1993'te Co
1994'te Co
1995'te Co
1996'da Ma
1997'de Ma
1998'de Ma
1999'da Ma
2000'de Ma
2001'de Ma
2002'de Ma
2003'de Ma
2004'de Ma
2005'de Ma
2006'da Ma
2007'de Ma
2008'de Ma
2009'da Ma
2010'da Ma
2011'de Ma
2012'de Ma
2013'de Ma
2014'de Ma
2015'de Ma
2016'da Ma
2017'de Ma
2018'de Ma
2019'da Ma
2020'de Ma
2021'de Ma
2022'de Ma
2023'de Ma
2024'de Ma
2025'de Ma
2026'da Ma
2027'de Ma
2028'de Ma
2029'da Ma
2030'de Ma
2031'de Ma
2032'de Ma
2033'de Ma
2034'de Ma
2035'de Ma
2036'da Ma
2037'de Ma
2038'de Ma
2039'da Ma
2040'de Ma
2041'de Ma
2042'de Ma
2043'de Ma
2044'de Ma
2045'de Ma
2046'da Ma
2047'de Ma
2048'de Ma
2049'da Ma
2050'de Ma
2051'de Ma
2052'de Ma
2053'de Ma
2054'de Ma
2055'de Ma
2056'da Ma
2057'de Ma
2058'de Ma
2059'da Ma
2060'de Ma
2061'de Ma
2062'de Ma
2063'de Ma
2064'de Ma
2065'de Ma
2066'da Ma
2067'de Ma
2068'de Ma
2069'da Ma
2070'de Ma
2071'de Ma
2072'de Ma
2073'de Ma
2074'de Ma
2075'de Ma
2076'da Ma
2077'de Ma
2078'de Ma
2079'da Ma
2080'de Ma
2081'de Ma
2082'de Ma
2083'de Ma
2084'de Ma
2085'de Ma
2086'da Ma
2087'de Ma
2088'de Ma
2089'da Ma
2090'de Ma
2091'de Ma
2092'de Ma
2093'de Ma
2094'de Ma
2095'de Ma
2096'da Ma
2097'de Ma
2098'de Ma
2099'da Ma
2100'de Ma

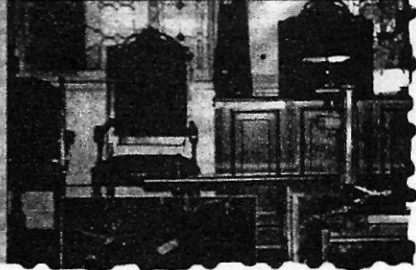

"ÜSTAD"LIĞIN YOLU UZUN

Masonluğun ilk basamağı "çakıllık." Sonra kalfalık ve ustalık geliyor. Aksevi gibi Büyük Üstad olabilmek için 20 yıl gerekiyor.

bunun kimseye yararı olmadığı ve ekliyorlar: İnternet'te site

- Tanrıya inanmak (Tanrıyı "Yüce Varlık" diye tanımlıyorlar).
- Geleceğini garantiye almış olmak (Mason olmak isteyen ilk uyarı, Masonluğun çıkar sağlamamak için kullanılamayacağı oluyor.)
- İflas etmiş olmamak.
- Yüz kızartısı suçtan mahkum olmamak.
- Kadın olmamak. (Dünyadaki değişim Masonlar'ın bu şartını biraz deldi, Türkiye'de de 6 yıl önce kadınlar için özel bir loca kuruldu. Adı: Özgür Kadınlar Mason Büyük Locası)

Dernekler Kanunu'na bağlı

Sohbet sırasında edinilen birkaç ilginç bilgi: Türkiye'deki Masonlar arasında hiç Fazilet Partili yok. Üyelerde ağırlık doktor, avukat ve emekli memurlarda.

Subayların derneklere girmeleri yasak olduğu için, ancak emeklilikten sonra Mason olabiliyorlar. Üyeleri arasında epey emekli paşa var. Politikacı sayısı son dönemlerde bir hayli azalmış.

Kokteyl-sohbetten sonra davetliler, yani biz medya mensupları ile Büyük Loca'nın üyeleri yemek salonuna alınıyoruz. Ve çatal-bıçak sesleri arasında Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talat Akev merakla beklenen konuşmasını yapıyor. Bugün Masonluğun gizli kalmış tarafı olmadığını söylüyor, Masonlar'ın toplantı ve çalışmalarını gizli tutmalarının nede-nini, "Bulundukları ortamın özgürlüğe müsait olmaması, siyasi rejimin Mason idealleri ile bağdaşmaması" diye sıralıyor, "Ama bugün o kadar açığız ki, masonluk artık üniversitelerde bir araştırma konusu haline geldi" diyor, "Gizli kalmanın hiç kimseye bir yararı yoktur" diye ekliyor.

Akev, masonluğun kendine özgü bir örgütlenme biçimi bulunduğunu ama çalışmalarını Dernekler Kanunu'na göre yaptıklarını vurguluyor, "Masonluğun temel prensipleri kardeşlik, eşitlik ve özgürlüktür. Masonluğa kabul edilme koşulları vardır. Kabul edilenler çalışmaları sırasıyla çırak, usta ve üstad olarak devam ederler" diyor. Sonra biraz Türk Masonluğu'nun tarihinden söz ediyor:

Osmanlı İmparatorluğu döneminde, ilk Türk veya Osmanlı Masonlar'a 1700'lerin ikinci yarısında rastlanıyor. Ancak ilk Mason Locası, 2'nci Meşrutiyet'ten sonra 1909'da kuruldu, bu locanın ilk Büyük Üstadı da Sazdarazam Talat Paşa oldu. Türk Masonlarının halen 8 kentte 160 loca ve 12 bin üyesi bulunuyor. Dünyada ise 4.5 milyon Mason var.

Kürsüde 3 kutsal kitap

Büyük Üstad Akev'in konuşmasının ardından "Buyurun localar"a deniyor. Hani şu Masonlar'ın en gizli sayılan toplantı salonları. Duvarları Masonluğun o çok özel sembolleri süslüyor. Ortada bir kürsü. Kürsüde üç kutsal kitap: Kur'an-ı Kerim'in Türkçe meali, Türkçe İncil, Türkçe Tevrat. Yeni üye, mensup olduğu dine göre, bu üç kitaptan birine el basarak yemin ediyor. Ate'lere, yani tanrıtarımayanlara kesinlikle yer yok. Ya Agnostik'ler? Yani, tanrıyı kabul edip de dini reddedenler. Onlar üye olabiliyorlar. Budistler, Zebur'a inanlar da....

Salonda Mozart'ın bir konçertosu yükseliyor. "Toplantılarımızı genellikle Mozart ve Haydn müziği eşliğinde yaparız" diyorlar. Çünkü ikisi de Mason. Koltuklar üç sıra halinde. İlk sırada ustalar oturuyor, ikinci sırada kalfalar, en arka sırada da çıraklar... Çıraklıktan ustalığa pişe pişe, sınavdan geççe geççe ulaşıyor. O da ortalama 20 yıllık bir süre.

Hepsi bu. Hem bir çok şey öğrenmiş hissiyle ayrılıyorsunuz salondan, hem de yeni hiçbir şey öğrenmemiş hissiyle. Evet, Masonlar sır vermeye başladılar ama ser verecek kadar değil...

TÜRK MASONLARI KENDİNİ TANITACAK

Star, 28.04.1999

Türk Masonluğu'nun 90'ıncı yılı nedeniyle Türkiye'deki hür masonluk çalışmaları hakkında kamuoyuna bilgi verildi. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği'nin merkezinde düzenlenen basın sohbet toplantısında konuşan Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, bugün masonluğun gizli kalmış tarafı olmadığını söyledi.

MIYORLAR - Sahir Talat Akev, Masonlar hakkında konuşmak için artık kapalı kalmayacaklarını söyledi.

Türk Masonları kendini tanıtacak

TÜRK Masonluğu'nun 90'ıncı yılı nedeniyle Türkiye'deki hür masonluk çalışmaları hakkında kamuoyuna bilgi verildi. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği'nin merkezinde düzenlenen basın sohbet toplantısında konuşan Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, bugün masonluğun gizli kalmış tarafı olmadığını söyledi.

Meşrutiyet'ten sonra 1909 yılında kurulduğunu kaydeden Akev, Türk Masonları'nın, Türkiye'de 8 kentteki 160 loca ve 12 bin üye ile çalışmalarını sürdürdüklerini belirtti.

Akev, yıllardır sergiledikleri suskunluğu yersiz olduğunu, Türk Masonluğu'nun 90. yılını bir vesile olarak gördüklerini ve yıl boyunca düzenlenecek etkinliklerle Türk Masonluğu'nun herkese tanıtılacağını sözlerine ekledi.

Türkiye'de ilk Mason Locası'nın 2. Meşrutiyet'ten sonra 1909 yılında kurulduğunu kaydeden Akev, Türk Masonları'nın, Türkiye'de 8 kentteki 160 loca ve 12 bin üye ile çalışmalarını sürdürdüklerini belirtti.

Akev, yıllardır sergiledikleri suskunluğu yersiz olduğunu, Türk Masonluğu'nun 90. yılını bir vesile olarak gördüklerini ve yıl boyunca düzenlenecek etkinliklerle Türk Masonluğu'nun herkese tanıtılacağını sözlerine ekledi.

MASONLAR ŞEFFAFLAŞIYOR MU?

Kenan AKIN

Türkiye, 28.04.1999

Bir asra yakın süreden beri, kamuoyu üzerinde merak ve ürkeklik bırakan masonlar, "gizem" perdesini nihayet aralamak gereğini duyular.

"Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası" ismi altında, davet ettikleri medya mensuplarına kapılarını açan masonlar, böylece 90 yıllık suskunluğu nisbeten bozdular.

Gerçekten de; şimdiye kadar açığa vurmadıkları faaliyetleriyle, geniş halk toplulukları üzerinde merakın yanı sıra şüphe hatta ürkeklik doğuran masonlar, mahfellerinden yer üstüne çıkarlarken yine de bazı sırlarını sakladıkları besebelli.

Gerçi, medya mensuplarının bütün sorularını cevaplandırmaya çalışan masonlar yine de localarda konuştukları, tartıştıkları ve karar altına aldıklarının esararını korumak niyetindeler.

Masonlar, bu "mutlak suskunluğu" da kabul ediyorlar.

Bundan ötürü, "masonlar şeffaflaşıyor mu?" başlığını kullanmak ihtiyacını duyduk.

Beyoğlu Nur-u Ziya Sokak'taki Türkiye Büyük Locası'na önceki gece davet edilen medya mensupları arasındaydık.

90 Yıllık Fırsat

Kurulduğu 1909 yılından beri ilk defa ortaya çıkan 'gazetecilik' fırsatını değerlendirmek üzere gittiğimiz Türkiye Büyük Locası'nda, ülkemizde 12 bin civarında mason olduğunu da öğrendik.

Mason faaliyetlerinin büyük kısmı gizlilik üzerine kurulduğu için örgüt ile ilgili olarak birçok soru yöneltildi. Baz sorulara net bir şekilde cevap verilmediğini de belirtmek isteriz.

Bu arada İtalya'da hakimlerin mason olmasının neden yasaklandığı sorusuna da cevap arandı.

Ateistleri aralarına almadıklarını ve örgüte giriş şartının Allah'ı tanıma olduğunu öne süren masonlar, bu yüzden ikiye ayrıldıklarının bilgisini yenilerken, Türkiye Büyük Locasının İskoç kökenli olduğunu belirttiler.

111'ler grubu denilen masonların ise, Fransız kökenli olduğu ve "hürriyet" kavramını önde tuttukları da açıklandı.

Belki de, en can alıcı noktanın burada yattığını ve kuşkular doğurduğunu sanıyoruz.

Masonların birbirleriyle anlaşamamaları ve ikiye ayrılmaları gerçekten de ilginç!

Ali İhsan GÜLCÜ
Türkiye, 28.04.1999

Dünyayı her geçen gün biraz daha saran "açıklık" modasına masonlar da uydular. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, kuruluşunun 90. yıldönümünde -yarım da olsa- gazetecilere kapılarını açtı. Gazete ve televizyon temsilcilerine "mabed" adını verdikleri toplantı salonlarını gezdiren Mason Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, açıklık kararının önemli bir aşama olarak nitelendirdi buna rağmen mason derneğinin dışı kapalı olduğunu vurguladı. Açıklığın en büyük gerekçesi ise "dışarıya bilgi verilmediği için" aleyhte yapılan yanlış ve yanlış yayınlar olarak gösterdi.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, kapılarını medyaya araladı. Mason Büyük Üstadı 'mabed' denilen localarını gezdirdi. Mason Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, merak edilenleri şöyle açıkladı:

[illegible]

21

hir Talat Akev, bir konuşma yaptı ve soruları cevaplandırdı. Daha sonra masonların her 15 günde bir toplantıları localar gezdirilerek basın mensuplarına bilgi verildi; sembollerin anlamları anlatıldı.

GİZLİLİĞİN İLK PERDESİ

Gazetemize davetiye geldiğinde doğrusu heyecanlandım. Masonlar ilk kez kapılarını basına açacaklardı. Bu perdelerin tamamen açılması anlamına gelmiyordu. Sadece ilk perdenin birazcık aralanmasıydı. Masonlar tüm faaliyetlerini gizli yaptıkları için geçmişten günümüzde hep ilgi odağı olmuşlardı. Gazetecilerin meraklı soruları daha kokteyl sırasında başladı. Büyük Loca'nın üst düzey yöneticileri, gazeteci gruplarının bitmek tükenmek bilmez sorularını cevaplamaya başladı. 5 katlı binanın sadece giriş kısmı açılmıştı basına. Üst katlara çıkışı önleme için görevliler merdiven başını ve asansör girişini tutmuştu. Hemen üstteki balkondan davetlilerin fotoğrafını çekme isteğimiz bile ancak izinle ve bir görevlinin refakatinde gerçekleşti.

Önce Büyük Üstad Sahir Talat Akev'le tanıştık. Ardından onun yardımcılardan gazeteci Yaşar Aysev'le.... Bize Av. Ahmet Erman refakat etti. Ahmet Bey, ünlü Ceza Hukuku Profesörü Sahir Erman'ın oğlu Masonluğa genç yaşlarda girmiş, 31 yıldır teşkilatın içinde....

Yemekte ise ünlü bir sanatçı vardı masamızda: Modern Folk Üçlüsü'nden tanıdığımız, aynı zamanda diş hekimi olan Doç. Dr. Ahmet Kurtaran.... Kurtaran, masonluğun ilk şartının bir yaratıcıya inanmak olduğunu söylüyor. Ateistleri aralarına almıyorlar. Hürriyet kavramı daha sonra geliyor. Zaten bu yüzden Türkiye'de masonlar ikiye ayrılmış. 111'ler grubu denen masonlar "hürriyet" kavramını "yatarıcı" inancının önünde tutuyorlar. Büyük Loca, İskoç kökenli.... 111'ler ise Fransız kökenli... Masonların yaratıcıya verdikleri isim: Evrenin Ulu Mimarı Ahmet Kurtaran, "Biz Allah'ın varlığını kayıtsız ve koşulsuz kabul eden masonlarız. Bizim için Allah'ı reddetmiş olmak, mason olmamakla eşdeğer" diyor ve şunları ilave ediyor: "Geleneksel masonluk tanrı inancını şart koşan bir akımdır.

Fransız akımı ise ateistlerin de mason olabileceğini kabul etti ve bizden ayrıldı."

MASONLUĞUN İKİNCİ ŞARTI

Masunlukta üyeliğe kabul için, "yaratıcıyı kabul"den sonra ikinci şart, "18 yaşını bitirmiş, esir veya özürlü olmayan, er kişi olma," Yani gençler, sakatlar mason olamıyor. Kıyamet de burada kopuyor zaten. Masonlar amaçlarını "mükemmele ulaşmak" olarak tanımlıyor. Bir bayan gazeteci, "Tümüyle kadınlara kapalı bir organizasyon nasıl mükemmel olabilir" diye soruyor. Bunun cevabını doğrusu hiçbir mason veremiyor. Büyük Üstad Akev, "Masonluğun kuralı bu. Değiştirebilecek durumda değiliz" diyor. Bir başka gazetecinin dillendirdiği,

"Bu kural, kadınlar sır tutamaz gerekçesine mi dayanıyor" sorusu ise mizahi bir cevapla geçiriliyor: "Biz buraya mükemmel olmaya geliyoruz. Kadınlar zaten mükemmel...."

Masonlar büyük üstadları 2 yılda bir seçiliyor. İkinci kez seçilme imkanı da var. Önceki dönemin Büyük Üstad'ı Tunç Timurkan'da toplantıda var. Bize refaket eden masonlar, mason olduklarını gizlemediklerini vurguluyorlar. Ancak isteyen de açıklamak zorunda olmadığını belirtiyorlar. Uzun konuşmalardan sonra bir gazeteci biraz da sert bir dille: "Sizi uzun uzun dinledik. Masonluğun tarihini anlattınız. Bilgiler verdiniz. Ancak hâlâ masonluğun ne olduğunu anlayabilmiş değilim" diyor. Bu sorunun cevabı Tunç Timurkan'dan geliyor: "Bizler 30 sene zor anladık. Hatta aramızdaki pek çok kişinin anladığından da şüpheliyim. Masonluğun her bir derecesi bir felsefeyi ifade ediyor. Öyle 1-2 saate anlaşılamaz."

SORULAR, SORULAR

Sahir Talat Akev, Türkiye'nin 8 büyük şehrinde 160 locaları, 12 bin üyeleri olduğunu söylüyor. Üç ilkeleri var: Kardeşlik, eşitlik, özgürlük. Birbirlerine "Kardeş" diye hitab ediyorlar. Masonluğu, "gerçekleri arayan ve felsefesi olan bir teşkilat olarak tarif ediyorlar. Localarda dini ve siyasi tartışma yasağı var. Masonluğa alınacak kişi hakkında, önce sıkı bir güvenlik soruşturması yapılıyor. Kriter, "masonluğu anlayabilecek kapasitede olması". Masonluğa girdikten sonraki ilk aşama çıraklık, ardından kalfalık ve üstadlık dereceleri geliyor. Avrupa'da duvarcı ustalarının kurduğu "masonluk"ta 33 dereceli bir yükselme grafiği var. Bu 33 derece, kişinin istidadına göre 13 yılda da alınabiliyor, 33 yılda da.... Mesela Doç. Dr. Ahmet Kurtaran, masonluğa 17 yıl önce girmesine rağmen, dereceleri hızla tırmanarak kısa sürede loca başkanlığına gelmiş. "Üstad-ı muhteremler" arasındaki yerini almış.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nda yıllık aidat 50 milyon lira. Masonların kasasına bakan "Büyük Hazine Emni" Necmi Karakullukçu aidatın seneye 90 milyon lira olacağını söylüyor. Aidat dışında bağışlar da kabul ediliyor. Localar, aynı çatı altında olabiliyor. Mabetlerinde her gün farklı bir locanın toplantısı var. Localar kendi gündemlerini kendileri belirliyor.

Yeni Şafak'tan Ahmet Taşgetiren, asker masonlar olup olmadığını soruyor. "Evet var" cevabını alıyor. "Sizin kurallarınızla askeri kural ve hiyerarşi çelişiyor mu?" sorusuna "Bizim kurallarımız askeri kurallarla çelişmez" cevabı veriliyor. Ahmet Kurtaran, aralarında generallerin de bulunduğu asker üyelerinin olduğunu söylüyor. Masonluğa üyelik, Dernekler Kanunu kuralları içerisinde yapılıyor.

TALAT PAŞA KURDU

Osmanlı İmparatorluğu'nda ilk mason teşkilatı 1861 yılında kuruldu. Ancak bir yıl yaşayabildi. İkinci kez, 1 Ağustos 1909 günü, daha sonra sadrazam

olan Talat Paşa tarafından kuruldu. Atatürk, tüm derneklerle birlikte Mason localarını da 1935 yılında kapattı. Masonlar bunu, "uykuya dalmak" olarak tanımlıyor. Uykudan uyanmalarının tarihi 1948 yılında M. Kemal Öke başkanlığında oldu. Bu tarihten sonra üyelerini artırarak bugüne geldiler. Masonlar "gerek duymaları halinde" masonluktan istifa edebiliyorlar. Ancak bu masonluktan ayrılma anlamına gelmiyor. Bu istifa "Uykuya daldı" şeklinde ifade ediliyor. Kabul edilmesi durumunda tekrar teşkilata dönebiliyor. Masonlar arasında çeşitli mesleklerden ünlü simalar var.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın "açıklık" kararının ikinci aşaması, "Doğudan Batıya İnsanlık Küprüsü: Masonluk" isimli sergi olacak. Topkapı Sarayı bahçesindeki Aya İrini'de 2 Mayıs günü açılacak sergide masonlukla ilgili semboller, kitaplar ve giysiler sergilenecek. Halka açık olan sergi 14 Mayıs gününe kadar gezilebilecek.

Türkiye'nin tarihe mal olmuş ünlü masonlarından bazıları:

"Rıza Tevfik, Ömer Rıza Doğrul, Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Ahmet Rasim, Mehmet Emin Yurdakul, Hüseyin Cahit Yalçın, Ziya Gökalp, Ahmet Mithat Efendi, Mithat Cemal Kuntay, Reşat Nuri Güntekin, Cevat Memduh Altar, Enver Ziya Karal, Hayurullah Örs, Ahmet Emin Yalman, M. Kemal Öke..."

BİRADERLER YER ÜSTÜNE ÇIKTI

Emine UŞAKLIĞİL
Yeni Yüzyıl, 28.04.1999

Türk Masonları 90 yıllık gizlilik perdesini araladı. Beyoğlu'ndaki Büyük Loca'daki toplantılarını basına açtılar. 2 Mayıs'ta Aya İrini'de "İnsanlık Köprüsü" sergisi var.

Masonlar da nihayet günümüzün şeffaflaşma eğilimine uydu. Böylece dün 90 yıllık gizlilik perdesi aralandı. 90. yılı etkinlikler çerçevesinde basın mensuplarının Mabretler Mabeti yani Nuru Ziya sokağındaki Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nda kabul eden masonlar, herhangi bir işadamından farklı görünmüyor doğrusu. Biraderlerin sık sık kullandıkları simgeler dolu söylemi dışında. Mekanın ilk kez basına açılmış olması dışında, toplantı herhangi bir toplantı gibi. Ancak, Büyük Loca'nın yüksek tavanlı büyük salonu ve diğer toplantı salonları hep içe dönük. Masonluğu yansıtan simgeler de yer yer dikkat çekiyor. Cephesi görkemli binanın içi biraz labirent gibi. Ancak bunu gizemli faaliyetlere bağlamak yersiz olur, çünkü bina yavaş yavaş sağa sola yayılarak 7 binanın birleşmesinden oluşmuş.

Biraderler yer üstüne çıktı

Türk Masonları 90 yıllık gizlilik perdesini araladı. Beyoğlu'ndaki Büyük Loca'daki toplantılarını basına açtılar. 2 Mayıs'ta Aya İrini'de 'İnsanlık Köprüsü' sergisi var

EMİNE ÜSKÜLÜLÜ

Masentur da nihayet günün ortasına gelmişti. 90 yıllık gizlilik perdesi aralandı. 90 yıl etkinlikler gerçekleştirilen buhan memurların Mabeciler Mabecisi yarı Nuru Ziya sokakındaki Hür ve Kabul edilmis Masenlar Büyük Loca'nda kabul eden masenler, herhangisi bir radmandan farklı görünmüyor doğrusu. Biraderlerin sık sık kullandıkları simgeler dolu soykırı dunda, Mekrem il kez hasına açılmış otmu dunda, toplantı herhangisi bir toplantı gibi. Ancak, Büyük Loca'nın yüksek tavani büyük salma ve diğer toplantı salonları her şeyi dönük. Masenluğ yaradana simgeler de yer yer dikisi çıkıyor. Cepheci girmekle bünem si biraz farklıdır gibi. Ancak bunu gizliliği faaliyetlere bağlamak yersiz olur, çünkü buhan yavaş yavaş sola kayıyor. 7 binin birleşmesinden oluşmuş.

Bununla sohbet eden masenlerin genel havası pek mütevazı. Mahcup bir ifade de kuraları gereği kadınları üye yapamadıklarını söylüyorlar. Toplantıya katılanların yaş ortalaması ortanın üstünde. Büyük Üstat başta olmak üzere, siyaset ve dinle ilgili tartışmalardan uzak kaldıklarının vurguluyorlar. Toplantı salonlarında yan yana duran Kuran, İncil ve Tevrat'a işaret ederek, dinsiz olmadıklarını vurguluyorlar.

ortalaman ortanın üstünde. Büyük Üstat başta olmak üzere, siyaset ve dinle ilgili tartışmalardan uzak kaldıklarının vurguluyorlar. Toplantı salonlarında yan yana duran Kuran, İncil ve Tevrat'a işaret ederek, dinsiz olmadıklarını vurguluyorlar. Toplantı salonlarında yan yana duran Kuran, İncil ve Tevrat'a işaret ederek, dinsiz olmadıklarını vurguluyorlar. Toplantı salonlarında yan yana duran Kuran, İncil ve Tevrat'a işaret ederek, dinsiz olmadıklarını vurguluyorlar.

Mason Locası büyük Üstatı Sahit Tazir Akar, basına, partilere davetlerini anıttı.

Ünlü Masonlar

Masentur, Rusini, Duke Ellington, Louis Armstrong, Sultan S. Murad, Schade Nurcin ve Kemal'in Erenler, Keçecide Fuat Paşa, Mihai Paşa, Ziya Gökalp, Yunus Nadi, Ahmet Emin Yalman, Sinan, Ziya Paşa, Nuri Kemal, Ahmet Rastım, Mehmet Emin Yurdakul, Hicmet Cihit Yalın, Ahmet Mihai Flendi.

MASONLUK NEDİR, PRENSİPLERİ NELERDİR?

Masonluk bir takım kardeşlik biraderliği baştan, biraderlik tenet ve amblemle tanınan ve loca denilen bölümlere ayrılan kimselerden kurulu karnera gizli dernek.

Premsielerli hürriyet, eşitlik ve kardeşlik. Genel toplantılar yapılmaz, loca loca halinde çalışır. Örgütlenmelerin ötek, kelle, uste Genel prensipleridir. Bir dönem Fransa'da tene çıkıyca da anıları hatırlanır anıttır. Türkiye'de Büyük Mason Locası 25

Masentur 1937'de kuruldu. Büyük Üstat'ın Şehzade Tazir Paşa acağı. Birlikte biraderlikten sözleniyor olanlardan yavaş yavaş yararlanarak, için kabul edilecek bir dizi kuralı, gerçe. Türkiye'de 13 harftek 160 loca ve 12 bin üye ile çalışmalarını sürdürmektedir.

Basınla sohbet eden masonların genel havası pek mütevazı. Mahcup bir ifade ile kuralları gereği kadınları üye yapamadıklarını söylüyorlar. Toplantıya katılanların yaş ortalaması ortanın üstünde. Büyük Üstat başta olmak üzere, siyaset ve dinle ilgili tartışmalardan uzak kaldıklarının vurguluyorlar. Toplantı salonlarında yan yana duran Kuran, İncil ve Tevrat'a işaret ederek, dinsiz olmadıklarını vurguluyorlar.

Felsefelerini anlatmaya çalışıyorlar ve bunun pek de kolay iş olmadığını kabul ediyorlar. Nerede siyatte ağırlığı olan ve damgasını vuran, uluslararası ilişkileri ve olayların akışını biçimlendiren gizli örgüt? Çırak olarak başlayıp, kalfalığa ve üstatlığa yükselen masonların toplumdaki ağırlığını ölçmek kolay iş değil. Kişi, mason olup olmadığını açıklamakta hür, Peki, masonluk artık sosyal faaliyet boyutu öne çıkmış bir Rotary Kulübünden ibaret mi? 2 Mayıs'tan itibaren Aya İrini'de düzenlenen "Doğu'dan Batı'ya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" sergisinin ve multivizyon gösterisinin kurgusu, ışığın Doğu'dan yükseldiği görüşe dayanıyor.

Sergi masonluk tarihine ışık tutacağı gibi, Osmanlı İmparatorluğun son dönemleri ve Cumhuriyet'in kuruluşuna da bir projektör geçdirecek.

MASONLUK NEDİR, PRENSİPLERİ NELERDİR?

Masonluk: bir takım kardeşlik ilkelerinin benimseyen, birbirlerini işaret ve amblemle tanıyan ve loca denilen bölümlere ayrılan kimselerden kurulu kimsen gizli dernek.

Masonlukla ilgili en eski yazılı belge 14. yy kalma.

Seçkinlerden oluşan üyeleri arasından da büyük bir dayanışma vardır.

Prensipleri hürriyet, eşitlik ve kardeşliktir.

Genel toplantılar yapmazlar, localar halinde çalışırlar.

Örgütlenmeleri çırak, kalfa, usta (üstat) şeklindedir.

Bir dönem Fransa'da tersi olduysa da aralarına kadınları almazlar.

Türkiye'de Büyük Mason Locası 25 Haziran 1909'da kuruldu. "Büyük Üstat"lığa Sadrazam Talat Paşa seçildi.

Birlikteliklerinin sağlayacağı çıkarlardan yalnız üyelerini yararlandırmak için kabul edilecekler bir dizi testten geçirilir.

Türkiye'de 8 kentteki 160 loca ve 12 bin üye ile çalışmalarını sürdürdüklerini söyledi.

Ünlü Masonlar

Mozart, Rossini, Duke Ellington, Louis Armstrong, Sultan 5. Murad, Şehzade Nurettin ve Kemalettin Efendiler, Keçicizade Fuat Paşa, Mithat Paşa, Ziya Gökalp, Yunus Nadi, Ahmet Emin Yalman, Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Ahmet Rasim, Mehmet Emin Yurdakul, Hüseyin Cahit Yalçın, Ahmet Mithat Efendi.

BİZİM MASONLAR...

Güntay ŞİMŞEK
Zaman, 28.04.1999

Önceki akşam **Türk Masonluğu'nun 90. yılı münasebetiyle Türkiye'deki Hür Masonluk çalışmaları hakkında bilgi verilmek üzere Büyük Loca** kapısını ardına kadar olmasa da kısmen; ama ilk kez medyaya açtı.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talat Akev'in davetiyle gerçekleşen yemekli basın toplantısının daha önce yapılmış bir örneği olmadığından basının ilgisi fena sayılmazdı. Fakat yeterli bilgi alarak döndükleri söylenemez.

Bu davetin en ilginç noktası birkaç yıl önce gizli kamerayla çekilerek **Kanal 7'de** gösterilen **tekris töreninin** yapıldığı mekânı yani bir mason mabedini çıplak gözle görmek oldu. Fakat **Kanal 7'de** gösterilen görüntüler, ateleri de masonluğa kabul eden **Özgür Mason Mahfili'ne** aitti. Kendi aralarında **Özgür Mason Mahfili** ismiyle değil de kapı numarası 111'le anılan bu grubun **Masonla-**

nı **Büyük Loca** tarafından tasvip edilmiyor. Dünyada da kabul görme oranı azmış.

Mason olmak için hür olmak, kadın olmamak, tek tanrıya inanmak gerekiyor. Papa ve Katoliklerin masonluğa karşı olmasının en görünen sebebinin tek tanrı inancı şartı olduğunun altı çiziliyor. Yani teslis sıcak bakılmaması, karşı cephenin de masonluğa soğuk bakma gerekçesiymiş.

Masonluğa ilk adımı atanlar da tören esnasında açık bulunan üç kutsal kitaptan hangisine inanıyorsa onun üzerine el basarak yemin ediyor. Bundan sonra locada veya mahfilde hiçbir şekilde din konuşulmuyor. Locanın tek tanrıyla, dinle ve diyanetle ilgisi buradı bitiyor.

Sonraki aşamada detayları, öğretileri, ritüelleri bilinmeyen kaide ve kurallar masonlar üzerinde hakim oluyor. Fakat masonluk şemsiye altına girenlerin diğer derneklerde, mezheplerde, meşreplerde, tariklerde, dinlerde neleri bulamayarak bu yola girdiklerinin cevabı ise verilmiyor.

Kâmil insan olmak üzere insanların masonluğa adım attıkları cevabıysa bize pek tatmin edici gelmedi. Zira piyasada mason olduğunu bildiğimiz çok sayıda insan var, ama bunların mütekâmil oldukları biraz su götürür. Belki de bunlar uykuda olan masonlardır.

Aktif olarak çalışmayan loca ve üyeliğine ya da çalışmalarına ara veren masonlar için uykuda deyimini kullanıyorlar. Uykuda olma hali üyenin daha önemli görev ifa etmesi, locanın istenmeyen sebeplerden çalışamaz durumunda olmasında gündeme geliyor.

Büyük Üstad'a ve diğer masonlara, "Asker masonunun askeri hiyerarşiyle locadaki hiyerarşi arasında bir problem oluyor mu?" sorumuzun cevabı kısaca "Hayır" oldu.

Dininizle masonluğun kuralları çakışıyor mu?

Hayır, çakışsa burdan gideriz.

Meslekî ve sosyal yaşantınızda size etkiliyor mu?

Hayır.

Peki burdan gidince bir müeyyidesi yok mu?

Hayır. (Bu hayır ise net bir hayır değil.)

Aralarında çok sayıda ehli tarik mason olduğunu söyleyen Halveti Tarikatı'na mensup bir mason ise, üyesi bulunduğu iki kurumun hayata bakışında ve yaşantısında tamamlayıcı unsur olduğunu söylüyor.

"Ham Taşı (beşer sıfatı), Küp Taşı (insan sıfatı) yapıyoruz" diyor. "Locada felsefe, tasavvuf, sevgi ve erdemi öğreniyor ruhumuzu terbiye ediyoruz." deyip ekliyor.

Büyük Üstad Sahir Bey'de sorulan sorulara cevap verdi. Fakat tatmin edici olmadı. 90. yıl gerekçesiyle kapının aralanmasındaki hikmeti de zamana bıraktık.

Özgür ülkelerde her şey yasalar çerçevesinde serbet olduktan, kimin neyi nasıl yaptığının kuralları bilindikten sonra kimin kime nasıl zararı olabilir? Çok ehemmiyet atfedilen, büyütülen masonlar kendilerini insanî faaliyet alanıyla sınırladıklarını söylüyor, politikayla ilgilenmiyorlarmış.

Eğer düşünceler gizli güçle donatılmamış ve özgürlük tarafındaysa ve bunu herkes için diliyorsa, böylelerinin dünyasında kendilerini çırak, kalfa, usta diye kategoriye ayıran masonlar da olacaktır.

Yarın:

Her isteyen mason olabilir mi? Yahudilik ve masonluk ilişkisi....

Türkiye Masonları 90 Yıl Süren Gizlilikten Sonra Kapılarını Açtılar.

MASONLAR UYANDI...

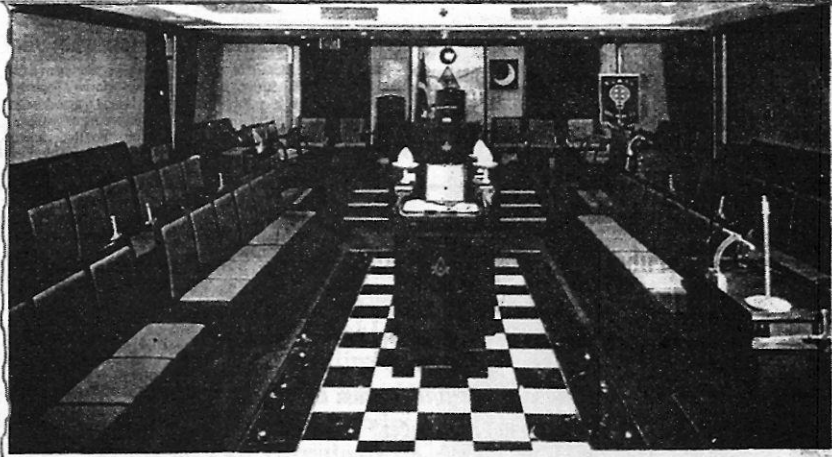
Faruk MERCAN
Zaman, 28.04.1999

1935 - 1948 yılları arasında uykuya dalan ve İsmet İnönü'nün izni ile yeniden dirilen masonlar bu kararla yeni bir döneme adım attılar.

Türkiye masonları, 90 yıl süren gizlilikten sonra önceki gün kapılarını gazetecilere açtılar. Türkiye Masonları Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, Loca'nın Beyoğlu'ndaki merkezinde verilen akşam yemeğinde hem soruları cevaplandırdı hem de "Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın bölümlerini gazetecilere gezdirdi.

Yemek öncesi yapılan multivizyon gösterisinde masonluk, "Doğudan yükselen ışık" olarak anlatıldı, "Bu ışık Batı'da yeniden doğdu, önce Avrupa'yı ardından Amerika'yı aydınlattı. Sonra daha da güçlü olarak Doğu'yu aydınlattı." denildi. Yemeğe geçildiğinde gazeteciler en çok "Doğu'dan yükselen ışığın" ne olduğunu merak ettiler. Sağına önceki büyük üstad Tunç Timurkan, soluna da Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nail Güreli'ye alan Akev, bu sorulara cevap vermekte zorlandı. Sonunda Timurkan, "30 yıldır ben bile masonik felsefeyi tam olarak anlayamadım." deyince herkes kahkahalarla güldü.

Masonlar, "Localarımızda üç semavi dinin kibatı bulunur", diyorlar, ama masamızdaki kıdemli mason, "Ben reenkarnasyona inanıyorum." dedi. "Localarımızda polikita ve din konuşulmaz." diyorlar ama, multivizyon gösterisi

Türkiye masonları 90 yıl süren gizlilikten sonra kapılarını açtılar

Masonlar uyandı

1935-1948 yılları arasında uykuya dalan ve İsmet İnönü'nün izni ile yeniden dirilen masonlar bu kararla yeni bir döneme adım attılar.

Gizemli gezintinin rehberi Türkiye Masonları Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, Loca'nın Beyoğlu'ndaki merkezinde verilen akşam yemeğinde hem soruları cevaplandırdı hem de 'Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın bölümlerini gazetecilere gezdirdi.

Yemek öncesi yapılan multivizyon gösterisinde masonluk, 'Doğu'dan yükselen ışık' olarak anlatıldı. "Bu ışık Batı'da yeniden doğdu, önce Avrupa'yı ardından Amerika'yı aydınlattı. Sonra daha da güçlü olarak Doğu'yu aydınlattı." denildi. Yemeğe geçildiğinde gazeteciler en çok 'Doğu'dan yükselen ışığın' ne olduğunu merak ettiler. Sağına önceki büyük üstad Tunç Timurkan, soluna da Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nail Gürel'i alan Akev, bu sorulara cevap vermekte zorlandı. Sonunda Ti-

murkan, "30 yıldır ben bile masonik felsefeyi tam olarak anlayamadım." deyince herkes kahkahalarla güldü.

Masonlar, "Localarımızda üç semavi dinin kitabı bulunur." diyorlar, ama masamızdaki kudemli mason, "Ben reenkarnasyona inanıyorum." dedi. "Localarımızda politika ve din konuşulmaz." diyorlar ama, multivizyon gösterisi başından sonuna kadar masonların dünya siyaset tarihinde oynadıkları rolleri anlattı. Buna göre, Fransız İhtilali, Birinci ve İkinci Meşrutiyet masonların öncülüğünde gerçekleşti ve ABD'yi kuran siyasi kadronun neredeyse tamamı masondu. Üyelerden biri açıkça "Menderes kabinesinin yarısı masondu. Loca toplantısı ile kabine toplantısı çakışmasın diye saat ayarlaması yapılmış." dedi. Bu durumda, "politika konuşmuyoruz" demek pek inandırıcı olmadı. FARUK MERCAN/İSTANBUL

başından sonuna kadar masonların dünya siyaset tarihinde oynadıkları rolleri anlattı. Buna göre, Fransız İhtilali, Birinci ve İkinci Meşrutiyet masonların öncülüğünde gerçekleşti ve ABD'yi kuran siyasi kadronun neredeyse tamamı masondu. Üyelerden biri açıkça "Menderes kabinesinin yarısı masondu. Loca toplantısı ile kabine toplantısı çakışmasın diye saat ayarlaması yapılmış." dedi. Bu durumda, "politika konuşmuyoruz" demek pek inandırıcı olmadı.

MASONLARDAN BÜYÜK YALAN!

Ali EYVAZ
Akit, 29.04.1999

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın üstadı Sahir Talat Akev, şeffaflaştıklarını söylerken, Loca'nın hâlâ bir kapalı kutu olduğu ortaya çıktı.

Mason locasına kayıtlı 12 bin üyeden sadece 50'sinin Dernekler Masası'na bildirildiği ortaya çıktı.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası tarafından gazetecilere verilen resepsiyonda, "şeffaflaşıyoruz, dışarıya açılacağız" şeklinde mesaj verilmesinin perde arkasında, üye sayısında ciddi gerileyiş krizinde olan mason localarının bu sayede üye sayılarını yükseltmeyi hedefledikleri kaydediliyor.

Locanın büyük üstadı Sahir Talat Akev, gazetecilere, merak edenlerin İçişleri Bakanlığı Dernekler Masası'ndan üyelerinin kimler olduğunu öğrenebileceklerini söylemişti. Akit muhabirinin Dernekler Masası'ndan aldığı bilgiye göre; dernek statüsündeki locanın bildirdiği kayıtlarda üye sayısı 50'yi geçmiyor. bu kişiler ise, ünlü olmayan emekli memur, avukat ve doktorlardan oluşuyor. Oysa locanın üstadı Akev, gazetecilere, Türkiye'de localarına kayıtlı 12 bin kişinin olduğunu bahsediyor.

Mason locasına kayıtlı 12 bin üyeden sadece 50'sinin Dernekler Masası'na bildirildiği ortaya çıktı.

90 yıldır saklandıkları giz perdesini araladıklarını öne sürerek, basın mensuplarını İstanbul Beyoğlu'ndaki Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'na davet eden Türk masonların dışı açılma sözü vermelerinin arkasında kirtli hesapların döndüğü kaydediliyor.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası tarafından gazetecilere verilen resepsiyonda, "şeffaflaşıyoruz, dışarıya açılacağız" şeklinde mesaj verilmesinin perde arkasında, üye sayısında ciddi gerileyiş krizinde olan mason localarının bu sayede üye sayılarını yükseltmeyi hedefledikleri kaydediliyor. Locanın büyük üstadı Sahir Talat Akev, gazetecilere, merak edenlerin İçişleri Bakanlığı Dernekler Masası'nda üyelerinin kimler olduğunu öğrenebileceklerini söylemişti.

MASONLARDAN BÜYÜK YALAN

Akit muhabirinin Dernekler Masası'ndan aldığı bilgiye göre, dernek statüsündeki locanın bildirdiği kayıtlarda üye sayısı 50'yi geçmiyor. bu kişiler ise, ün-

l  olmayan emekli memur, avukat ve doktorlardan oluşuyor. Oysa locanın  stadı Akev, gazetecilere, Türkiye'de localarına kayıtlı 12 bin kişinin olduğundan bahsediyor. Dernekler Kanunu'na göre; bir dernek, üyelerinin kim olduğunu açık adresleriyle birlikte İçişleri Bakanlığı Dernekler Masası'na bildirmek zorunda olduğunu söyleyen bir dernek yönetiminin, Dernekler Masası'na sadece 50 kişiyi bildirmesinin açık yasa ihlali olarak kabul edilip, savcıların suç duyurusunda bulunması gerektiğini vurguluyorlar.

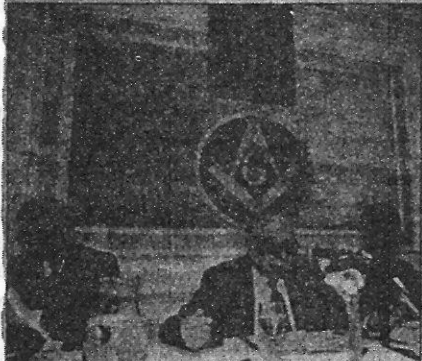
DEMİREL'E "MASON DEğİLDİR" BELGESİ VEREN MASONLARA CEZA

Cumhurbaşkanı Demirel, AP lideri olduğu dönemde "Mason değildir" diye Ankara locasından "olur almıştı. Yıllar sonra bu belgeyi veren Ankara locasındaki masonlar, kurum içi disiplin cezasına  arpıtılmıştı.

Türkiye'de 12 bin  yesi bulunduğu söylenen H r ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, 90 yıllık resmi tarihinde ilk defa kapılarını gazetecilere a arak, "Artık gizlenmeyeceğiz, şeffaşlaşıyoruz" mesajını verdi. İşte bu mesajın arkasında bile çok büyük yalanların "gizli" olduğu ortaya  ıktı. Tarihi serüvenlerinin sürekli yalan üzerine kurulu olduğu kaydedilen masonların, şeffaşlaşma sözlerinin arkasından dile getirdikleri 12 bin üyeden sadece 50'sinin resmi kayıtlarla geçirilmesi ve geri kalanların mason geleneğine uygun olarak "gizlenmesi", şeffaşlaşma gerçeğinin "mason yalanı" olduğunu gözden kaçmadı.

Gecede; sadece ölmüş olan masonların isimleri açıklanırken, hayatta olanların gizlenmesi dikkat çekmişti. Açıklanan isimler arasında; şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Ahmet Rasim, Ziya Gökalp, Reşat Nuri Güntekin, M. Kemal  ke,

MASKELERİNİ D ş R YORUZ

H r ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın  ekad Sahir Tahir Akev, şeffaşlaşıklarını söylerken, Loca'nın b l  kapalı bir k tu olduğu ortaya  ıktı.

Masonlardan büyük yalan!

Mason locasına kayıtlı 12 bin üyeden sadece 50'sinin Dernekler Masası'na bildirildiği ortaya  ıktı

H r ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'ndan gazetesine verilen mesajda, "şeffaşlaşıyoruz, değany  a ıcağız" teklifinde mecl  veriminin perde arkasında,  ye sayısında ciddi gerileme izlenimi olan mason locasının bu s yede  ye sayısını yüksekten hedefledikleri kaydediliyor.

Locanın büyük  kad Sahir Tahir Akev, gazetecilere, merak edenlerin i lerini Bakanlık Dernekler Masası'ndan üyelerinin listelerine doğrudan  evretilerini s yerişti. Akev muhabirinin Dernekler Masası'ndan aldık bilgisi göre; demet statüsünd  locasına bildirildi kayıtlarda  ye sayı 50'yi geçmiyor. Bu ka-

5. Murad, Humbaracı Ahmet Paşa, Gazi Osman Paşa, İbrahim Müteferrika, Hasan Ali Yücel, Yunus Nadi de vardı.

MASONLAR NEDEN DIŞA AÇILIYOR?

1996 yılında ANAP lideri Mesut Yılmaz'ın mason olduğu iddia edildiğinde; Yılmaz, sözkonusu iddiayı hakaret sayarak dava açmıştı. Bunun üzerine mason locası, gazetelere ilan vererek, masonluğun bir suçlama kabul edilerek, mason denmesinin hakaret sayılmasına tepki göstermişti. İlanda şu ifadeler yer verilmişti: "Masonluk hakkında her türlü hatalı görüş ve söylentilerin sınırlarını aşarak bir siyasi parti başkanının mason olduğu iddiasından yola çıkıp, konuyu bir masonluk suçlaması biçiminde ve adeta bir hareket gibi ele almışlardır. Kuruluşundan bu yana geçen 300 yıl boyunca siyasetle uğraşmayan ve inançlara saygı duyan masonluğu anlatmak gereği doğdu."

TÜRKİYE-İSRAİL İLİŞKİLERİ VE MASONLUK

"Kapalıyız, ama gizli değiliz" diyerek polemik yapan locanın büyük üstadı Sahir Talat Akev, niye dışa açılmayı amaçladıkları konusuna ise hiç değinmiyor. Bu konuda İsrail-Türkiye ilişkilerinin etken olduğu kaydediliyor. Locanın üstadı, Atatürk hakkında da, "Belgeye rastlanmıyor. Ancak yakın arkadaşlarının mason olduğu biliniyor" diyor.

Duvarları Atatürk resimleriyle donatılan Nur-u Ziya'daki binanın içinden Demirel'in geçip geçmediğine ilişkin soruya ise, locanın büyük üstadı cevap vermekten nedense kaçınmış.

KRİTİK SORU VE DEMİREL

Locanın davetine icabet eden Sabah yazarı Serpil Yılmaz, bu konuda dünkü köşesinde şunları yazdı: "Bu soru öyle kritikti ki, 1966'da Türk masonları bu soru yüzünden ikiye ayrıldı. Demirel'in DSİ mühendisiyken mason olduğunu iddia edenler, Tepebaşı 111'lerin doğuşuna yol açtı. Akev, ayrılığın dünyadaki Fransız-İngiliz kökenli mason tarihiyle ilgisini söylese de, biz birincisine inanmaya devam edeceğiz."

Serpil Yılmaz'a göre; Türkiye masonlarının ikiye bölünmesine temel etken, Demirel faktörü. Bu faktör ise, Ankara locasının Demirel'e, "Mason değildir" diye belge vermesine dayanıyor. Masonların İstanbul kanadının Ankara'ya karşı çıkışlarının altında, "Demirel'in mason olmadığı"nın belirtilmesi yatıyor. O halde İstanbul masonları, "Demirel'i mason olarak görüyor", yorumu ağırlık kazanıyor ve büyük loca, bir üyelerinin kendilerine bağlı bir başka loca tarafından mason olmadığının iddia edilmesine tepki göstermiş oluyor.

MABETLER AYDINLANIRKEN

Gülây GÖKTÜRK
Sabah, 29.04.1999

Davetiye'yi aldığımda, "Nihayet karar verdiler demek" dedim kendi kendime...

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, 90 yıllık tarihine ilk kez kapılarını basına açıyordu.

Dünyada üç yüz yıllık yazılı tarihi olan, bizdeki geçmişi 1860'lara kadar uzanan bir örgüt, yıllardır süren iç tartışmalarını tamamlamış ve "legal"e çıkmaya karar vermişti nihayet. Tarihin en eski gizli örgütlerinden biri alaca karanlıktan sıyrılıp aydınlığa çıkıyordu. Yani olay önemliydi.

Ama biraz da mizahi'di doğrusu...

Masonlar alınmasınlar ama, bu gecikmiş legale çıkış bana İkinci Dünya Savaşı'nın bittiğinden habersiz bir halde ormanlarda saklanan Amerikan askerlerini hatırlatıyor.

Düşünsenize; dünyada Fransız Devrimi'nden, Türkiye'de İttihat Terakki'den beri iktidardalar ama iktidarda olduklarını daha yeni anlıyorlar! "İktidarda" derken, tek tek masonları kastetmiyorum elbette. Masonluğun temsil ettiği değerlerin iktidarından söz ediyorum. Yani, feodal devlete karşı ulus devletin, feodalizme karşı kapitalizmin, kilise dogmatizmine karşı laikliğin ve pozitivizmin, toprağa bağlı köylünün yerine "kendi kendini inşa etmiş hür insan"ın iktidarından...

Fransız İhtilali'nden bu yana dünyanın birçok yerinde iktidar olan bu fikirlerin savunucularının, daha yeni "legale çıkma" kararı almaları size de savaşın bittiğinden habersiz Amerikan askerlerini hatırlatmıyor mu?

Rahmetli Mehmet Ali Aybar, yıllarca önce, "leninist örgütlenmenin aslında bir burjuva örgütlenmesi olduğunu" söylerken, burjuvazinin muhalefet dönemine ait örgütlenmesini de kastetmiş miydi, bilmiyorum. Ama masonluk üzerine kısacık bir araştırma bile hemen gösteriyor ki, bu gizemli örgütün loca tipi örgütlenmesi; bütün o gizli paroları, esrarengiz ritüelleri, feodalizme ve kilise despotizmine karşı muhalefette olan yeni bir sınıfın, yani ihtilalcı burjuvazinin başvurduğu illegalite tedbirlerinden başka bir şey değil. Nitekim, daha sora burjuvazi'yi tahtından indirmek için siyaset sahnesine çıkarı işçi sınıfı da, "hasım" olduğu sınıfın tarihi tecrübesinden yararlanıyor ve masonik loca tipi örgütlenmenin bir versiyonu olan Leninist hücre tipi örgütlenme modelini kullanıyor...

Bütün bunlar anlaşılabilir şeyler.

Garip olan, burjuvazinin "devlet" oluşundan yüzyıllar sonra bile, masonların muhalefetteymişçesine yeraltına kalması.

Tabii burada, burjuvazinin Türkiye'de hiç bir zaman, saf anlamıyla iktidar olmayışının, hep **feodalizme iktidar ortaklığı** yapmak durumunda kalışının da payı var.

Öyle bir ortak ki, laikliği dinsizlik olarak algılamaktan bir türlü kurtulamamış... Kim bilir, belki de masonlar çekinmekte haklıydı...

Her neyse, demek sonunda tartışma sonuçlandı ve "halkla açılmayı" savunan reformcu kanat ağır bastı.

Bu yeni aşamada masonluk, bütün o karalamalardan, etrafında oluşturulan hurafelerden kurtulacak belki ama bu, aynı zamanda **esfanevi gücünün** de sonu olacak.

Evet, yıllardır gizemli bir karanlığa görülen mabetler aydınlandığında **tarihi misyonu çoktan tamamlamış bir örgütün müzesine** gireceğiz ayaklarımızın ucuna basarak, Masonluğa atfedilen o "**hükümepler yıkan büyük güç**" efsanesi tarumar olurken geride sadece sıradan, mütevazı bir **hayır örgütü** kalacak.

MASONLARIN KALBI BAĞLANTILARI....

Güntay ŞİMŞEK
Zaman, 29.04.1999

Hayatta olan bir masonun başka bir mason tarafından ifşa edilmesi, derecesinin ne olduğunun söylenmesi yasak. Ama bu yasak ölü masonlar için geçerli değil. Dolayısıyla hafta başında davet edildiğimiz. **Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası**'nda bugün kimler mason olduğuna dair yeni bilgiler almadık. Elimize tarihte kalmış önemli şahsiyetlerin listesi verilerek "**İşte bunlar da masondu**" dendi.

Kimin mason olduğunu merak edenlerin Emniyet Müdürlüğü Dernekler Masası'ndan üyelerin listesini alarak öğrenebileceğinin altı çizildi. Dernekler Masası'nın üye bildirimi yönünde getirdiği yasal zorunlulukla, Büyük Loca'ya devam edenlerin üzerinde etkili olan masonik anlayış örtüşürse bu liste faydalı olabilir. **Eğer mason olma hususunda yazılı bir belgeyle başvuru ya da üye olma gibi zorunluluk yoksa kimin mason olduğunu öğrenmek de zor.**

Geçmiş dönemlerle ilgili verilen bilgilere göre; padişahundan, sadrazamına, sanatçısından, bürokratına, askerinden en zengin iş adamına kadar Osmanlı'da

mason olduğunu ve bir dönem aktif siyasetle de uğraşıldığını öğreniyoruz. Bu âlemden göçenlerin mason olduğunu ellerindeki belgelere dayanarak söylüyorlar. Dernek kayıtlarına göre değil.

'Şimdi durum nasıl?' sorusuna, 'Politikayla bir ilgimiz yoktur, ancak politikacı üyelerimiz olabilir.' cevabı veriliyor.

Büyük Üstad Sahir Talat Akev'in politikaya yaklaşımı daha ilginç: **'Masonlar iyi ahlak sahipleri oldukları için politikada etkin olmalarını isteriz.'**

Masonluğun Yahudilikle ilişkisine gelince.... Az çok Yahudilikle ilgili olanların direkt bir bağ kurabileceğini söyleyebiliriz. Masonların mabed dedikleri locadaki bütün simgeler Yahudiliğe ait. **Bazı araştırmacılara göre, gizli ritüellerde Tevrat'ın telkinleri aynen benimsenmektedir.** Masonların yayın organı Mimar Sinan'ın bazı sayılarında bu ilişki doğrulanarak ritüellerinde Tevrat'tan alıntılarının olduğu zikredilmektedir.

Tevrat'ta: 'Ve kral Salamon gönderip Sur'dan Hiram'ı getirtti' (Bab 7) Naftolu sıptından dul bir kadının oğlu idi ve babası Sur'lu bir adamdı. Tunç işçisi idi. Hiram bütün tunç işleri işlemekte hikmetle ve anlayış ve hünlerle dolu idi. Ve Salamon'a gidip onun bütün işlerini yaptı.

Kelime karşılığı duvarcı, duvar ustası olan masonluğun başlangıç noktasında Hiram Usta var. Masonların babası olarak da bilinen 'Hiram Usta'nın inşa ettiği Süleyman Mabedi ile en az Yahudiler kadar masonların da irtibatı vardır. Masonlar açısından masonik efsanenin başlama yeri ana mabeddir. Ana locadır.

Hiram Usta'dan sonraki asırlarda duvar ustalarının meslekleri gereği serbest dolaşmaları ayrılacıklı bir grup haline gelmelerini sağlamış. Yahudi duvar ustaları (masonlar) bu localar vasıtalarıyla çeşitli ülkelerde değişik din ve ırktan insanlarla bir araya gelerek faaliyetlerini sürdürmüşler.

Fakat locaların düzenleniş biçimi tamamen Yahudilerin Kabbala öğretisine göredir. Bunu, ziyaret ettiğimiz Büyük Loca'daki mabedde de gördük. Mabed girişinde iki sütun Hz. Süleyman (as) Mabedi'ni temsilen bulunuyor. Üzerlerindeki **Jakin** ve **Boaz** kelimelerinin baş harfleri dikkatimizi çekti. Bu iki direğin esprisi de Tevrat'ta genişçe hikaye edilmektedir. Fakat mabed girişinde bu iki direğin arasında nizam duruşuyla Üstadı Muhteremin selamlanması gibi bir ehemmiyeti olduğunu belirtmemizde fayda var.

Bizim ziyaret ettiğimiz Büyük Loca, İskoç, ritine (İngiltere kökenli) göre faaliyet gösteriyor, diğeryse Fransa kökenli, fakat loca düzeninde, sembollerde çok fazla farklılık olmadığını belirtiyor.

Herkesin düşüncesi ve faaliyeti kendisini bağlar. **Önemli olan insanlığın kazancı....**

KISA... KISA...

Mim Kemal ÖKE
Türkiye, 30.04.1999

Anap "Bizi 28 Şubat bitirdi" demiş Belki doğrudur. Kısmen doğru da olsa, herkes düşünmeli.

İlginç olan, 28 Şubat CHP'ye de yaramamıştır!

Bunu da düşünmeli!

Lider infazı gündemde.

Efelik yapıyorlar. Pekii, dün neredeydiniz?

Dün, mutluydunuz. Siz onu taç yaptınız. Eski sayfaları biz karıştırsak, utanan çıkar mı acaba?

Dahası, Çiller'in yükselişinde Demirel'in, Yılmaz'ınkinde de Özal'ın payını bulabilirsiniz.

Nedense boşuna.

Liderle o kadar içiçedir ki gelecekleri!....

Zaten partiler "kişiselleşmemiş midir ki", liderin adamları dışında kalanlar olsun?

Bence Fazilet'in oyu gerilemedi.

HADEP, yüzde 4.5 aldı.

Fazilet, yüzde 4.5 geriledi. O, o muydu acaba?

O, oysa; o zaman Fazilet'in kemik erimesi yok.

Emâneti iade etmiş oluyor.

Pazar günü yemin töreni var. Aman bu mecliste kavga istemiyoruz. Hatırlar mısınız, CHP'li bir Sabri Ergül vardı. Şevki Yılmaz'a hitaben ".....-u Ekber dışarı" diye küfürli bir pankart açmıştı. Ardından Meclis, Vahşi Batı'daki "saloon" kavgalarına sahne olmuştu.

Tecelliye bakın ki, hem Ergül, hem Yılmaz bu Meclisin "dışında" kaldı.

Hayra alamet herhalde.

MASONLUK

Dünya iyisi ve güzeli bir sekreterimiz var: Nilüfer Hanım. Sabahtan beri beni arayan, arayanaymış.

- Teessüf ederiz, hocaya. Gözümüzden düştü vs. vs. (Hatta sövmeler, beddualar.....)

Hayrola?

Türkiye Hür ve Müstakil Masonları kamuoyuna açılıyor, basına yemek veriyor. Bu toplantıda medyada yaşayan masonları adı mahfuz ve mahremdir, ama "ölülerin" listesi budur diye bir belge uzatıyorlar. O belgede MKÖ'de var, isim olarak. Ölüler arasında!

Yani, kimse "Öldüğüm" için "vah vah" demiyor da, masonluğa diyor!

Artık şaka yapmak ve bu bağlamda bu isnadı tebessümle karşılayacak halde değilim.

Çünkü; bıktım, usandım, bezdim. Tam yirmi senedir "Siz mason musunuz?"la uğraşıyorum. Binlerce, onbinlerce defa yazdım, izah ettim, konferans verdim.

Dedem, aynı isimli MKÖ masondu. Hem de Şark-ı Âzam. Masonluk nedir, niye o mason olmuştu; kitaplar yazarım, tartışırım. Masonluğunu değil, dedemi savunurum.

Bana gelince, ben değilim. Hiç de olmadım. Yalan söylüyorsam, Cenab-ı Hak "El Kahhar" esmasıyla o anda beni perişan etsin!

Masonluk da "ırsı" değildir. Kaldı ki, babam da, ben de masonluğu tasvip etmemişizdir.

Akıl var, vicdan var. Biraz düşünün, tartın, araştırın.

Ne var ki, yeter artık. Günahımı almayın. Hoşgörülü insan olmasam, hakkımı helâl etmeyeceğim diyeceğim ama....

ANKETİM

Bir soru sorup, oyumu bilin, kitap kazanın, demiştim. Sn. Ahmet Şahin, Hakan Ay, Halil Akdeniz, Mustafa Telli, Ferhat Taştemir, Erdoğan Kapukaya, Ali Özcan, Durmuş Aslan, Kemâl Demiroğlu bildiler. Öte yandan, Büyükşehir'de yanılanlar oldu. İstanbul Anakent'te oyumu ise Gürtuna'ya kullandım. Genel seçimden ayrı bir partiye tercih kullandım.

MASONLUĞUN ÖRTÜSÜ KALKIYOR

Yasemin BORAN
Hürriyet, 01.05.1999

İşte, bilgi çağında bulunduğumuzun başka bir kanıtı... Masonluk da nihayet üzerindeki örtüyü kaldırmaya karar verdi.

Farkında mısınız, bilmiyorum ama, bir süredir kadim bilgiler teker teker yeryüzüne çıkmaya başladılar. Neredeyse unutulmuş, sadece bir kaç takipçisine kulaktan kulağa aktarılan ezoterik bilgilerin cilt cilt kitaplar halinde yayınlandığını görmek, dünyanın gerçekten kuvvetli bir değişim rüzgarının etkisi altında bulunduğunun en gerçek işareti.

Masonluğun örtüsü kalkıyor

İşte, bilgi çağında bulunduğumuzun başka bir kanıtı... Masonluk da nihayet üzerindeki örtüyü kaldırmaya karar verdi.

Farkında mısınız, bilmiyorum ama, bir süredir kadim bilgiler teker teker yeryüzüne çıkmaya başladılar. Neredeyse unutulmuş, sadece bir kaç takipçisine kulaktan kulağa aktarılan ezoterik bilgilerin cilt cilt kitaplar halinde yayınlandığını görmek, dünyanın gerçekten kuvvetli bir değişim rüzgarının etkisi altında bulunduğunun en gerçek işareti.

Medeniyetimizin içinde bulunduğumuz süreçte kısaca göz atacak olursak, bilginin tarih boyunca saklandığını açıkça görebiliriz. Mesela günümüz bilgilerin ışığında bile hala çözemediğimiz Eski Mısır'a kısaca göz attığımızda "bilgi"nin rahiplerin tekelinde bulunduğunu, dışarıdaki halkın ise, neredeyse "kör cahil" olduğu

çinde yaşadığımız dünya medeniyetinin gelişim süreci boyunca "bilgi"nin büyük bir gizlilik içinde sadece seçilmiş olanlara aktarıldığı... Hem de dünyanın karanlık ve aydınlık çağlarından bu yana bütün zamanlar boyunca...

Sünniyse, tüm bu bilgiler güçlerinin arasından gün ışığına çıkıp ayan beyan gözükmeye başladılar. İşte asıl düşünülmesi gereken konu bu. Hem de ciddi biçimde üzerinde durmamız gerekiyor. Zira bunun sonucunda kendi bulunduğumuz durumu, nereden gelip nereye doğru gittiğimizi de böylece anlayabiliriz.

Bütün bunların bizimle ne ilgisi var, diyebilirsiniz. Aman sakın böyle bir şey demeyin. Bu bilgi çağında cahilliğimizi ele vermeyin. Zira her ne kadar ülkeler, devletler şeklinde yapıyorlar da aslında dünyanın bütünlüğü içinde bulunuyoruz. Yani dünyanın dışında değil. Ve dünyanın etkisi altında bulunduğumuz her ne varsa (Doğal, bilimsel, sosyal, ekonomik, politik), bütün bunlardan hepimiz nasibimizi alıyoruz. Hem de hangi gelişmişlik düzeyinde bulunursak bulursak. Hem de ne kadar habersiz varsa, batta hiçbir şekilde olmasa bile.

Haberdar olmanın nasıl etkileneceğinizi, diye sorabilirsiniz pek tabii... Karacıların de böbrekten haberi yok ama birbirlerinden etkilenebilirler, diye cevap verelim. Ve de bu örnekleri çoğaltabiliriz.

Yoksa, tıpkı böbrek gibi sadece kendi fonksiyonumuzu yerine getirmekten başka bir şey düşünmüyoruz muyuz?

Şu ana kadar yazılan, çizilen, sorgulanan ve düşünülen ne varsa, bütün bunlar böbrek gibi yaşasak da bunun bir adım ilerisine geçtiğimizi gösteriyor.

Haaa, bir dakika. Böbreği küçümsemediğini sanmayın sakın. Zira yetenekleri ve fonksiyonları insanın hayatı için çok önemli. Ve insan da, ister sukurca, ister sukurca yaşamak, dünyanın dönmeye başladıkça bulunuyor.

Yani önemli.

Ancak, hem böbrek gibi fonksiyonların yerine getirebilmek, hem de yeteneklerinin farkına varıp ne işe yaradığını bilebilmek gerek. Yani neyi, neden yaptığını bilmekten bahsediyorum. Yaptıklarının sonuçlarını anlamayı

biçimde. Mesela bugün bizim ortaya koyduğumuz bir davranışımızın kökeninde atalarımızın yaptıkları yatıyor. Nedenini anlayamadığımız bir beyazanın ucu dedelerimizin dedelerine kadar dayanabiliyor. Ve şu anda biz kendimize ilgili pek çok şeyi çözümlüyoruz. Ve bütün bunların günümüz biliminin gelişmişliği düzeyinde bilebiliyoruz.

İşte, bu bir "bilgi" ve gizlilik saklası yok. Tabii öğrenmek isteyenler için. Ve de şimdi içinde bulunduğumuz medeniyet büyük bir hızla bilimsellik yolunda ilerliyor. Ve de geçmişin kadim bilgilerini laboratuvarına sokup mikroskop altında inceliyor. Ve pek de iyi yapıyor. Böylece her geçen gün karantılı tutulan ışık gibi yeni bir yer aydınlanıyor.

Örtüler kalkıyor, gizlemler çözülüyor, bilmeğin kayıplarına yenileri ilave oluyor ve insanların talebi artıkça bilgiler de gün ışığına o derece hızlı yayılıyor.

Zaman, öğrenmek zamanı, bilme zamanı ve bildirmek zamanı. Bu zamanı hayin eden de insan. İnsan bilmeğin için gıdındığı arzu ve gayret. Böyle bir istek karşısında hiçbir direnç gösterilemez.

Nitekim 275 yıldır gizemini koruyan İngiliz Masonluğu üstündeki perdeyi kaldırmış bulunuyor. 90 yıldır Türkiye'de kendini dışarıya tanıtmaktan kapalı "Türkiye Hür ve Kabul

Medeniyetimizin içinde bulunduğumuz süreçte kısaca göz atacak olursak, bilginin tarih boyunca saklandığını açıkça görebiliriz. Mesela günümüz bilgilerinin ışığında bile hala çözemediğimiz Eski Mısır'a kısaca göz attığımızda "bilgi"nin rahiplerin tekelinde bulunduğunu, dışarıdaki halkın ise, neredeyse "kör cahil" olduğu

"Bilgi" çağlar boyunca kapalı grupların içinde saklı kalmış ve her nedense, halka aktarılmanaya özellikle özen gösterilip saklanmış. Şimdi bu "nedenler" başka bir günün yazısı olduğu için burada sorgulamayacağım. Fakat, bilinen çok açık bir gerçek var ki, bugün içinde yaşadığımız dünya medeniyetinin gelişim süreci boyunca "bilgi"nin büyük bir gizlilik içinde sadece seçilmiş olanlara aktarıldığı.... Hem de dünyanın karanlık ve aydınlık çağlarından bu yana bütün zamanlar boyunca....

Şimdiyse, tüm bu bilgiler gölgelerin arasından gün ışığına çıkıp ayan beyan gözükmeye başladılar. İşte asıl düşünülmesi gereken konu bu. Hem bu ciddi biçimde üzerinde durmamız gerekiyor. Zira bunun sonucunda kendi bulunduğumuz durumu, nereden gelip nereye doğru gittiğimiz de böylece anlayabiliriz.

Bütün bunların bizimle ne ilgisi var, diyebilirsiniz. Aman sakın böyle bir şey demeyin. Bu bilgi çağında cahilliğinizi ele vermeyin. Zira her ne kadar ülkeler, devletler şeklinde yaşıyorsak da aslında dünyanın bütünlüğü içinde bulunuyoruz. Yani dünyanın dışında değiliz. Ve dünyanın etkisi altında bulunduğu her ne varsa (Doğal, bilimsel, sosyal, ekonomik, politik), bütün bunlardan hepimiz nasibimizi alıyoruz. Hem de hangi gelişmişlik düzeyinde bulunursak bulunalım. Hem de ne kadar haberimiz varsa, hatta hiçbir şekilde olmasa bile...

Haberdar olmadan nasıl etkileriniz, diye sorabilirsiniz pek tabii.... Karaciğerin de böbrekten haberi yok ama birbirlerinden etkileniyorlar, diye cevap verebilirim. Ve de bu örnekleri çoğaltabilirim.

Fakat, burada bunca lafı edişimdeki maksat, "bilgi" ve bilgilenmenin sonucunda açığa çıkan şudur. Yani ne yapıyoruz? Neden yapıyoruz? Ve de bütün bunların sonucunda karşılaşacaklarımız ne? Neyi, niçin hedefliyoruz? Hedefimize ne kadar yaklaşıyoruz, veya ne kadar uzağındayız?

Bütün bunları kendimize sormak aklımıza geliyor mu? Yoksa, tıpkı böbrek gibi sadece kendi fonksiyonumuzu yerine getirmekten başka bir şey düşünmüyormuyuz?

Şu ana kadar yazılan, çizilen, sorgulanan ve düşünülen ve varsa, bütün bunlar böbrek gibi yaşasak da, bunun bir adım ilerisine geçtiğimizi gösteriyor.

Haaa, bir dakika. Böbreği küçümsediğimi sanmayın sakın zira yetenekleri ve fonksiyonları insanın hayatı için çok önemli. Ve insan da, ister şuurlu, ister şuursuzca yaşasın, dünyanın dönmeye katkıda bulunuyor. Yani önemli.

Ancak, hem böbrek gibi fonksiyonlarını yerine getirebilmek, hem de yeteneklerinin farkına varıp ne işe yaradığını bilebilmek gerek. Yani neyi, neden yaptığını bilmekten bahsediyorum. Yaptıklarının sonuçlarını anlamayı kastediyorum. Yoksa, dünya dönüyor, yer çekimi bizi dünyaya bağlamaya devam ediyor ve biz de yaşıyoruz işte!

Yaşıyoruz yaşamasına lakin nasıl yaşıyoruz? Memnuniyetimiz ve de memnuniyetsizliğimiz neye bağlı?

Bu soruların tek bir cevabı var, o da bilgi. Evren, dünya ve de insana ait bilgilerin ucu gelip bize dokunuyor. Hem de esaslı bir biçimde. Mesela bugün bizim ortaya koyduğumuz bir davranışımızın kökeninde atalarımızın yaptıkları yatıyor. Nedenini anlayamadığımız bir heyecanın ucu dedelerimizin dedelerine kadar dayanabiliyor. Ve şu anda biz kendimizle ilgili pek çok şeyi çözümleyebiliyoruz. Ve bütün bunları günümüz biliminin gelişmişliği düzeyinde bilebiliyoruz.

İşte, bu bir "bilgi" ve gizlisi saklısı yok. Tabii öğrenmek isteyenler için. Ve de şimdi içinde bulunduğumuz menediyet büyük bir hızla bilimsellik yolunda ilerliyor. Ve de geçmişin kadim bilgilerini laboratuvara sokup mikroskop altında inceliyor. Ve pek de iyi yapıyor. Böylece her geçen gün karanlığa tutulan ışık gibi yeni bir yer aydınlanıyor.

Örtüler kalkıyor, gizemler çözülüyor, bilmek isteyenlere yenileri ilave oluyor ve insanların talyebi artıkça bilgiler de gün ışığına o derece hızlı yayılıyor.

Zaman, öğrenmek zamanı, bilmek zamanı ve bildirmek zamanı. Bu zamanı tayin eden de insan. İnsanın bilmek için gösterdiği arzu ve gayret. Böyle bir istek karşısında hiçbir direnç gösterilemez.

Nitekim 275 yıldır gizemini koruyan İngiliz Masonluğu üstündeki perdeyi kaldırmış bulunuyor. 90 yıldır Türkiye'de kendini dışarıya tamamen kapatmış "Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası" üzerindeki esrarlı örtüyü bu yıl kaldırmış bulunuyor. Yarın Aya İrini'de "Doğudan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" adı altında kendini sergilemeye başlıyor. 14 Mayıs'a kadar sürecek bu sergi için yorum sizin. Bense, sadece bilgi çağında bulunduğumuzu insanlığın geldiği sürecin bundan sonra "bilgi" olduğunu söylüyorum, Yase-min'ce....

MASONLAR ÜZERİNE

Yorgo KIRBAKİ
Radikal, 01.05.1999

Mason Locası Türkiye'de kapılarını güneşe açmış. Bildiğim kadarıyla Yunanistan'da da açmak istiyorlar ama önlerinde büyük bir engel var: Kilise.

Sözelimi adamlar lise 1. sınıfta okutulan din dersi kitabında yer alan masonlarla ilgili bilgilerin 'asılsız' olduğu gerekçesiyle değiştirilmesini istediler. Kitapta masonlar, şeytana tapanlarla aynı kategoride değerlendiriliyorlar. Yunanistan Pedagoji Enstitüsü'de yaptığı incelemeden sonra masonlarla ilgili bölümün değişmesi yolunda rapor yayımladı.

Ama kilisenin görüşü farklı. Yunanistan Kilisesi'nin Atina Başpiskoposu Hristodulos, Eğitim ve Diyanet İşleri Bakanı Gerasimos Arsenis'e gönderdiği mektupta "Kitapta yazılanlar değiştirilmemelidir. Aksi halde gençlerin kötü düşünce akımlarının etkisi altında kalmaları ve Yunan-Ortodoks kişiliklerini kaybetmeleri tehlikesi doğacak" diyerek, masonluğa karşı mücadelede kararlı olduğu mesajını verdi.

Arsenis reformculuk ve muhafazakârlık denen iki ateş arasında kaldı.

Ne mi yapacak?

Aptal değil tabii. Kilise ne istiyorsa onu.

DOMUZUNA İŞLER

Aksiyon, 02.05.1999

Müslümanlar olarak bizler, inancımız gereği yiyecek konusunda hassasız. Bütün İslam tarihi boyunca bunların başında domuz eti gelmiştir. Bir Müslüman, ibadetlerini aksatsa da domuz eti sözkonusu oldu mu asla taviz vermez. Fakat şimdilerde tacirler işin kolayını buldu; Müslüman mahallesinde artık salyangoz da satılıyor, domuz da. Meğer, bilmeden de olsa Müslümanlara domuz eti ve yan ürünleri yediriliyor veya kullanılıyorymuş.

Dünya Gıda Teşkilatı (FAO) kaynak gösterilerek yapılan bir araştırma konunun tekrar gündemimize girmesine neden oldu: "Türkiye 1998 yılı içerisinde 3 bin ton domuz yağı tüketmiş". Peki ama bu miktarı kim, nerede tüketmişti? Arkadaşımız Adem Yavuz Arslan'ın detaylı araştırmalarında ortaya çıkan çarpıcı noktalardan birisi de kayıtların net olmadığıdır.

Domuz konusunda halkı en çok endişelendiren konu gıda maddelerine karışmış olması ihtimali. Bakanlar Kurulu kararıyla domuz yağı ithalatı serbestti ve teşvik kapsamındaydı. Buna rağmen kimin, nerede, ne şekilde kullandığı tam olarak açıklanmadı kamuoyuna.

Konu o kadar karışık ki ürünleri üretenler, bunları pazarlayanlar gizlilik içerisinde çalışıyor, satış reyonlarında uyarıcı işaret koymuyorlar.

Domuz eti ve yan ürünleri konusunda sorunun çözümü aslında basit: Gerek et ürünleri gerekse diğer ürünlerde, ürünün üzerinde domuz eti, yağı vs. bulunduğu belirtilerek, domuzdan uzak durmak isteyen Müslümanların inancına saygısızlık edilmemiş olur.

Bu sayımızda dikkatleri çekecek dosyalarımızdan biri de, kapılarını ilk kez basına açan masonların iç dünyasını yansıtan haber olacak. Büyük Üstad Sahir Talat Akev'in bizzat açıklamalarda bulunduğu 4 saatlik toplantıdan ve mason localarından gözlemleri Haber Müdürümüz Erhan Başyurt kaleme aldı. Bu haberinde ilgiyle okuyacağınız inancındayız...

İyi bir hafta dileğiyle sağlıklı kalın.

"DUVARCI USTALARI"

DUVARI YIKTI

Erhan BAŞYURT
Aksiyon, 01.05.1999

Türkiye ve dünyadaki gizli yapılanma ve faaliyetleri sebebiyle haklarında yüzlerce kitap yazılan ve yüzlerce "komplo" teorisine muhatap olan masonlar, Türkiye'de resmi olarak faaliyetlerine başladıklarından tam 90 yıl sonra ilk kez kapılarını ayırım yapmadan tüm basın kuruluşlarına açıldılar. Üstelik "her soruya cevap verilir" sloganıyla. Hâl böyle olunca kitaplara ve kamuoyuna yansıyan yönü ile masonluk hakkında bütün merak edilenleri, çoğu zaman tatmin edici cevaplar alamayacağımızı bilsek de sıralamaktan çekinmedik.

G Ü N C E L

"Duvarcı ustaları" DUVARI YIKTI

ERHAN BAŞYURT

Türkiye ve dünyadaki gizli yapılanma ve faaliyetleri sebebiyle haklarında yüzlerce kitap yazılan ve yüzlerce "komplo" teorisine muhatap olan masonlar, Türkiye'de resmi olarak faaliyetlerine başladıklarından tam 90 yıl sonra ilk kez kapılarını ayırım yapmadan tüm basın kuruluşlarına açıldılar. Üstelik "her soruya cevap verilir" sloganıyla. Hâl böyle olunca kitaplara ve kamuoyuna yansıyan yönü ile masonluk hakkında bütün merak edilenleri, çoğu zaman tatmin edici cevaplar alamayacağımızı bilsek de sıralamaktan çekinmedik.

İstanbul Beyoğlu Nur-u Ziya Sokak'taki Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nda gerçekleştirilen kontrollü açılım programında, Türk masonları ilk kez "çalışma odası" denilen aslında mason terminolojisinde "mabed" olarak geçen toplantı ve ritüellerin yapıldığı salonları da gündirdiler. Masonların planlı açılım toplantısında ortaya çıkanlar, aslında kamuoyunda bilinenlerden pek de farklı değil. Tek önemli fark, bu kez bir çok bil-

İstanbul Beyoğlu Nur-u Ziya Sokaktaki Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nda gerçekleştirilen kontrollü açılım programında, Türk masonları ilk kez "çalışma odası" denilen aslında mason terminolojisinde "mabed" olarak

ne dağılmış 160 locanın da üstünde olması sebebiyle kullanılıyor. En uçta Elazığ ve Malatya'nın yer aldığı alt locaların başındaki insanlar içine "usta-ı muhterem" ifadesi kullanılmıyormuş.

Büyük Üstad'ın "hoş geldiniz" karşılamasından sonra, siz çevreyi ve davetlileri tanımaya çalışırken, görevli bir üye, ilk karşılaşma çekingenliğini üzerinden atmanız yardımcı oluyor ve "Kafanız takılan bir soru varsa sorabilirsiniz. Her soruya sorabilirsiniz" diyor. Böylece birer birer bilgilendirmeler de başlıyor. İlk önce katalarda meyvayı yarcı ustaları, kapıları açınca ilk kez localarının

Masonlar kabul edilen üyelerine Kur'an, İncil veya Tevrat'tan biri üzerine yemin ettiriyorlar. Dolayısıyla, üyelerinden ilk şartları "Yüce Yaratıcı'ya inanmak. Yani 'monoteist' olmak. Kutsal Kitapların hepsini ya da en azından birini, Masonların en önemli sembollerinden "duvarcı ustaları"nın avadanlıkları görüyor.

en önemli fark da bu zaten". Tepebaşı dedikleri, yine İstanbul Beyoğlu'nda yer alan Özgür Masonlar Büyük Locası. Bu loca Tepebaşı Meşrutiyet Caddesi 111 numarada yer aldığı için "111"ler olarak da anılıyor. Türkiye'de Tepebaşı'na bağlı yaklaşık 2 bin 500 masonun olduğunu belirtiren bir mason, aralarındaki rekabetin a-

ğnesi olarak taşıyorlar. Yine duvarda artan üye sayısını karşılamakta yetersiz kaldığı için genişletilen Nur-u Ziya'daki merkez binaya katlarda bulunan iş adamlarının listesi asılmış. Yine aynı salonda masa şeklindeki iki cemekeğin içine yerleştirilmiş tarihi belge, doküman ve mühürlere yer verilmiş. Bunlardan Türkiye yazılmayan bir kitabın yanına, "Büyük Üstad Şekur Oliten'in İsrail'de Nur Locası'nda bulunduğu ritü-

geçen toplantı ve ritüellerin yapıldığı salonları da gezdirdiler. Masonların planlı açılım toplantısında ortaya çıkanlar, aslında kamuoyunda bilinenlerden pek de farklı değil. Tek önemli fark, bu kez bir çok bilginin bizzat masonlar tarafından açıkça dile getirilmesinden ibaret. İşte, dört saat süren, yemekli, basına açılım toplantısında gözümüze takılanlar ve gözlemlerimiz...

Adam adama markaj...

Masonlar tarihleri boyunca ilk kez yaptıkları bu açılım toplantısına oldukça iyi hazırlanmışlar ve bir basketbol terimi ile "alan savunması" değil de "adam adama markaj" uygulamayı tercih etmişler. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'na girdiğimiz andan itibaren bu göze çarpıyor. Kokteyl ve tanışma salonuna güvenlik aramasından geçtikten ve özel yaka kartını taktıktan sonra alıyorlar. Sizi ilk karşılayanlar arasında Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın "Büyük Üstadı" Şahir Talat Akev de yer alıyor. "Büyük Üstad" ifadesi Türkiye'nin 8 ili ne dağılmış 160 locanın da üstünde olması sebebiyle kullanılıyor. En uçta Elazığ ve Malatya'nın yer aldığı alt locaların başındaki insanlar içine "usta-ı muhterem" ifadesi kullanılmıyormuş.

Büyük Üstad'ın "hoş geldiniz" karşılamasından sonra, siz çevreyi ve davetlileri tanımaya çalışırken, görevli bir üye, ilk karşılaşma çekingenliğini üzeri-

nizden atmanıza yardımcı oluyor ve "Kafanıza takılan bir soru varsa sorabilirsiniz. Her soruyu sorabilirsiniz" diyor. Böylece bire bir bilgilendirmeler de başlıyor. İlk önce kafalarda mevcut "mason" imajının yanlış olduğunu anlatmaya çalışıyorlar; "Bizler gizli bir örgüt değiliz. İçişleri Bakanlığı Dernekler Masası'na kayıtlı ve üye listesini de bu kuruma veren legal bir kurumuz". Türkiye çapında 12 bin üyelerinin bulunduğunu belirten masonlar, bir şeyi vurgulamaya çalışıyor; "Bizler inanç karşıtı değiliz. Aksine üyelik için ilk şartımız "Yüce Varlık'a inanmak. Yani monoteizm üzerine kuruluyuz. Hangi dinden olduğu bizi ilgilendirmiyor. Zaten, üyelerimiz kabul töreninde Kuran, İncil veya Tevrat'tan birine el basarak yemin ediyorlar"...

"Dinsiz" imajından kurtulmak için büyük gayret sarfeden masonlar, kendilerinin ateistlere kapalı olduklarını vurgularken, hemen bir ayrıma gitmekten geri kalmıyorlar; "Bizi Tepebaşı'ndan ayıran en önemli fark da bu zaten". Tepebaşı dedikleri, yine İstanbul Beyoğlu'nda yer alan Özgür Masonlar Büyük Locası. Bu loca Tepebaşı Meşrutiyet Caddesi 111 numarada yer aldığı için "111"ler olarak da anılıyor. Türkiye'de Tepebaşı'na bağlı yaklaşık 2 bin 500 masonun olduğunu belirten bir mason, aralarındaki rekabetin abartılacak bir şey olmadığını, mesela kendisinin burada bir çok arkadaşı olduğunu belirtiyor. Her iki loca arasındaki ayrımın kökenlerinin Fransız İhtilali sonrasında Fransa'da başlayan bölünmenin uzantısı olduğu belirtiliyor.

Kokteyl verilen salonda Türkiye'deki 160 locanın camekan içinde sembollerine yer vermişler. Geometrik şekiller ile duvarcı ustalarının avadanlıkları burada en çok dikkati çeken husus. Basınla temas kuran masonlar da kendi localarına ait amblemleri ya yakalarında ya da kravat iğnesi olarak taşıyorlar. Yine duvarda artan üye sayısını karşılamakta yetersiz kaldığı için genişletilen Nur-u Ziya'daki merkez binaya katkıda bulunan iş adamlarının listesi asılmış. Yine aynı salonda masa şeklindeki iki camekan içine yerleştirilmiş tarihi belge, doküman ve mühürlere yer verilmiş. Bunlardan Türkçe yazılmayan bir kitabın yanına, "Büyük Üstad Şekür Ökten'in İsrail'de Nur Locası açılışında kullandığı ritüel" notu düşülmüş.

Türkiye'de artış var...

Kokteyl salonunda bir başka üst düzey mason ile görüşüyoruz. Dünya çapında yaklaşık 4 buçuk milyon mason olduğunu belirtiyor. Bu arada Amerika'da yapılan bir çalışmadan bahsediyor. Amerika'nın Pensilvanya eyaletinde 75 bin olan üye sayısının, geçtiğimiz yıl itibariyle 55 bine düştüğünü belirtiyor. Bu düşüşü de daha çok internetin yaygınlaşmasına bağlıyor. İnternet ile uğraşan insanların, bu tür faaliyetlere zaman ayırmadıklarını ve üye sayısının düştüğünün gözlemlendiğini belirtiyor. Bu düşüşün masonluğun 90'ıncı yıl bahanesi ile, "şeffaflaşma"sında etkili olup olmadığı sorulduğunda ise, "hayır" diyorlar; "Aksine, Türkiye'de bir artış söz konusudur ve genç üye sayımız arttığı için de yaş ortalamamız hızla düşmektedir."

Masonlar, rotaryen ve lionslarla herhangi bir organik bağlarının olmadığını, ancak hem mason olup hem de bu kurumlara üye olan elemanlarının bulunduğunu söylemekle yetinmiyorlar. Bununla beraber "Tapınak Şövalyeleri" ile aynı mefkure için çalıştıklarını ifadeden kaçınmıyorlar. Masonlar, locaların başındaki "Üstadları" belirli basamaklara kadar yükselmiş masonlar tarafından iki yılda bir seçiyorlarmış. Üstadlar, en fazla 4 yıl görev yapıyormuş. Halihazırda Büyük, Üstad'lık görevini yürüten Akev de, geçtiğimiz yılın 18 Nisan'ında gelmiş bu göreve. Üyelerden yıllık 50 milyon TL aidat aldıklarını belirten masonlar, bunun 1999 yılı içinde 80 milyona çıkacağını, ancak üyelerinden bağışlarda bulunurlar olduğunu söylüyor. Masonlar, üyeliklerin herkese açık olduğunu, ancak bazen bir yıl süren soruşturma ve tahkikat yaptıklarını belirterek, "eğer masonluk felsefesini anlayabileceğine kâfi isek, kardeşliğe almaya karar verimiz" şeklinde konuşuyorlar.

Bir mason Büyük Loca'ya girdikten sonra "çıraklık, kalfalık, ustalık ve üstadlık" olmak üzere dört makamı aşmak zorunda. Bir mason "Büyük Loca, bir nevi üniversite gibi. Buradan mezun olan İskoç Rit'i adı verilen bir sistem ile 33 basamağa kadar yükselmek üzere diğer localara başvurabilir. Ancak, buradan geçmeden bu mümkün değil" diyor. Büyük Loca'dan usta olarak ayrılan bir mason, 4'üncü dereceden başlıyor ve 9'uncu dereceye yükseliyor. Aradakiler ise, atlatılıyor. Sonra da diğer basamaklara...

Masonlar toplantıda bir mesaj daha verdiler; "kontrollü seffaflaşmamız devam edecek." Masonlar, bu amaçla basına açıldıktan sonra, şimdi de halka açılmaya hazırlanıyorlar. 2-14 Mayıs tarihleri arasında Aya İrini'de yapılacak bir sergi bunun ilk ayağı olacak. "Doğu'dan Batı'ya İnsanlık Köprüsü Masonluk" adıyla açılacak olan serginin temel felsefesi, masonluğun kökeninin Doğu'da olduğu, özellikle Haçlılar döneminde gelen şövalyeler ile Batı'ya taşındığı ve disipline edildiği kaydediliyor... Sergide Sultan V. Murat ile Gazi Osman Paşanın önlüğü ile tarihte önemli roller oynamış bir çok ünlünün masonluk diploması da bulunuyor. Sahne platformu üzerine kurulmuş bir mason "mabedi"nin de yer alacağı sergide bir de multivizyon gösterisi planlanmış. Söz konusu gösteriyi basın mensuplarına izleten masonlar, multivizyon gösterisinde masonluğun Fransız, Carbonari, Meşrutiyet gibi bir çok devrimde nasıl etkili roller oynadığını anlatıyorlar.

Atatürk yasaklayınca, uyumuşlar... Multivizyon gösterisinde Türk masonluk tarihi açısından da ilgi çekici anekdotlar var. İlk mason locası 1717 yılında İngiltere'de resmi olarak kurulmuş. Türkiye'de 1861 yılında Şûra-yı Âli-i Osmânî ismiyle ilk kez resmi olarak faaliyete geçmiş, ancak uzun ömürlü olmamış. Masonlar kendilerinin ilk başlangıçlarını ise, 1909 yılında kurulan Meşrik-ı Azâm-ı Osmânî'ye bağlıyorlar. 90'ıncı yıl kutlamaları yapılmasının sebebi de bu zaten. Multivizyon gösterisinde dikkat çeken bir diğer husus da, Meşrik-ı Azâm-ı Osmânî'yi kuranların Sultan Abdülhamid'i deviren elemanlar olması. Daha ötesi, Türkiye'nin ilk "Büyük Üstad"ı daha sonra Sadrazam olacak olan ve Osmanlı'nın tükenişini hazırlayan ekibin lideri Talat Paşa imiş. Talat Paşa, Mehmet

Talat Sai ismiyle kayıtlı imiş. Multivizyonda daha da ileri gidilerek Emmanuel Karasu ve İbrahim Murad gibi masonlar sayesinde İttihat ve Terakki'nin nasıl teşkilatlandığına da vurgu yapıyor.

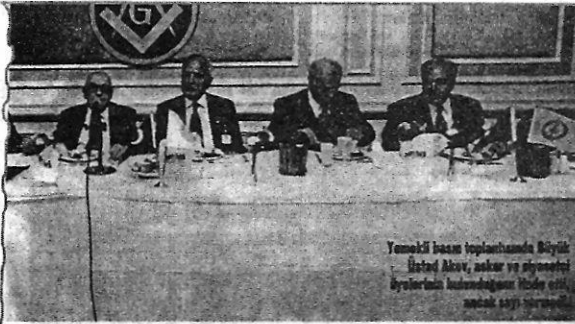
Masonların 90 yıllık resmi tarihleri içerisinde 13 yılları "uyku dönemi" olarak geçmiş. Atatürk, 1935 yılında ülkedeki tüm kuruluşları CHP altında toplarken, mason localarının kapatılması kararını almış. Daha sonra Atatürk'ün de özel doktorluğunu yapacak olan "Büyük Üstad" Dr. Mim Kemal Öke, bunun üzerine kendilerini feshetme kararı almış. Masonlar bu dönem için "uyku dönemi" ifadesini kullanıyorlar. Locaya giren bir şahsın çıkmasının sadece bir dilekçe ile mümkün olduğunu da söyleyen masonlar, bu tür üyeler için de "uykudaki mason" ifadesini kullanıyorlar. Yani geri dönmesini bekliyorlar. Atatürk'ün yasakladığı masonlara izin, 1948 yılında Cumhuriyet'in ikinci adamı İsmet İnönü tarafından verilmiş. Mim Kemal Öke, bunun üzerine uykudaki masonları uyandırmış.

Buna rağmen kravat iğnesinde locasının sembolünü taşıyan bazı masonların, yakalarında Atatürk resmi taşıması dikkat çekti. Atatürk posterleri, multivizyon gösterisi sonrasında yemek salonunda basına hitaben konuşan "Büyük Üstad" Sahir Talat Akev'in arkasında da hemen sembolün üzerinde yer almıştı. Bu posterleri koymalarının sebebi, dernekler kanununa bağlı olmalarından mı yoksa Atatürk sevgilerinden mi? Yakın dönem için "ketümiyet" prensiplerinden taviz vermeyen masonlardan, bu sorunun net ve doğru cevabını öğrenmek tabii mümkün olmadı.

Yemek salonuna geçtiğimizde bir başka sürpriz bizi bekliyordu. Bizleri kapıda karşılayan "Büyük Üstad" Sahir Akev yaka kartımızdan Aksiyon Dergisi'nden olduğumuzu öğrenince, girişin sağ tarafındaki masaları gösteriyor. Meğer buralar alkol almayan gazetecilere ayrılmış. Yanımdaki gazeteci arkadaş, "adam adama markajı" îmâ edip, "acaba yanıma alkol almayan mason oturtabilecekler mi?" sorusunu sormadan edemedi. Yeni Şafak Gazetesi'nden Ahmet Taşgetiren, Zaman Gazetesi'nden Guntay Şimşek'in yer aldığı masamıza, kendisinin 9'uncu dereceden mason olduğunu söyleyen Tamer Ayan Bey geldi. Ayan Bey'in bizi şaşırtacak ilk açıklaması, "Biz misafirlerimiz oturmadan masaya oturmamız" sözleri oldu. "Büyük Üstad" masaya oturunca yemek de başlamıştı. Tamer Bey'in açıklamaları da tabii.

Tarikat mensubu mason...

Kendisinin Celveti tarikatından olduğunu ileri süren Tamer Bey, İngiltere'de Jeoloji eğitimi görmüş. Dedesi de Rufai Tarikatı şeyhi imiş ve masonmuş. Yine bir tarikat üyesi olan üç oğlundan en büyüğü de masonmuş... Parmağındaki gümüş yüzükleri ile dikkatimizi çeken Tamer Bey, "Peki tarikatlarda bulamayıp, masonlukta bulduğunuz şey ne?" sorumuza bir türlü tatmin edici cevap veremiyor. Masonluğun felsefi tartışmalarını seviyormuş. Tarikatte "manevi", locada "felsefi" tatmini buluyormuş... Ayda iki defa bir araya gelip bir buçuk saat

Yemekli basın toplantısında Büyük Üstad Akev, asker ve siyasetçi beylerin katıldığı bir toplantıda.

FOTOGRAF: İBRAHİM USTA

Mabed'de denilen 'çalışma odalarına' giden merdiven (ustfe) Büyük Üstadların resimleri ile donatılmış. Mabedler kapı tokimajından (ortada) camlara kadar sembollerle süslü. Büyük Üstadın makamının hemen önünde ise, Kıp fas haline getirilmiş, bir ham taş konulmuş...

ka sürpriz bizi bekliyordu. Bizleri kapıda karşılayan "Büyük Üstad" Sahir Akev yaka kartımızdan Aksiyon Dergisi'nden olduğumuzu öğrenince, girişin sağ tarafındaki masaları gösteriyor. Meğer buralar alkol almayan gazetecilere ayrılmış. Yanındaki gazeteci arkadaş, "adam adama markajı" imâ edip, "acaba yanımıza alkol almayan mason oturabilecekler mi?" sorusunu sormadan edemedi. Yeni Şafak Gazetesi'nden Ahmet Taşgetiren, Zaman Gazetesi'nden Güntay Şimşek'in yer aldığı masamıza, kendisinin 9'uncu dereceden mason olduğunu söyleyen Tamer Ayan Bey geldi. Ayan Bey'in bizi şaşırtacak ilk açıklaması, "Biz misafirlerimiz oturmadan masaya oturmayız" sözleri oldu. "Büyük Üstad" masaya oturunca yemek de başlamıştı. Tamer Bey'in açıklamaları da tabii.

Tarikat mensubu mason...
Kendisinin Celveti tarikatından olduğunu ileri süren Tamer Bey, İngiltere'de Jeoloji eğitimi görmüş. Dedesi de Rufai Tarikatı şeyhi imiş ve masonmuş. Yine bir tarikat üyesi olan üç oğlundan en büyüğü de masonmuş... Parmagındaki gümüş yüzükleri ile dikkatimizi çeken Tamer Bey, "Peki tarikatlarda bulamayıp, masonlukta bulduğunuz şey ne?" sorumuza bir türlü tatmin edici cevap veremiyor. Masonluğun felsefi tartışmalarını seviyoruz. Tarikatte "manevi", locada "felsefi" tatmini buluyoruz. Ayda iki defa bir araya gelip bir buçuk saat "çalışma odası"nda, iki saat de yemek odasında geçiriyorlarmış. İki saatlik yemeklerdeki felsefi tartışmalar kendisine büyük zevk veriyormuş...

Din ile masonluğun çakışmadığını iddia eden Tamer Bey, işi biraz daha ileri

rendiğinin belgelerle mevcut olduğunu ileri sürüyor. Tamer Bey, masonluğun Vatikan tarafından halen "afroz" kapsamında bulunmasının sebebinin de Hristiyanlığın "teslis" inancının monoteizm ile çakışmasına bağlıyor.

"Vazifemiz tebliğ" diyen Tamer Bey ilginç biri. Mason localarında prensip olarak "din ve politika" tartışmalarının yapılmadığını, daha genel mânâda felsefi tartışmaların yapıldığını söylüyor; "mesela bir basamakta adaleti, bir başka basamakta hakkaniyeti öğreniyorsunuz" diyor. Tamer Bey, son seçimlerde hangi partilere oy kullandığını da çekinmeden söylüyor; "Genel seçimler ve büyükşehirde ANAP'a, Üsküdar belediye başkanlığı içinse FP'ye oy verdim. Adam çalışıyor, neden veremeyim?" diyor. Aslında Mesut Yılmaz'ın, kendisine mason denildiği için mahkemeye bayırpup tazminat almasına kızmış Tamer Bey, ama yine de oyunu ona vermiş. "Localarda bu konuları konuşacak vakitimiz yok zaten" diyor.

Sohbetimizi "Büyük Üstad" Sahir Akev'in kısa konuşması kesiyor. Akev, şimdiye kadar "mutlak suskunluk" içinde olup da 90'ıncı yılda halka açılmalarını, "politik baskı ve aşırı gruplara" bağlıyor. Akev'in konuşmasında "aşırı gruplar" olarak ifade ettiği kesim, basına dağıtılan konuşma metninde "aşırı dinci gruplar" olarak karşımıza çıkıyor. Akev, daha fazla üye toplamak derdinde olmadıklarını iddia ederken, Batılı ülkelerde masonluk hakkında çok sayıda yazılı eserin rahatlıkla kendi kaynağından bulunduğunu, ancak Türkiye'de bunun pek mümkün olmadığını, kendilerinin de bu açığı kapatmak için şimdilik Ban'dan masonluk ve kaynağına ilişkin çeviriler yaptırmaya başladıklarını söylüyor. Akev, şeffaflaşma sürecinin altında eskiden de yaşadığını, ancak bu kadar büyük boyutlarda olmadığını, ancak bugün de "ritüellerin" yine üye olmayanlara kapalı olarak devam ettiğini söylüyor.

Akev'in konuşmasında dikkatimizi çeken bir diğer unsur da "r" harflerini çıkarmaması oluyor. Kendisinin "ekaliyet"lerden olup olmadığını sordüğümüz yüksek mertebeli masonlar, bunun "Büyük Üstad"ın Fransızca'sının çok iyi olmasından kaynaklandığını ifade ediyorlar. Avcılar olan Akev sunuş konuşması bitikten sonra, kendisine yöneltilen her türlü soruya cevap vermeye başlıyor. Prensip olarak politika yapılmadığını tekrar eden Akev, politikacılar dolayısıyla Meclis'teki

"çalışma odası"nda, iki saat de yemek odasında geçiriyorlarmış. İki saatlik yemeklerdeki felsefi tartışmalar kendisine büyük zevk veriyormuş...

Din ile masonluğun çakışmadığını iddia eden Tamer Bey, işi biraz daha ileri götürüp İngiliz belgelerine dayanarak masonluğun monoteist inancı ile "La ilahe illallah" ifadesi arasında bağlantı kuruyor ve bunu bir Şövalyenin Haçlı Seferleri dönüşünde bir Arap şeyhinden öğrendiğinin belgelerle mevcut olduğunu ileri sürüyor. Tamer Bey, masonluğun Vatikan tarafından halen "afroz" kap-

samunda bulunmasının sebebini de Hristiyanlığın "teslis" inancının monoteizm ile çakışmasına bağıyor.

"Vazifemiz tebliğ" diyen Tamer Bey ilginç biri. Mason localarında prensip olarak "din ve politika" tartışmalarının yapılmadığını, daha genel mânâda felsefî tartışmaların yapıldığını söylüyor; "mesela bir basamakta adaleti, bir başka basamakta hakkaniyeti öğreniyorsunuz" diyor. Tamer Bey, son seçimlerde hangi partilere oy kullandığını da çekinmeden söylüyor; "Genel seçimler ve Büyükşehirde ANAP'a, Üsküdar belediye başkanlığı içinse FP'ye oy verdim. Adam çalışıyor, neden vermeyeyim!" diyor. Aslında Mesut Yılmaz'ın, kendisine mason denildiği için mahkemeye başvurup tazminat almasına kızmış Tamer Bey, ama yine de oyunu ona vermiş. "Localarda bu konuları konuşacak vaktimiz yok zaten" diyor.

Sohbetimizi "Büyük Üstad" Sahir Akev'in kısa konuşması kesiyor. Akev, şimdiye kadar "mutlak suskunluk" içinde olup da 90'ıncı yılda halka açılmalarını, "politik baskı ve aşırı gruplara" bağıyor. Akev'in konuşmasında "aşırı gruplar" olarak ifade ettiği kesim, basına dağıtılan konuşma metninde "aşırı dinci gruplar" olarak karşımıza çıkıyor. Akev, daha fazla üye toplamak derdinde olmadıklarını iddia ederken, Batılı ülkelerde masonluk hakkında çok sayıda yazılı eserin rahatlıkla kendi kaynağından bulunduğunu, ancak Türkiye'de bunun pek mümkün olmadığını, kendilerinin de bu açığı kapatmak için şimdilik Batı'dan masonluk ve kaynağına ilişkin çeviriler yaptırmaya başladıklarını söylüyor. Akev, şeffaflaşma sürecinin aslında eskiden de yaşandığını, ancak bu kadar büyük boyutlarda olmadığını, ancak bugün de "ritüellerin" yine üye olmayanlara kapalı olarak devam ettiğini söyledi.

Akev'in konuşmasında dikkatimizi çeken bir diğer unsur da "r" harflerini çıkaramaması oluyor. Kendisinin "ekalliyetlerden olup olmadığını" sorduğumuz yüksek mertebeli masonlar, bunun "Büyük Üstad"ın Fransızca'sının çok iyi olmasından kaynaklandığını ifade ediyorlar. Avukat olan Akev sunuş konuşması bittikten sonra, kendisine yöneltilen her türlü soruya cevap vermeye başlıyor. Prensip olarak politika yapılmadığını tekrar eden Akev, politikacılar dolaşısıyla Meclis'teki masonların eskisi gibi fazla olmadığını ileri sürüyor. Ancak, Akev bu açıklaması ile multivizyonda anlatılan siyasete nasıl müdahale ettiklerini gösteren bilgilerle ne kadar ters düştüğünü her halde kasten gözardı ediyordu. Kaldı ki "hiçbir üyelerini mason olduğunu açıklamaya mecbur etmeyeceklerini" belirten Akev de, özellikle hayatta olanlar için mutlak bir şekilde uygulanmaya devam eden "ketûmiyet" prensibinin, söylediklerinin test edilmesi'ne engel olduğunun farkında olmalı.

Asker üyelerimiz var...

Kadın üyemiz yok...

Asker üyelerinin de bulunduğunu belirten Akev, "ancak biz onlardan hiç bir şey istemeyiz" diyerek bunun hiyerarşik yapıya yansıması girişimleri olmadı-

ğını imâ etmeye çalışıyor. Masonların cumhuriyet döneminde de asker üyeler aldığı, Büyük Üstad'lardan birinin emekli general Cavit Yenicioğlu olması da gösteriyor. Ancak, askerlerin bu tür "kapalı" örgütlenmelere hangi izin ile girebildikleri ise, merak konusu. Zira askerler, ancak TSK'nın belirlediği kulüp ve kurumlara üye olabiliyorlar.

Konuşmasında sık sık Fransız Devrimi'nin üç sloganı "kardeşlik, eşitlik ve hürriyeti" vurgulayan Akev, "madem eşitliği savunuyorsunuz, peki öyleyse neden kadınları üye almayarak cins ayrımcılığı yapıyorsunuz?" şeklindeki sorunun kendisine neden bu kadar geç sorulduğunu anlamadığını belirtiyor. Bir gazetecinin "kadınlar sır saklayamaz da ondan" şeklindeki yakıştırmasına Akev, bir başka espi ile katılıyor ve masonluğa ilk girdiği günlerde Büyük Üstad'ın söylediği şu sözleri tekrarlıyor: "Masonluk insanı mükemmel hâle getirmeyi hedefliyor. Kadınlar ise, zaten mükemmeldir." Akev bu açıklamasının ardından, ancak uluslararası bir değişim yaşanmaya başlarsa, kendilerinin de buna uyabileceklerini kaydediyor. Herhangi bir yurt dışı bağlantıları olmadığını savunan masonların, bu kadar masum bir davranış için bile yurt dışından bir ışık beklemeleri ilginç. Masonlar İtalya'daki P-2 mason locası skandalının kendilerini yansıtmadığını iddia ederken, Akev Fransa ve İngiltere'de son dönemlerde getirilen masonluk ile ilgili son uygulamaları bir soru üzerine şöyle anlattı: "İngiltere'de bir davaya bakan emniyetçiler ile hukuk adamları, mason localarına bağlı olup olmadıklarını açıklamak zorundadırlar. Fransa'da ise, hukukçulara üyelik yasağı getirilmiştir. Ancak, bu konuda aldığım son bir bilgi Fransız hukukçuların İnsan Hakları Mahkemesi'ne baş vurarak bu kararı ayrımcılık olduğu gerekçesi ile iptal ettirdikleri şeklinde." Masamızda yer alan bir başka mason, özellikle İngiltere'deki yasakta Stephen Knights'ın "Brothers" kitabının "mason dayanışması"nın neticesi olup-olmadığını soruyoruz, "Biraderler" isimli kitap-taki bilgilere aynen katılmadığını, ancak olabileceğini söylüyor.

Her iki ülkedeki yasak bir nevi "mason dayanışması"nı önlemeye yönelik iken; Akev, "bizler arasındaki dayanışma Galatasaraylılar Kulübü kadar bile değil" iddiasında bulunuyor. Akev ile aynı masadan bir başka mason da bu cevaba "çünkü bizler Fenerbahçeli'yiz" esprisini yapıyordu. Masonlar üye yelpazeleri konusunda da geniş bilgi vermekten kaçınırken, iş adamı, hukukçu, siyasetçi, asker... üyelerinin bulunduğunu, ancak bunun bilgisayar sistemine henüz geçemedikleri için dökümünü veremeyeceklerini belirtiyorlar. Yemekli basın toplantısında en fazla akıllarda kalan soru ve cevap ise, "iki saattir konuşuyoruz, halen masonluğun ne olduğunu anlayamadım" diyen bir basın mensubuna, "biz 30 yıldır içindeyiz, anlayamadık" cevabı oldu. Yemek Hacı Bayram Veli'nin "keşkül-ü fukarası" ile biterken, basın mensupları masonluğun en bilinmeyen kısmına "mabedlere" alınıyordu.

Mabedlerde en çok göze çarpan masonların "olmazsa masonluk da ortadan kalkar" dedikleri semboller. Semboller kapı tokmağından pencere camına kadar işlenmiş. Her iki yana dizili paralel sandalyeler, görevli masaları ve "üstad ma-

sası" ile mefruşe "mabedin" tam ortasında yemin kürsüsü var. Kürsünün üzerinde Kur'an, İncil ve Tevrat yan yana konulmuş. Üzerlerinde de duvarcı ustalarının avadanlıkları yerleştirilmiş. Kürsünün çevresinde yine üç adet mumdan oluşan şamdan dikkat çekiyor. Yaklaşık 50-60 kişilik oda halılarla kaplı ve üstad ile görevli masalarının kenarlarına kılıçlar yerleştirilmiş. "Mabed"de dikkat çeken bir diğer sembol üçlüsü güneş, ay ve yıldız. Bu üçlünün hemen üstünde ise, "piramit içindeki tek göz" sembolü dikkat çekiyor. Yine, iki sütun üzerine oturtulmuş "evren" ve "yerküreyi" temsil eden iki küre yer alıyor. Halı ile kaplı zeminde, yemin kürsüsünün altındaki siyah-beyaz piti kare şeklindeki halı öne çıkıyor. Mabed'in tavanı da yıldızlarla kaplı.

Nereye kadar ?

Bize gezdirilen her iki mabedde de büyüklük ve ebatları değişse de bu semboller ortak olarak yer almışlar. Mabedlerden birinin üstad masasının önünde ise küp şeklinde bir taş yer alıyor. Bir mason bunun felsefesini "ham taşı" yani beşeri, "küp taş" yani insan yapmak şeklinde özetliyor. Semboller dünyasında bunlar, bizim yarım saatlik bir inceleme ile elde edebildiklerimiz ve ilk göze çarpanlar.

Masonların "glasnost"u yani açılmaları olarak da adlandırılan bu "kontrollü şeffaflaşma"nın mimarı Büyük Üstad Akev, bu işi daha ne kadar ileri götürecektir henüz belli değil. Üyelerine "kardeş" diyen masonların, kendi deyimleri ile biz "hariciler" ile ilk açık temasları bu. Ancak "duvarcı ustaları" anlamına gelen masonların, bu duvarları yıkmaya ya da açma girişimlerinin masonlara neler getireceğini ise zaman gösterecek.

VE GİZLİLİK PERDELERİNİ ARALADI...

TÜRK MASONLAR 90. YILINDA

Fusun ALTINOK
Nokta, 28.05.1999

Türkiye masonları, 90. yıl kutlamalarıyla birlikte kamuoyunu şaşırtacak bir tavırla, ilk kez kapılarını medyaya açtılar. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği'nin Beyoğlu'ndaki merkezinde yapılan toplantıya medyadan birçok isim katıldı. Kutlamalar gerekçesiyle gizlilik perdesini araladıklarını söyleyen masonların artık İnternet'te sitesi bile var.

Yapıları itibari ile kamuoyuna karşı her zaman büyük bir gizlilikle faaliyetlerini sürdüren Türkiye masonları, ilk kez gazeteci ve televizyoncuları bir basın

VE GİZLİLİK PERDELERİNİ ARALADI

Türk masonlar 90. yılında

Büyük Üstad Sahir Talat Akev

Türkiye masonları, 90. yıl kutlamalarıyla birlikte kamuoyunu şaşırtacak bir tavırla, ilk kez kapılarını medyaya açtılar. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği'nin Beyoğlu'ndaki merkezinde yapılan toplantıya medyadan birçok isim katıldı. Kutlamalar gerçekleştireli gizlilik perdesini araladıklarının söyleyen masonların artık internet'te sitesi bile var.

anlayışların temel alınarak, bir fikir platformu olarak oluşturulan masonlar, kendilerine özgü semboller, literatürleri, değerleri ve geleneklerinin olduğu daha önce de biliniyor-

toplantısı ve ardından yemekte ağırladılar. Beyoğlu Nuru Ziya Sokak-taki dışarıdan mütevazı görünen binalarında kapılarını ilk kez medya mensuplarına açan masonlar, bu sıradışı tavırlarına Türkiye'deki 90. kuruluş yıldönümü kutlamalarını gerekçe gösterdiler.

Eşitlik, kardeşlik, demokrasi, değişik fikirlerin biraraya getirilmesi gibi anlayışların temel alınarak, bir fikir platformu olarak oluşturulan masonların, kendilerine özgü semboller, literatürleri, değerleri ve geleneklerinin olduğu daha önce de biliniyor-

du. Nerede ve nasıl başladığı bilinmeyen, ansiklopedilerde "insansever bir kurum" olarak tanımlanan masonluk, böylece ilk kez kamuoyuna açılmış oldu.

Bina, bir ara sokakta ve dışardan oldukça mütevazı görünmesine karşın içeride son derece şık salonlara sahip. Konukları hoş geldiniz kokteyli ile karşılayan masonlar daha sonra bir multivizyon gösterisi ile geleneklerini, tarihlerini, amaçlarını, tarihten bu yana aralarına katılan ünlü "kardeşlerini" açıkladılar. "Üstad-ı Muhterem" (Büyük Üstad) Sahir Talat Akev, masonluğun gizli kalmış bir tarafı olmadığını belirterek şunları söyledi:

"Belki bir zamanlar masonlar toplantı ve çalışmalarını çok gizli tutma ihtiyacındaydılar. Bunun nedenleri, bulundukları ortamın özgürlüğe müsait olmaması, ülkede uygulanan siyasi rejimin mason idealleri ile bağdaşmaması gibi sebeplerdir. Her ne kadar kural olarak masonlar localarında politik tartışmalara girmezlerse de bazı zamanlarda ülkelerinde, demokrasi ve özgürlük fikirlerini yayabilmek için gizlenme ihtiyacını hissetmişler ve bu sebeple loca çalışmalarını ve masonluğu esrarlı bir hava içinde uygulamışlar, kimliklerini saklamışlardır: Fransız İhtilali, İtalyan İhtilali ve Carbonari Hareketi, 2. Meşrutiyet ve İttihat ve Terakki gibi... Bazı ülkelerde özellikle radikal dinci akımların etkisiyle masonluk açığa çıkmaktan çekinmiş, mensupları da hiç yokken mason kimliklerini gizleme ihtiyacını hissetmişlerdir. Bunun ne masonluğa, ne masona ne de ma-

sonluk aleyhindeki akımlara yararı olmuştur. Maruz kaldığımız haksız saldırıların çoğunun bilgilenme noksanlığından kaynaklandığı da kuşkusuzdur."

Büyük Üstad Akev'in de verdiği bilgiye göre, her masonun isterse mason olduğunu açıklama hakkı ve özgürlüğü var Ama hiçbir masonun başka bir üyenin mason olduğunu açıklama yetkisi yok. Kadın mason hiç yok. Sadece bir başka grup olarak Nuruziya'dan ayrılan ve genelde "Tepebaşı 111" adresi ya da Özgür Masonlar Büyük Locası olarak anılan diğer mason grupta 6 yıldır Kadın , masonlar için bir loca kurulmuş durumda. Adı Özgür Kadınlar Mason Büyük Locası. Tepebaşı grubundakiler inanç konusunda bir kısıtlama getirmiyorlar. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nda ise kesinlikle Tanrı'ya inanmak gerekiyor. Zaten bunun için mason olmak için düzenlenen törende üye adaylarının üç büyük kitaptan birine (Kuran, İncil ve Tevrat) el basarak yemin etmesi gerekiyor. Aralarında kesinlikle köktendinci ve Fazilet Partili yok. Ağırlıklı olarak doktor, mühendis, hukukçu ve bürokratlar yer alıyor.

Tarihte ünlü masonlar. Osmanlı ülkesinde 18. ve 19. yüzyıllarda yabancı merkezlerle bağlı locaların çalışmaları vardı. Türkiye'de 1861'de bir Yüksek Şûra kurulmuştu. Şûra-yı Alî- Osmani adlı bu şûra uzun ömürlü olamamıştı. 2. Meşrutiyet'in ilanından sonra 1 Ağustos 1909'da "Maşrık-ı Azâm-ı Osmani" adıyla çalışmalarına başlayan Büyük Loca'nın ilk Büyük Üstadı da İttihat ve Terakki'nin ünlü ismi Talât Paşa oldu. Türkiye masonluğu 1935 ile 1948 yılları arasında kesintiye uğradı. Bu yıldan itibaren masonluğun gerektirdiği değişikliklere uğrayarak gelişen masonluk, 1999'da 8 kentte faaliyet gösteren 160 loca ve 12 bin üyeye ulaştı.

Türkiye'nin önde gelen masonları arasında bir padişah (5. Murat), 2 şehzade (Kemallettin ve Nurettin Efendiler), 2 şeyhülislam (Musa Kazım Efendi ile Hayri Efendi) var. Ayrıca 3 sadrazam (Koca Mustafa Reşit Paşa, Keçecizade Fuat Paşa ve Mithat Paşa) masonların öğündükleri üyeler arasında. Elbette Talât Paşa, Cavit Bey, Cemal Paşa başta olmak üzere İttihat ve Terakki'nin önde gelen liderleri de mason. Masonların ismini verdikleri son devlet adamı Adnan Menderes döneminde Başbakanlık Müsteşarı olan Ahmet Salih Korur. Yani 1960'lardan bu yana mason olanlarla Büyük Üstadlar dışında yaşayan masonların hâlâ isimleri gizli tutuluyor.

Mason olan bazı filozof, edebiyatçı ve gazetecilerin adları ise şöyle: Rıza Tevfik, Ömer Rıza Doğrul, Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Ahmet Rasim, Mehmet Emin Yurdakul, Hüseyin Cahit Yalçın, Ziya Gökalp, Ahmet Mithat Efendi, Mithat Cemal Kuntay, İbrahim Necmi Dilmen, Reşat Nuri Güntekin, Faik Sabri Duran, Mustafa İnan, Cevat Memduh Altar, Enver Ziya Karal, Hayrullah Örs, Salim Rıza Kırkpınar, Ahmet Emin Yalman, Ağâh Sırrı Levend, Kadircan Kafalı, Nurettin Artam, Kemal Salih Sel, Mümtaz Faik Fenik, Neşet Ömer, Mim Kemal Öke, Besim Ömer Akalın, Şekip Tunç, Kazım İsmail Gürkan.

Padişah, devlet adamları ve askerler arasında şu isimler var: 5. Murat, Şehzade Kemalettin Efendi, Şehzade Nurettin Efendi, Koca Mustafa Reşit Paşa, Ke-

çecizade Fuat Paşa, Mithat Paşa, Ahmet Vefik Paşa, Talât Paşa, Bahriye Nazırı Cemal Paşa, Maliye Nazırı Cavit Bey, Humbaracı Ahmet Paşa, Gazi Osman Paşa, Müşhir Fuat Paşa, Faik Süleyman Paşa, 1. Ordu Komutanı Ali İhsan Sabis Paşa, Jandarma Komutanı Ali Kemal Sarıy Paşa, Hava Kuvvetleri Komutanı Zeki Doğan Paşa, Eşref Manas Paşa.

Sanatçılar ise şöyle sıralanıyor: Ali Sami Boyar, Nazmi Ziya, Namık İsmail, Güllü Agop, Behzat Butak, İ. Galip Arcan, Ramiz Gökçe, Şükrü Şenozan, Mesut Cemil, Mithat Fenmen, Orhan Tanrıkulu, Haluk Tezozar.

Din adamları arasında şu isimler var: Müderris Mahmut Esad Efendi, Şeyhülislam Musa Kazım Efendi, İmam Haşim Veli, Şeyhülislam Hayri Efendi, İmam Mustafa Hafız Şükrü.

Masonlar "en gizli" diye bilinen localarım, yani toplantı salonlarını da medya mensuplarına gösterdiler: Duvarları masonluğun çok özel sembolleri süslüyor Tavandaki ışıklar yıldızları sembolize ediyor ve buna göre dizilmiş. Ortada bir kürsü var ve üstünde üç büyük kitap Kuran, İncil ve Tevrat yer alıyor. Toplantılarda genelde Mozart ve Haydn çalınıyor. Klasik müzik dinleniyor ve bu iki besteci de mason. Üç sıra olan koltukların ilk sırasında ustalar, ikinci sırada kalfalar, üçüncü sırada ise çıraklar... Çıraklıktan ustalığa olgunlaşma sınamalarından geçerek ulaşabiliyor.

Masonlar Babıali'nin yazar çizer takımını konuk ettiler ama malum, gazetecileri tahmin etmek kolay değil. Nuruziye'dan çıkarken birçok gazeteci bu konuda hâlâ kafa berraklığına sahip değildi. Anlaşılan "Biraderler" sadece biraz kapı aralamışlardı!..

GÜNLÜK

Emre AKÖZ
Milliyet, 02.05.1999

25 Nisan Pazar

ETİK DANIŞMA HATTI.... New York Times'ın pazar dergisinde çok ilginç bir şeye rastladım: "Etik Danışma Hattı." Dergideki konu gibi bir örnek vereyim. Diyelim ki bir bilgisayar savaş oyunu aldınız. Eve geldiniz. Bir de baktınız ki oyunda "İstanbul'un Fethi" canlandırılmış. Dijital Fatih Sultan Mehmet kenti kuşatmış, siz de sanal Bizanslı komutan rolündesiniz. Ulubatlı Hâsan sizin kararınıza göre okları yiyecek ama bayrağı burca dikemeyecek. Haydaaaa! Bu oyunu oynamak ahlaken doğru mu değil mi? Dergiye mektupla ya da ethicist(*)nytimes.com'a e-posta atarak başvuruyorsunuz. Onlar da size cevap veriyor. Güzel bir uygulama değil mi? Peki o halde İslam'a yürekten bağlı insanların

Diyanet'e başvurup, "Tuvalette çiklet çiğnemek caiz midir," ya da "Kadınların parfüm sürmesi, makyaj yapması caiz midir," gibi sorular sormasına niye gülüyorsunuz?

26 Nisan Pazartesi

MASONLAR.... Türkiye'li masonlar kapılarını medyaya açıp **Beyoğlu**'ndaki locada bir kokteyl verdiler. Onu, masonluğu anlatan bir multivizyon gösterisi ve yemek takip etti. Etkinliğin en ilginç noktasını ise loca adı verilen özel toplantı salonlarını gezmek oluşturdu hiç kuşkusuz. Arkadaşlar **Büyük Üstad Sahir Talat Akev** ve "**biraderler**"lerine dönüp dolaşıp aynı şeyi sordu: "**Bu glasnost da nereden çıktı?**" Onlar da locanın 90. kuruluş yıldönümünü kutladıklarını, artık dünyaya uyum sağlanması gerektiğini söylediler. Bence "**açıklığın**" nedeni farklı. "90. yıl" olsa olsa bir vesile. Asıl neden acaba şöyle bir şey olabilir mi: Son dönemde merkez partilerde ciddi bir erime göze çarpıyor. Buna karşılık son seçimlerin de gösterdiği gibi, islamcılar ve milliyetçiler güçleniyor. Her iki akım da yıllarca masonluğa karşı çıktı. Küfür bile ettiler. Ben bugün eski dönemlere kıyasla çok daha az sayıda mason vekil olduğunu düşünüyorum. Bu arada büyük kentlerdeki burjuvalar, Rotary ve Lions gibi kulüplere yöneldiler. Netice: Masonların etkinliği azaldı. Şimde bir toparlanma ve imaj yenileme dönemine girildiği gözleniyor. Neyse, gelelim işin eğlenceli kısmına... Üstada soru yöneltirken, iş yaşamında bana çok emeği geçen kişilerden birinin mason olduğunu söyledim. Bunun iki etkisi oldu: Bazı masonlar çok ilgi gösterdi. Gazeteci arkadaşlar ise, "**Birader**" diye hitap etmeye başladı!

TELEVOLE DİLİ.... Arabeskçi **İbrahim Erdal**: "Benim hakkımda yalan yanlış şeyler yazıyorlar. Bu arkadaşları tenzih ederim. Onlarla mahkemede hesaplaşacağım." (Televole-Kanal D) Çok merak ediyorum, acaba "tenzih etmeyi" ne sanıyor? (Erkal belki okur diye yazalım: "Bir şeye, bir kişiye kusur kondurmak.")

28 Nisan Çarşamba

TV VE ŞİDDET... Ben defalarca yazdım. Sina Koloğlu ve Yurtsan Atakan gibi sadece kafası çalışmayıp, önlerine bir sorun geldiğinde araştırma yapan arkadaşlar da yazdı: Ekrandaki şiddet görüntüleriyle toplumsal şiddet arasında neden-sonuç bağı yok! Kimse intihar sahnesi izlediği "**için**" kendi canını almıyor. İntihar etme niyetinde olan zaten edecek. Kafayı yemiş bir kere. Olsa olsa iletişim aracı olan araç sunuyor. Roman okuyup zehir içiyor (Madame Bovary), dizi izleyip damdan atlıyor (Saat Sabahın Dokuzu)... Ama o da ne, baktım bizim **Örsan (Öymen)** da ayrı fikirde. (13. sayfadaki yazısına bakabilirsiniz). Olacak iş değil! Onu Orta Çağ'a yakışan bir bakış açısına savunmakla suçladım. Şaşırdı tabii. "Ne alakası var yahu," dedi. Alaka şu: Orta Çağ'da bilim ve felsefe "benzerlik" temelinde yapılıyordu. Örneğin akıl hastalarına ceviz yediriyorlardı. Niye? Çünkü ancak "**birbirine benzeyen**" nesneler arasında bağ vardı. Kabuğun içinde-

ki ceviz, kafatasının içindeki beyine benzediği için hastaya ceviz yediriyordu. Aynı kekemelere dil yedirilmesi gibi (Bkz. Fransız zihniyet tarihçisi Michel Foucault'nun kitapları...) İşte, ekrandaki şiddet ile toplumsal şiddet arasında neden-sonuç ilişkisi kuranlar tam da böyle düşünüyor. Hem zaten adam ne demişti: "TV'de onca komedi, mizah, şamata var. Peki sokaklar neden gülen insanlarla dolu değil?" (Dick Cavett)

İHTİLALLERİN BASKINLARIN ÖRGÜTÜ

Emre AKÖZ

Yeni Şafak, 02.05.1999

"Siyasetle uğraşmıyoruz" diyorlar ama Fransız İhtilali'nde, Carbonari hareketinde, Tanzimat'ta, İttihat Terakki'de, 2. Meşrutiyet'te, Babiâli Baskını'nda onlar var...

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği'nden Türkiye Büyük Locası'nın 90'ıncı kuruluş yıldönümü vesilesiyle yapacağı toplantı davetini aldığımda aklıma ilk önce, Türk Demokrasi Vakfı'nın gençler arasında yaptırdığı bir kamuoyu yoklaması geldi. 10 Mart 1999 tarihli gazetelere yansıyan araştırmaya göre gençlerin yüzde 54.4'ü "Masonların iyisi olmaz" görüşündeydi. Yüzde 21.6'sı ise "Çoğu kötüdür, ama iyisi de olabilir" diye düşünüyordu. "Kötüsü olmaz" diye düşünenlerin oranı ise sadece yüzde 4.0'dı. Masonlar o zaman bu araştırma sonuçlarını açıkladığı için Türk Demokrasi Vakfı'na tepki göstermişlerdi. Aca-ba 90. yıl girişimi, bu olumsuz imajı tamire yönelik bir açılışın başlangıcı mı idi?

Masonluk esrarlı yapısı ile her zaman merak konumuzdu. Böyle bir davete katılacaktım.

Davetiyede sunulan program, saat 19.30'da başlıyor, 23.00'te sona eriyordu. Programda yemek de vardı. Akşam namazı, programın arasına denk geliyordu. Yardımcı arkadaşlarımdan dernekle irtibat kurmalarını, akşam namazını kılmak için bir yer tahsis edip edemeyeceklerini, yemek için de içkisiz bir masa kurup kuramayacaklarını sormalarını rica ettim.

Cevapta, namaz için yer tahsis edemeyecekleri için özür dilendiği, yemek için ise içkisiz masa tanzim edilebileceği bildiriliyordu.

Dolayısıyla akşam namazını Beyoğlu Ağa Camii'nde kılarak, programın ilk bölümünü -ki bir tanışma kokteyli idi- atlamak durumunda kaldım.

Saat 20.30 civarında Mason Derneği'ne geldiğimde siyah kostümler içinde insanlar tarafından karşılandım. Elime, isminin yazılı olduğu bir kimlik kartı verdiler. Güler yüzlüydüler. Tanıdık tek sima Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Na-

İhtilallerin baskınların örgütü

"Siyasetle uğraşmıyoruz" diyorlar ama Fransız İhtilali'nde, Carbonari hareketinde, Tanzimat'ta, İttihat Terakki'de, 2. Meşrutiyet'te, Babiâli Baskını'nda onlar var...

Hür ve Kabûl-ü İslâmî Masonlar Derneği'nden Türkiye Büyük Locası'nın 90'uncü Kuruluş yıldönümü vesilesiyle yapacağı toplantı davetini aldığımda aklıma ilk önce, Türk Demokrasi Vakfı'nın gençler arasında yaptırıldığı bir kamayı yoklaması geldi. 10 Mart 1999 tarihli gazetelere yansıyan araştırmaya göre gençlerin yüzde 54.4'ü "Masonların iyisi olmaz" düşünüyor.

il Güreli idi... Ben onun da basın mensubu olarak orada bulunduğunu düşünmüştüm. Ama daha sonra onun iki şapkalı olduğunu öğrenecektim. 40 yıllık masondu Nail Bey...

Sonra Türkiye gazetesinden Kenan Akın'ı gördüm. Akın'la daha önce kapıda karşılaşmıştım. Bana "Gitsek mi gitmesek mi, şimdi orada görülürsek nasıl olur?" gibi tereddütlü sözler söylemişti. Ben de "İşimiz tanımak" demiştim. Orada karşılaştık, beni uyardı: "Elindeki kimlik kartını yakana tak... Burada yakasında kimlik kartı olmayanlar sadece masonlar" dedi. Sonra ayak üstü biraz sohbet vs... Daha sonra yalnız kalır gibi oldum. Bir camekân içinde sergilenmiş bulunan masonluk sembollerine bakıyorum.

Masonlar misafirlerini yalnız bırakmıyorlar. Hemen yanıma ak saçlı birisi yaklaştı. Kendini tanıttı. Bir masondu. İsmi Tamer Ayan... Tamer Bey, oradan ayrılıncaya kadar da ilgisini esirgemedi.

Sohbet sür'atli gelişti. Kısa sürede onun Türkiye Büyük Locası'ndaki sıralamada üçüncü derecede (Çırak-Kalfa-Üstad sıralamasında üstada tekabül eden

Kale
Mason
gu'nam
mason
ca'da.
ra'la
bir de
jından
1909
rulu; t
da bu
İbrahim
met Pa
sonlar
calar, y
mın
90 yıl
Tan
alı Bas
bu son
"Tür
paralel
mem
rulu; t
sivile
lenile
Maha
tad-ı A
derin
Emman
diliham
yet s
miskre
hesap
son d
hat Pa
leri, Ç
Gökale
Tür
Azam
Paşa...
Sev
Seyhan
marlı
kavara
Cum
bakanı
Necati
Hine

bir derece bu) olduğunu, İskoç ritinde de dereceleri bulunduğunu öğrendim. Türkiye sıralamasında bir üst derece (4) ise "Ketum Üstad" makamı imiş. Sohbet kısa süre sonra da, "Din, İslâmiyet ve masonluk" üzerine konuşmalara dönüşü-verdi...

Masonlar sık sık "Allah'a inanmayanlar masonluğa alınmaz" diye vurguluyorlar. Masonluk'ta "tanrı", "Yüce Varlık" diye ifade ediliyor. Niye Yüce Varlık? "Farklı dinlerdeki masonların kendi tanrılarını ifadeye yarasın" diye...

Özgür Mason Mahfili, tanrıtanımazları da masonluğa kabul ettiği için ayrılmış Büyük Loca'dan... Kapı numaraları dikkate alınarak 111'ler verilmiş bunlara...

Tamer Bey, tasavvufu ilgilendiğini, hem Celveti, hem Melamî olduğunu söylüyor.

- Virdleriniz var mı? diye soruyorum.

- Var, diyor.

- Gece kalkıp ders yapıyor musunuz? diye soruyorum.

- Evet, diyor.

- Tasavvuf'ta bulamadığınız ne var burada, diye soruyorum...

O konuda net cevaplar yok... Acaba felsefi meşgaleler mi, bir sosyete arayışı mı? Yoksa babadan oğula bir gelenek mi? Tamer Bey babadan mason, büyük oğlunun da mason olduğunu söylüyor.

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği'nden Türkiye Büyük Locası'nın 90'ıncı kuruluş yıldönümü vesilesiyle yapacağı toplantı davetini aldığında aklına ilk önce, Türk Demokrasi Vakfı'nın gençler arasında yaptırdığı bir kamuoyu yoklaması geldi. Araştırmaya göre gençlerin yüzde 54.4'ü "Masonların iyisi olmaz" görüşündeydi. Yüzde 21.6'sı ise "Çoğu kötüdür, ama iyisi de olabilir" diye düşünüyordu. Acaba 90. yıl girişimi, bu olumsuz imajı tamire yönelik bir açılımın başlangıcı mı idi?

Tamer Bey'le gece boyu böyle sohbet ediyoruz.

-Dinimle çatışsa burada olmam, diyor Tamer Bey. Kendimi niye yakayım, diyor. Çalıştığı ispat edilse yarın bırakır giderim buradan, diyor. Seçimlerde oyunu ANAP'a vermiş. Büyükşehir'de Ali Talip Özdemir'e, Üsküdar'da Yılmaz Bayat'a kullanmış.

-Loca'da üstadınız Hristiyan olsa ne hissedersiniz, diye soruyorum.

Orada biraz sıkıntılı

-Samimi söyleyeyim mi, diye başlıyor söze... Masonluk'ta mason olmayana Harici, derler diyor. Siz Haricisiniz meselâ... Ama Hristiyan bir Üstad-ı Muhterem'e göre siz daha sıcaksınız bana, diyor.

Tamer Bey kendine göre bir sentez oluşturmuş görünüyor.

Kokteyl sonrası, multivizyon için ayrı bir salona alınıyoruz. 90 yılın serencamı anlatılacak multivizyonda...

"Doğudan Yükselen Işık" diye takdim ediliyor masonluk...

Gece boyunca dikkat ediyorum, "Doğu" çıkışını vurgulamaya çalışıyorlar. Bir yerli iklim arayışı mı bu? Doğu'ya yaslanmayı daha sıcak mı buluyorlar? Doğu ne? Doğu çok belirgin değil. "Batı Haçlı Seferleri ile taşıdı masonik eğilimleri Batı'ya" diyorlar... "Doğu" kavramına sahip çıkışlarında psikolojik bir tatmin arayışını seziyorsunuz. Ama tüm "Doğu" söylemleri, Masonluğun doğuş hikâyesi ve bugün yaşayan sembollerindeki "Musevi" kökenini ortadan kaldırmıyor. Hiram Usta efsanesinden, Süleyman Mabedi'ne, oradan "Duvarcı Ustası" anlamına gelen "Fran-mason" isimlendirmesine, locaların temel figürlerinden olan şamdan, pergel ve gönyeye, Dul Karı kesesine kadar her şey, Kabbala kültürü ve antik Musevilik'le yakın ilişki taşıyor. "Doğu"nun, İslâm kültürü ile ilişkisini bulamıyorsunuz masonluk ikliminde... Loca'da, kürsünün üstünde İncil ve Tevrat'la bir arada duran Kur'an mealinden, bir de Tamer Bey gibi insanların duyarlılığından başka...

1909, Türkiye Büyük Locası'nın kuruluş tarihi... Ancak Osmanlı topraklarında bu tarihten önce de masonluk olmuş. İbrahim Müteferrika, Humbaracı Ahmet Paşa, Mustafa Reşit Paşa eski masonlar arasında sayılıyor. 1909 öncesi localar, yabancılar tarafından oluşturulmuş...

90 yıllık bir serüven anlatılıyor...

Tanzimat'ı, İkinci Meşrutiyet'i, Babıali Baskını'nı, İttihat Terakki'yi kuşatan bir serüven bu...

"Türkiye'nin çağdaşlaşma tarihi ile paralel yürüyoruz" diyor multivizyon metni... Bir başka açıdan Osmanlı'nın çözülüş tarihi ile birlikte... Çözülüş süreci içindeki her dönüm noktasında... her eylemde masonlar var...

Makedonya Rizorta Locası'nın Üstad-ı Azamı olan Emmanuel Karasu, derin bir tazim ifadesi ile yâdediliyor. Emmanuel Karasu bir Yahudi. Ve 2. Abdülhamid'in hal fetvasını tebliğ eden heyet içinde... Diğer ifade ile Filistin'i siyonistlere vermeyen Osmanlı hükümdarı ile hesaplaşma noktasında... Osmanlı'nın son döneminde, Ali-Fuad Paşalar, Mithat Paşalar, 2. Abdülhamid'in kardeşleri, Cemal Paşa, Namık Kemal, Ziya Gökalp masonluğun yıldız isimleri...

Türkiye Büyük Locası'nın ilk Üstad-ı Azamı ise İttihat Terakki'nin lideri Talat Paşa...

Şeyhülislâm Musa Kâzım Efendi, Şeyhülislâm Hayrullah Efendi de, Osmanlı'nın son döneminde masonluk halkasına giren isimlerden...

Cumhuriyet sonrasında Millî Eğitim bakanları Hasan Ali Yücel'in, Mustafa Necati'nin isimleri sayılıyor.

Hüseyin Cahit Yalçın, Mehmet Emin Yurdakul, Ahmet Emin Yalman, Kadircan Kafı, Reşat Nuri Güntekin, Mithat Cemal, Rıza Tevfik, Ömer Rıza Doğrul, Şinasi, Ziya Paşa masonların "Filizof, edebiyatçı eğitimci, gazeteci, doktor" listesi içinde övünerek verdiği isimlerden...

Sonra paşalara geliyor sıra... Faik Süleyman Paşa'nın resmini aşmışlar duvara... "Şehidimiz" diyorlar. Kafkas cephesinde şehit düşmüş. Ali İhsan Sabis Paşa, Jandarma Komutanı Ali Kemal Sarıay Paşa, Hava Kuvvetleri Komutanı Zeki Doğan Paşa, Eşref Manas Paşa masonların açılım broşürlerinde ilân edilen isimler...

Multivizyondan sonra yemek salonuna geçiliyor. Önce bir konuşma var: "Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği Büyük Locası Büyük Üstadı" diye takdim edilen Sahir Talât Akev'den...

Bu konuşmadan ilginç bir bölümü buraya alıyorum:

"Her ne kadar masonlar localarında politik tartışmalara girmezlerse de, bazı zamanlarda ülkelerinde, demokrasi ve özgürlük fikirlerini yayabilmek için gizlenme ihtiyacını hissetmişler ve bu sebeple loca çalışmalarını ve masonluğu esrarlı bir hava içinde uygulamışlardır, kimliklerini saklamışlardır. Fransız İhtilâli, İtalyan İhtilâli, Carbonari Hareketi, 2. Meşrutiyet ve İttihat Terakki gibi..."

Siyasetsiz siyaset ancak böyle olur değil mi?

Konuşma bittikten sonra sorular faslına geçiliyor. Yağmur gibi soru yağıyor gazetecilerden. Ben iki soru soruyorum: Birincisi şöyle:

-Gerek multivizyon gösterisinde, gerekse sayın konuşmacının sözlerinde, masonların, tarihi süreçte, Fransız İhtilâli, İkinci Meşrutiyet, İttihat Terakki ve Babıali Baskını gibi sıcak politik iklimlerde rol üstlendiği ifade edildi. Masonluk bugün politika ile hangi seviyede ilgileniyor?

"Büyük Üstad" bugün için böyle politik bir etkinlikten söz etmiyor. "Politika konuşulmaz localarımızda" diyor. Şimdilerde siyaset alanında mason sayısının azaldığını söylüyor. Bu cevap, bu hareketli geçmişi nasıl hazmettirir, onu sizlere bırakıyorum.

"40 YILDA MASON OLAMAYAN" MASONLAR

Ahmet TAŞGETİREN
Yeni Şafak, 03.05.1999

KADINLAR NEDEN MASON OLAMIYOR?

Kadınlar neden mason olamıyor? Masonların çok önem verdiği sır saklamayı beceremediklerinden mi? Yoksa zaten tekamülün zirvesinde oldukları için mi?

AÇILDIKÇA FOYASI ORTAYA ÇIKACAK

Masonluk açıldıkça efsunlarını kaybedecek ve biraz "Huzurevi" ortamına dönüşecek. Eğer masonluk, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği'ndeki göriüntüden ibaretse, siyaset üretecek, köklü operasyonlara yön verecek birikim görmedim.

Bir soru: O ana kadar geçen herşeyi yıkıp deviriyor:

- Saatlerdir buradayız. Masonluk üzerine konuşuluyor. Ama biz henüz masonluğun ne demek olduğunu anlamış değiliz. Nedir masonluk?

Soru kadar ona verilen cevap da şaşırtıcı. Cevap Loca'nın eski "Büyük Üstad"ı Tunç Timurkan'dan:

-Efendim, masonluğu bu birkaç saatte anlamamakta haklısınız. Ben 30 yıldır masonluğun içindeyim, ben bile tam anlamadım henüz.

Yemek esnasında soru cevap faslı devam ediyor.

İkinci sorum şöyle:

- Masonluğun bünyesinde asker üyeler var mı? Masonluğun sıkı disiplini dikkate alındığında asker üyelerin konumu, ordudaki hiyerarşi hassasiyeti ile nasıl bağdaşıyor. Bilindiği gibi Yüksek Askerî Şûrâ, ordudan ihraçlarda, kimi insanların tarikat bağlılıklarının askerî hiyerarşiyi zorladığı kanaatini gerekçe olarak kabul ediyor. Mason asker üyeler askerî hiyerarşi açısından hangi konumda? Masonluğa asker alımında rütbe sınırlamanız var mı?

"Büyük Üstad", bu soruya "Asker mason var" cevabını veriyor önce. Ancak sonra, Derneklér Kanunu'na tâbi olduklarını, Türkiye'de bazı kurumların mensuplarına derneklere üye olmayı yasakladığını, askerlerin de bu kurala tâbi olduklarını ifade ediyor. Üyelerinin tümünün Dernekler Masası tarafından bildirildiğini belirtiyor. Bunu açmak için sorduğum "Acaba Dernekler Masası'na bildirmediğiniz üye bulunamaz mı?" sorusunu "Biz yasalara uyarız" diye cevaplıyor.

'40 yılda mason olam MASONLAR

KADINLAR NEDEN MASON OLAMIYOR?

*Kadınlar neden
mason olamıyor?
Masonların çok
önem verdiği sır
saklamayı
beceremedik-
lerinden mi?
Yoksa zaten
tekamülün
zirvesinde
olduktan için mi?*

**AÇILDIKÇA
FOYASI
ORTAYA
ÇIKACAK**
Masonluk
açıldıkça
eşitsizlikleri
kaybedecek ve

Bir soru: O ana kadar geçen her şeyi
yıkıp deviriyor.
-Savutlar! İvanakay. Masonluk
içerine konuyor. Ama hiç henüz mason-
luğun ne demek olduğunu anlamıyorduk.
Nedir masonluk?

Soru kadar ona verilen cevap da şaşırtıcı.
Cevap Loca'nın eski "Büyük Üstad"ı
Tunç Demirkan'dan:

-Eğerdim, masonluğu bu birikmiş, aklı
anlamamakta heblisiz. Ben 30 yıldır ma-
sonluğun içindim, ben bile tam anlamı-
dan henüz.

Yemek etnaında soru cevap faslı de-
vam ediyor.

Birinci sorum şöyle:

-Masonluğun hiyerarşisinde asker üyeler
var mı? Masonluğun şu disiplini dikkate
alındığında asker üyelerin sayısı, ordu-
daki hiyerarşi hiyerarşisiyle ille nazlı başlıyor
yer. Bilindiği gibi Yüksek Askerî Şûrâ, ordu-
dan çıkıyor. Kimi insanların tıkaratı baş-
lıklarından askerî hiyerarşisi zorladığı ka-
naatini görebiliriz. Ancak kabul ediyor. Mason
asker üyeler askerî hiyerarşi karşısında
hangi konumda? Masonluğu asker olundu-
nda rütbe atanıyormuş var mı?

"Büyük Üstad", bu soruya "Asker
mason var" cevabını veriyor önce. Ancak
sonra, Demekler Kanunu'na tıbi oldukları-
nı, Türkiye'de bazı kurumların mensupları-
na demoklere üye olmayı yasakladığını, za-
kerlerin de bu kurala tıbi olduklarını ifade
ediyor. Üyelerinin tıbinin Demekler Ma-
sası tarafından bilindiğini belirtiyor. Bunu
da için sandığını "Acaba Demekler

lar.

Bir soru, o ana kadar geçen her şeyi yı-
kıp deviriyor.

-Savutlar! İvanakay. Masonluk içerine
konuyor. Ama hiç henüz masonluğun ne
demek olduğunu anlamıyorduk. Nedir ma-
sonluk?

Soru kadar ona verilen cevap da şaşırtıcı.
Cevap Loca'nın eski "Büyük Üstad"ı
Tunç Demirkan'dan.

-Eğerdim, masonluğu bu birikmiş, aklı
anlamamakta heblisiz. Ben 30 yıldır ma-
sonluğun içindim, ben bile tam anlamı-
dan henüz.

Derin bir kuyu anlaşılan masonluk...

"Bir felsefi dahi halı..." Masonların ifade-
sıyla "ham taşın kıp taş çıkarmak" eyle-
mi... Bu beykel yorumlu.

Tunç Demirkan'ın sözlerini, yukarda,
"Loca'yı gösterken sohbet emişim Gazete-
ciler Cemiyeti Başkanı Nail Güreli de de-
rniyor:

-Ben 40 yıldır masonum. Ama henüz
mason olduğuma inanmıyorum.

Uzun önce bir yıl bu, Veyse'l in kavim-
ce...

Sorular devam ediyor.

Açılma girişimlerine rağmen "sırtı dü-

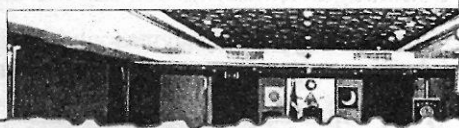

ükelerinde de ciddiye alındığını gösterge-

ti. -Acaba bu açılma girişimi neyin nes? Masonların sayısı tüm dünyada düşüyor. Yeni üye kazanma hareketi mi?

-Evet, diye cevaplanıyor bu soru. Ame-
rika'da masonların sayısı düşüyor. Ama
bude değil yok. Her yıl sayımız yitide 5
artıyor.

Bu arada bugün Türkiye'nin 8 ilinde,
160 locada toplam 12 bin mason üye bulun-
duğu açıklanıyor. "Acaba bu üyelerin tümü
Demekler Masası'na kayıtlı mı?" sorusu
akla ilk gelen soru oluyor.

Cevabının bir yerinde "Askerler, kendi iç kurallarını ihlâl etmeden mason olabi-
lirler" diyor.

Masonluk ve askerler konusu net bir cevap bulamıyoruz. Az sonra locaların
bulunduğu üst kata çıkarken, duvarda asılı "Mason Üstad-ı Azamları" arasında
Cavit Yenicioğlu Paşa'nın resmini görüyoruz. Birkaç paragraf üstte de Hava
Kuvvetleri Komutanı, Jandarma Komutanı olmuş paşaların isimleri verilmişti.
Demek ki, masonluk bünyesinde "Paşa" seviyesinde asker üye bulunuyor. Ama
bunlar masonluğa ne zaman giriyor, sorusu ortada... Acaba emekli olduktan
sonra mı, yoksa henüz muvazzafken mi? Yani muvazzafken ama legal planda
değil? Acaba hangisi? Bu biraz, masonluğun, "gizliliği" reddetse de, hâlâ "kapa-
lı'lığa" gösterdiği itina ile de ilgili... "Muvazzaf asker üye" konusu netleşmediği-
ne göre, "askerî hiyerarşi" konusundaki tereddütler de ortada kalmış oluyor.

Sonra başka sorular geliyor:

Kadın konusu masonluğun yumuşak karnı... Bir bayan gazeteci, o yumu-
şak karından yükleniyor. Büyük Üstad'a...

- İnsanlık nüfusunun yarısını gözden çıkardınız mı?

Üstad'ın cevabı zayıf:

- Ne yaparsınız ki masonluk kadını kabul etmiyor, diyor. Geleneğimiz böyle. Eleştirilebilir ama böyle. Bu konuda dünya masonluğu değişirse biz de değişiriz, diyor.

Sonra espriler geliyor. Gazetecilerin arasında "Kadınlar sır tutamadıkları için masonluğa alınmıyor" espirisi dolaşıyor. Ama Mason Üstad başka bir espri patlatıyor:

- Masonluk bir tekamül yolu. Kadınlar zaten mükemmel olduğu için masonluğa girmelerine gerek yok.

Tabii, erkekler bu cevaptan "kemal noksanlığı" yargısını çıkarmıyor ve alınmıyorlar...

Bir soru, o ana kadar geçen her şeyi yıkıp deviriyor:

- Saatlerdir buradayız. Masonluk üzerine konuşuluyor. Ama biz henüz masonluğun ne demek olduğunu anlamış değiliz. Nedir masonluk?

Soru kadar ona verilen cevap da şaşırtıcı. Cevap Loca'nın eski "Büyük Üstad"ı Tunç Timurkan'dan:

- Efendim, masonluğu bu birkaç saatte anlamamakta haklısınız. Ben 30 yıldır masonluğun içindeyim, ben bile tam anlamadım henüz.

Derin bir kuyu anlaşılan masonluk... "Bir felsefi dalış hali..." Masonların ifadesiyle "ham taştan küp taş çıkarma" eylemi... Bir heykel yontuluşu...

Tunç Timurkan'ın sözlerini, yukarda, "Loca'yı gezerken sohbet ettiğimiz Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Nail Güreli de doğruluyor:

- Ben 40 yıldır masonum. Ama henüz mason olduğuma inanmıyorum...

Uzun ince bir yol bu, Veysel'in kavlince...

Sorular devam ediyor:

- Acaba masonlar Kosova'yı görüştüler mi? Yardım düşünüyorlar mı?

Böyle bir hazırlık olduğu ifade ediliyor.

- Acaba masonların zenginliği ne durumda?

Biraz son ekonomik kriz ve fukaralık edebiyatı dinliyoruz... Yıllık aidat bu yıl 50 milyonmuş, gelecek yıl 90 milyona çıkacakmış. Bu aidatı veremeyen üyeler olduğu ifade ediliyor. Zaman zaman bu üyelerin aidatı, iç yardımlaşma ile karşılanıyormuş.

- Acaba mason dayanışması denen şey ne kadar gerçek?

Böyle bir dayanışmanın bulunmadığı, masonlar arasında bir işaretleşmenin mevcut olmadığı cevabını alıyoruz.

Ancak, bu arada İngiltere'de masonluğa girmiş olan hakimlere, bunu bildir-me zorunluluğu getirildiğini, İtalya'da ise hakimlerin mason olmasının yasaklandığını öğreniyoruz. İtalyan masonları Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne müracaat etmişler ve rivayete göre lehte karar çıkmış.

Hakimlerle kimi başka kamu görevlileriyle ilgili bu kısıtlamalar da o "ma-son dayanışması" kuşkusunun dünyanın başka ülkelerinde de ciddiye alındı-ğının göstergesi...

- *Acaba bu açılma girişimi neyin nesi? Masonların sayısı tüm dünyada düşüyor. Yeni üye kazanma hareketi mi?*

- Evet, diye cevaplanıyor bu soru, Amerika'da masonların sayısı düşüyor. Ama bizde düşüş yok. Her yıl sayımız yüzde 5 artıyor.

Bu arada bugün Türkiye'nin 8 ilinde, 160 locada toplam 12 bin mason üye bulun-duğu açıklanıyor. "Acaba bu üyelerin tümü Dernekler Masası'na kayıtlı mı?" sorusu akla ilk gelen soru oluyor.

- *Rotary ile masonluk arasındaki ilişki?*

- Bir ilişki yok ama, ortak üyelerin çokluğu böyle bir ilişkinin varlığı intibarı-ny uyandırıyor.

Soru-cevap ve yemek faslı bitince, saatler bir hayli ilerliyor ve loca gezintisi için üst kata çıkılıyor. Üst katta birkaç loca var. Mason "kardeş"ler farklı localara davet için mütebessim bir gayret içinde görünüyorlar. Birisine giriyoruz. Sağ ve solda sıralanmış sandalyeler... Masonlar önden arkaya Üstad-Kalfa-Çırak tar-zında sıralanıyorlarmış. Bir hayli kürsü ve masa mevcut. Masonik semboller... Şamdan, gönye, pergel ve "Üstad" kürsüsü arkasında üçgen içinde bir göz.

- *Nedir bu göz?*

- Nasıl anlarsanız... "Tanrı sizi gözetliyor" demek belki...

Soruyorum:

- Bu gözün varlığını, günlük hayatınızda da üzerinizde hissediyor musu-nuz?

Bir biraderin cevabı:

- Masonluğun vermeye çalıştığı da o...

Ayaküstü bir soru daha:

- *Acaba masonlar kendi aralarında üyelerinin çok yaşlandığını, genç üye akışının az olduğunu düşünüyorlar mı?*

Buna katılmıyorlar. "Genç üyemiz var" diyorlar... 40-45 yaşlarında bir hayli "genç üye" olduğunu söylüyorlar.

Ben gene de etrafıma baktığımda, siyah kostümler içinde, genellikle 50'nin üzerinde insanlar görüyorum. Saat 23.30 gibi olduğunda masonlarla tanışma seremonimiz sona eriyor.

Geride ne kalıyor? "Ser verip sır vermeyen" bir örgüt mü? "Açılma" jesti yapan ama "kapalılığı" koruyan bir yapı mı? Soru sorduran, ama cevaptan çok soru üreten bir mülâkat mı?

Ne hissettim biliyor musunuz? Masonluk açıldıkça efsunlarını kaybedecek ve biraz "Huzurevi" ortamına dönüşecek. Eğer masonluk oradan, Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Derneği'ndeki görüntüden ibaretse, orada, siyaset üretecek, birtakım köklü operasyonlara yön verecek birikim görmedim. Ama uluslararası boyutu ne kadar belirleyicidir, orada nasıl bir örgütlenme vardır, İtalya'daki P-2 odaklaşmasının, İskoç Riti'nin operasyonel kabiliyetinin ne olduğu soruları hep saklı... Türkiye masonları olarak, kültürel kimlik itibarıyla nerede durduklarını tam tesbit edebilmişler mi, sorusuna da çok olumlu cevap verebildiğimi söyleyemem. Biraz kafası karışık bir dünya gözledim orada...

Benim aklımda en çok kalan söz, Tamer Bey'in sözü:

- *Siz masonluğa göre Haricisiniz?* Ama ben, Hristiyan bir Üstad-ı Azam'a göre sizi daha sıcak bulurum.

Siz de Tamer Bey'i ilginç bulmuyor musunuz? Acaba Tamer Bey gibileri ne kadar yaygın Türkiye masonluğunda?

Masonlar sahip oldukları imtiyazlarla şimdi daha rahat konuşuyorlar

ŞOK AÇIKLAMALAR

Muharrem COŞKUN
Milli Gazete, 06.06.1999

Ahmet Bey kısaca kendinizi tanıtır mısınız?

31 yıldır Masonlar Büyük Locası'nda görevliyim. Yönetim Kurulu Üyeliği ve Büyük Üstad'ın yardımcılığı görevini sürdürüyorum. Çırak, Kalfa ve Usta'dan oluşan rütbelerden en üstü olan Ustalık makamındayım yani Üstad'ım. Aynı zamanda serbest avukatlık yapıyorum.

Neden 90 yıl beklediniz ve neden bugün açılıyorsunuz?

Masonluğun bugününe bakmak için önce dünyadaki ve Türkiye'deki geçmişte ortaya çıkan olayları gözden geçirmek gerekiyor. Türkiye'nin geçmişine

larda görüŖ belirtelim. Madem ısrar ettiniz kısaca Ŗu kadarını söyleyebilirim. Kanal 7'de yayınlanan sahnelerin keçi kesme sahnesi dışındakilerin tamamı gerçekten bizde yaşanan görüntülerdir. Onları da yine bir inisiyatif sistem içerisinde düşünmeniz gerekiyor. Bir aşağılayıcı tarafı yok. O görüntülerde "yeniden doğuş" canlandırılmaktadır.

Harun Yahya'nın "Yeni Masonik Düzen" ve "Yahudilik ve Masonluk" gibi bazı kitaplarına da serginizde yer vermişsiniz. Bu kitapların içeriği noktasında neler söyleyeceksiniz?

Mason'u Mason Yapan Öğeler

Tam 90 yıldır bir sır gibi saklandılar. 90 yıl aradan sonra ilk kez bir basın toplantısı düzenleyerek gazetecilerin karşısına geçtiler. Bununla da yetinmediler bir de kendilerini tanıtmak amacıyla sergi açtılar.

Evet Türk Masonlardan söz ediyoruz. Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'ndan.

Masonların kapılarını aralamalarıyla birlikte, bir çok konu yeniden tartışılmaya başlarken, Masonlar, bugüne kadar kendilerini anlatamamaktan şikayet ediyorlar. Kendileri hakkında çok şeyin yazılıp çizildiğini, ileri geri konuşulduğunu söylüyorlar.

Ancak Masonlar, gerçekleştirmeye çalıştıkları açılımla her ne kadar şeffaf olduklarını iddia etseler de, belki de en önemli hususları yani Masonu "Mason" yapan öğeleri ise hala bir sır gibi saklıyorlar.

Örneğin Masonlar düzenledikleri toplantılarda "Ünlü Masonlar" olarak takdim ettikleri listede hayatta olmayanlara yer verirken, bir tek yaşayan ünlü Masondan dahi bahsetmiyorlar. Yaşayan masonları büyük bir gizlilikle saklamaları, şeffaf olduklarını bir kez daha tartışılır duruma sokuyor.

Yine, "neden kadınlardan Mason olmadığı'nın açıklanmaması, Masonluğa has işaret ve sembollerin anlamının söylenmemesi de Masonluğun hala bir gizemler yumağı olduğunu gösteriyor.

Bunlardan daha ve en önemlisi ise, birçok devrim ve ihtilalde başrolde oynadıkları halde siyasetten uzak olduklarını iddia etmeleri de soru işaretlerinin artmasına yol açıyor.

90 yıl aradan sonra ilk kez basın karşısına çıkan ve Aya İrini'de düzenledikleri "Doğudan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonlar" sergisi ile bir anlamda günah çıkarmaya çalışan Masonlar, bugüne kadar neden gizlendiklerini aslında kendileri de açıkça ifade edemiyorlar.

Serginin gerçekleştirildiği Aya İrini Müzesi'nde sorularımızı cevaplandırarak Türkiye Büyük Üstad'ı Yardımcısı Av. Ahmet Erman, 31 yıllık Mason olmasına rağmen hala kendisini bu konuda konuşmaya yetkili görmediğini söylüyor ve sorularımızdan duyduğu tedirginliği de gizleyemiyor.

Kilise Müziği eşliğinde gezilen sergide temsili olarak kurulan Mason Locası'nda sorularımızı cevaplandıran en üst rütbe olan Üstadlığa yükselmiş Ahmet Erman'la Masonluk ve Masonlar hakkında belki sizin de sormak istediğiniz konular üzerine konuştuk.

Hayır. Alakası yok. Hiç bir politik nedeni olmayan bir açılım bu.

Masonluk Dünyada ve Türkiye'de ilk kez ne zaman ve nasıl doğdu?

Masonluk sergideki belge ve bilgilerden de göreceğiniz gibi, ilk kez 1717 yılında İngiltere'de doğuyor. İlk anayasası ve tüzüğünü Protestan Rahip Anderson hazırlıyor.

Türkiye'de ise, 1909 yılında "Meşarik-i Azam-ı Osmanî" adıyla kuruluyor. İlk Üstadı Azam'ı da İttihat ve Terakki'nin öncüsü Talat paşa oluyor.

Dünya üzerinde ve Türkiye'de Masonların nüfusu hakkında bilgi verir misiniz?

Dünya üzerinde 150 Büyük Loca ve 4.5 milyon Mason bulunuyor.

Türkiye'de ise genel merkezi niteliğinde Büyük Loca İstanbul'da bulunurken, 8 şehirde 160 Loca ve 12 bin Mason üye bulunmaktadır.

Açıkladığınız masonların hepsinin vefat etmiş olanlardan olmasının ve yaşayan Masonların isminin gizli tutulmasını özel bir nedeni var mı?

Bizde olay şudur; bir Mason kendisinin Mason olduğunu açıklayabilir. Ama başka bir Masonun Mason olduğunu açıklayamaz. Bu bakımdan halen yaşayan Mason kardeşlerimizin kimliğini açıklamak bize düşmüyor. Ancak vefat edenleri açıklayabiliyoruz. Örneğin Cumhurbaşkanı Süleyman demirel'in Mason olduğu daha önce polemik konusu olmuştu. bize de soruluyor. Ancak biz kimsenin kendi isteği olmadan mason olduğunu açıklamakta kendimizi yetkili görmüyoruz.

Neden gizliyorsunuz?

Bazıları Mason kimliğim ortaya çıkarsa toplumda rahatsız bir duruma düşerim diye Mason olduğunu açıklayamıyor. Bazıları mesleki olarak işyerinde zor durumda kalmamak için Masonluklarını gizliyor. Biz de kimliklerini gizleyerek kardeşlerimize kolaylık sağlamış oluyoruz. Kardeşlerimizin sıkıntı çekmesini istemiyoruz.

Masonların kendilerine has ritüel ve simgeleri var. Bunlardan da bahseder misiniz?

Valla hakkımızda yerli ve yabancı birçok kişi tarafından yazılar yazıldı. Onlarla polemığe girmek istemiyoruz. Onlar bizi anlatmaya çalışmışlar, biz de kendimizi böyle tanıtmaya çalışıyoruz.

1909 yılında kurulan Mason dernekleri 1935 yılında kapatılıyor. Bunda tek parti döneminin ve Mustafa Kemal'in bir rolü olabilir mi?

Bildiğiniz gibi 1935 yılında spor ve sağlık kuruluşları dışındaki bütün dernekler kapatılıyor. Tekkeler, türbeler, cemiyetler kapatılıyor. Mason dernekleri de kendilerine kapatma emri gelmeden derneklerini kendileri kapatıyorlar.

1948 yılında İsmet İnönü'nün yardım ve olanaklarıyla yeniden Mason dernekleri açılıyor. Mustafa Kemal'in, derneklerin kapatılmasında baskısı olduğunu sanmıyorum. Ama 6 Bakanı ve 60 milletvekili mason olduğu halde kendisi Mason değildi.

Refahyol Hükümeti'nin düşürülmesi için masonlar tarafından baskı yapıldığı söylendi hatta bir yazıdan bahsedildi. Bunlar hakkında neler diyeceksiniz?

(Gülerek) Aman efendim. Aman efendim. yok böyle birşey. Bu bahsettiğiniz olayı biz de takip ettik. Bunun bizimle alakası olduğunu sanmıyorum. Bizim yazışmalarımızda böyle birşey yok. Bizim derneğimizle de alakası yok.

Lions ve Rotary gibi kulüplerle ilginiz var mı?

Onlar bizden ayrı çalışan dernekler. Ama onlara üye olan bize de üye olabilir.

Herkes Mason olabilir mi? Önemli kademelerde Mason var mı?

Mason olacak kişilere genel de bir Mason teklif götürür. Tabii mason olacak kişilerin kadın olmaması baş şart olurken mutlaka bir dine inanması gerekiyor. Bunlar hakkında bir soruşturma ve araştırma yapılır. Ardından da oylama yapılır, uygun görülürse Masonluğa kabul edilir. Bugün bürokrasinin birçok etkin kademesinde çok sayıda Mason var. Bunlar kendileri istedikleri takdirde isimlerini açıklayabiliriz aksi halde Mason olduklarını açıklayamayız.

MASONLARIN ETTİKLERİ YEMİN

"Kalbim göğsümün sol tarafından, dilim ağzımın dibinden koparılacak; boğazım kesilecek; vücudum vahşi atlar tarafından parçalanacak; med ve cezirin aktığı bir noktada deniz kumunun içine 24 saat gömülecek; sonra kül oluncaya kadar yakılıp dört rüzgarın estiği bir yerde havaya atılacak ve böylece hatıram tamamen kaybolmuş olacaktır. Tanrı yardımcım olsun."

ÖLEN ÜNLÜ MASONLARDAN BAZILARI:

Rıza Tevfik, Ömer Rıza Doğrul, Şinasi, Ziya Paşa, Namık Kemal, Mehmet Emin Yurdakul, Hüseyin Cahit Yalçın, Ziya Gökalp, Ahmet Mithat Efendi, Reşat Nuri Güntekin, Ahmet Emin Yalman, Mim Kemal Öke, Sultan 5. Murat, Şehzade Kemalettin Efendi, Şehzade Nurettin Efendi, Mithat Paşa, Talat Paşa, 1. Ordu Komutanı Ali İhsan Sabis Paşa, Jandarma Komutanı Ali Kemal Sarıay Paşa, Hava Kuvvetleri Komutanı Zeki Doğan Paşa ve Eşref Manas Paşa.

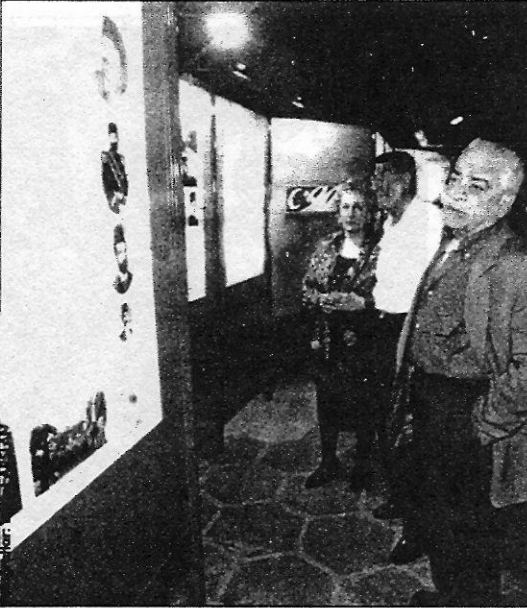
"DOĞUDAN BATIYA İNSANLIK KÖPRÜSÜ: MASONLUK" SERGİSİ'NİN (2-14 MAYIS 1999, AYA İRİNİ) BASINDAKİ YANKILARI

MASONLAR'IN TANITIM SERGİSİ

Bülent DEMİR
Hürriyet, 03.05.1999

90'ıncı kuruluş yıldönümlerinde kamuoyuna açılma kararı alan ve kendilerini kısaca "insan sever" olarak tanıtan Türk Masonları'nın ilk tanıtım sergisi dün Aya İrini'de açıldı. "Doğu'dan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" adını taşı-

Masonlar'ın tanıtım sergisi

Ben de bir Masonum

Sergiye Sema Yunak'la gelen Zeki Alasya, kendisinin de bir Mason olduğunu belirterek, "Dünya değişiyor. Masonluk dünyanın her yerinde serbest, gözler önünde. Türkiye'deki açılımı da olumlu karşılıyorum" dedi.

90'ıncı kuruluş yıldönümlerinde kamuoyuna açılma kararı alan ve kendilerini kısaca "insan sever" olarak tanıtan Türk Masonları'nın ilk tanıtım sergisi dün Aya İrini'de açıldı. "Doğu'dan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" adını taşıyan serginin açılışını yapan Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talat Akev, serginin Masonluk hakkında yalın bilgiler vermeyi amaçladığını söyledi. Aralarında ünlü tiyatro sanatçısı Zeki Alasya'nın da bulunduğu Türk Masonları'nın hazır bulunduğu sergi, 14 Mayıs'a kadar 11.30-16.30 saatleri arasında gezilebilecek. Türk Masonluğu'nun 90 yıllık tarihine ilişkin belgeler ve objelerin yer aldığı sergide Şeyhülislam Musa Kazım Efendi'nin, "Çıraklık belgesi" de bulunuyor. Sergide ayrıca multivizyon gösterisiyle izleyicilere bilgi veriliyor.

Bülent DEMİR / İSTANBUL

yan serginin açılışını yapan Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talât Akev, serginin Masonluk hakkında yalın bilgiler vermeyi amaçladığını söyledi. Aralarında ünlü tiyatro sanatçısı Zeki Alasya'nın da bulunduğu Türk Masonları'nın hazır bulunduğu sergi, 14 Mayıs'a kadar 11.30-16.30 saatleri arasında gezilebilecek. Türk Masonluğu'nun 90 yıllık tarihine ilişkin belgeler ve objelerin yer aldığı sergide Şeyhülislam Musa Kazım Efendi'nin, "Çıraklık belgesi" de bulunuyor. Sergide ayrıca multivizyon gösterisiyle izleyicilere bilgi veriliyor.

MASONLAR SERGİ AÇTI

Orhan YURTSEVER
Akşam, 03.05.1999

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın 90. kuruluş yılı kutlamaları çerçevesinde Masonluğu tanıtan "Doğu'dan Batı'ya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" adlı sergi Aya İrini'de açıldı.

Masonlar sergi açtı

■ **HÜR** ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın 90. kuruluş yılı kutlamaları çerçevesinde Masonluğu tanıtan "Doğu'dan Batı'ya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" adlı sergi Aya İrini'de açıldı.

■ **BÜYÜK** Üstad Sahir Talat Akev, Masonluk hakkında yanlış bilgilerin olduğunu belirterek, serginin, Masonluğun kökenleri hakkında doğru bilgileri vermek amacıyla hazırlandığını söyledi.

Büyük Üstad Sahir Talât Akev, Masonluk hakkında yanlış bilgilerin olduğunu belirterek, serginin, Masonluğun kökenleri hakkında doğru bilgileri vermek amacıyla hazırlandığını söyledi.

MASONLARDAN 90. YIL SERGİSİ

Cumhuriyet, 03.05.1999

Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası, Aya İrini'de düzenlediği "Doğudan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" isimli sergiyle Türk masonluğunun 90. yılını kutladı. 14 Mayıs tarihine kadar 11.00-16.30 saatleri arasında ziyaretçilere açık olacak serginin, masonluğun kökenleri hakkında en doğru ve yalın bilgileri vermek amacıyla hazırlandığı bildirildi. Türk masonluğunun tarihiyle ilgili belgeler ve çeşitli simgeler ile "Işık Doğudan Yükseldi" adlı bir multivizyon gösterisinin de yer aldığı serginin açılışında Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası büyük üstadı Şahir Talât Akev, günümüzde masonluğun gizli kalmış bir tarafının olmadığını belirtti.

AYA İRİNİ'DE MASONLUK SERGİSİ

Ümran AVCI

Milliyet, 03.05.1999

Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'nın 90. yılı kutlama etkinlikleri çerçevesinde Aya İrini'de Masonluk sergisi açıldı.

Masonluk ve Masonluğun kökenleri hakkında en doğru ve en yalın bilgileri vermek amacıyla hazırlandığı belirtilen "Doğudan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" konulu sergi büyük ilgi gördü. Sergide, Masonluğun ortaya çıkmasına yardım eden, onu etkileyen ve besleyen önemli düşünceler, oluşumlar ve atılımlarla ilgili bilgilerin yanı sıra Türk Masonluğunun 90 yıllık tarihine ilişkin belge ve ob-

jeler yer alıyor. 14 Mayıs'a kadar gezilebilecek olan sergide, "Işık Doğudan Yükseldi" konulu multivizyon gösterisinin yanı sıra ünlü Masonların fotoğraflarının yer aldığı afişler ve sahne platformu üzerine kurulan bir mason locası da ziyarete açıldı.

AYA İRİNİ'DE TÜRK MASONLUĞU SERGİSİ

Evrensel Haber , 03.05.1999

"Türk Masonluğu'nun 90. yılı" kutlamaları dün Aya İrini Kilisesi'nde açılan "Doğudan batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" sergisiyle başladı. Sergi 14 Mayıs'ta sona erecek. Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği'nin düzenlediği sergide Türk Masonluğu'nun 90 yıllık tarihine ilişkin belgeler ile objeler de yer alıyor.

Sergi açılışı sırasında multivizyondan konuşma yapan ve kendisini "Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı" olarak niteleyen Sahir Talât Akev, Masonluğu; "sinesi içinde değişik fikirlerin savunulabildiği bir müessese" olarak tanımladı.

Bütün mensuplarını inançlarında tamamen serbest bıraktıklarını ileri süren Talât Akev, değişik düşünce ve inançtaki insanların dostça yaşayabilmeleri ve birbirlerini kardeşçe sevebilmelerini savunduklarını söyledi. Akev, şöyle devam etti: "Geçmişe ve geleneklere bağlı olmakla birlikte 21. asrın eşliğinde olduğumuz unutulmamalı ve düşüncelerimiz ileriye dönük olmalıdır. Çalışmalarımızın insanlığa sevgi ve barış getireceği umudu taşıdığımızı bir kez daha vurgulamak isterim.

MASONLAR SERGİ AÇTI

Özgür Bakış, 03.05.1999

Türkiye Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Derneği'nin, Aya İrini Kilisesi'nde açılan "Doğudan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" konulu sergide, eski üye kayıtları, semboller ve rozetler gösterime sunuldu. Serginin açılışında konuşma Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talât Akev, serginin Türk Masonluğu'nun 90. yılı nedeniyle, Masonluk hakkında bilgi vermek amacıyla hazırlandığını söyledi.

"BEN BİR MASONUM"

Star, 04.05.1999

Sanatçı, Zeki Alasya, bu açıklamayı Masonların Aya İrini'deki sergisinin kokteylinde yaptı. Uzatmalı sevgilisi Sema Yunak ile birlikte sergiyi gezen Alasya, şöyle dedi: "Birincisi merak ettiğim için buradayım. İkincisi ben bir Mason'um. Bu etkinliğe büyük bir keyifle katılıyorum."

Sergide dünyaca ünlü Masonların isim ve fotoğraflarının bulunduğu pano büyük ilgi gördü. Panoda, yabancıların yanısıra Türkiye'den tiyatrocu Güllü Agop, şair Namık Kemal, eski bakan Hasan Ali Yücel, sinemanın unutulmaz oyuncusu Ayhan Işık'ın da isimleri yer alıyor.

GENÇLERE MASON ABLUKASI

Burak ORHAN-Nazif KARAMAN

Akit, 04.05.1999

Kapalı kapılar ardından günyüzüne çıkan masonların hedefi gençler. Açtıkları sergide gençlere şirin görünmeye çalışan masonlar onları adeta abluka altına aldılar.

Bugüne kadar faaliyetlerini kapalı kapılar ardında sürdüren masonların aldıkları karar doğrultusunda açıktan propagandaya başladılar. Geçtiğimiz günlerde basınla sohbet toplantısı düzenleyen masonlar, dün de "Doğudan Batıya İnsanlık Köprüsü: Masonluk" konulu sergi düzenlediler. Sergiyi gezmeye gelen gençler, yaş ortalaması 65'in üzerinde bulunan masonlar tarafından ablukaya alındı.

İÇKİLİ VE KİLİSE MÜZİKİ AÇILIŞ

Aya İrini Müzesi'nde içki ve kilise müziği eşliğinde masonlar sergisinin açılış konuşmasını yapan Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Sahir Talât Akev, Türkiye'de masonluğun kuruluşunun 90. yıl etkinlikleri çerçevesinde başlattıkları programların devam edeceklerini söyledi. "Bu serginin amacı masonluğun ne olduğunu halkımıza ve vatandaşlara anlatmaktır. Masonların sadece ve sadece insanların barış içinde yaşadıklarını anlatmayı başardığımızı zannediyorum" diyen Akev, toplantıların süreceğini ifade etti.

Bugüne kadar faaliyetlerini kapalı kapılar ardında sürdüren masonların halka açık toplantıda oldukça ürkek davrandıkları gözlemlendi. Kısa konuşmanın ardından basının ısrarlı sorularına cevap vermekten kaçınan Şahir Talât Akev, "Geçen gün çok konuştum. Bu kadar medyada yer almak istemiyorum" dedi.

Gençlere Mason ablu

Kapalı kapılar ardından günyüzüne çıkan masonların hedefi gençler. gide gençlere şirin görünmeye çalışan masonlar onları adeta abluka

BURAK ORHAN-NAZİF KARAMAN
İSTANBUL

Bugüne kadar faaliyetlerini kapalı kapılar ardında sürdüren masonların aldıkları karar doğrultusunda açıklan propaganda başlıdılar. Geçmiş günlerde basınla sohbet toplantısı düzenleyen masonlar, dün de "Doğrudan Batıya İnsanlık Küprüsü: Masonluk" konulu sergi düzenlediler. Sergiyi görmeye gelen gençler, yaş ortalaması 65'in üzerinde bulunan masonlar tarafından abluka altına alındı.

İÇKİLİ VE KİLİSE MÜZİKİ AÇILIŞ

Aya İri ni Müzesi'nde içki ve kilise müziği eşliğinde masonlar sergisinin açılış konuşmasını yapan Hür ve Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası Büyük Üstadı Şahir Talât Akev, Türkiye'de masonluğun kuruluşunun 90. yıl etkinlikleri çerçevesinde başlatılan programların devam edeceğini söyledi. "Bu serginin amacı masonluğun ne olduğunu halkımıza ve vatandaşlara anlatmaktır. Masonların sadece ve sadece inançların barış içinde yaşadıklarını anlatmayı başardığımızı söyleyeyim" diyen Akev, toplantının süresizliğini ifade etti.

den düzenlenen toplantıdan doğal ne var. Çok anladığım bir hareket". "Masonların halka açılmasında son yıllarda siyasi konjunktürdeki değişiklik etkili oldu mu" şeklindeki soruya Aleya şu cevabı verdi: "Türkiye 80'lerin Türkiye'si değil. Tabii ki değişiklikler olacak, tabii ki olacaktır. Kendimizi ifade edeceğiz". 12 bin 500 üyeye sahip olduklarını söylemelerine rağmen bunların sade-

ce çalışmaları yasaklanmış olmasına rağmen masonların rahatça toplantı düzenleyebilmelerinin nedeni anlaşılıyor.

HALKA 10 YILDA AÇILACAKLAR

Sergide görüldüğümüz Büyük Mason Locası üyeleri adlarını açıklamaktan kaçınıyor, 90. yıl etkinlikleri ile ilgili şu çarpıcı bilgileri verdiler. "90 yıldır Türkiye'deki demok-

MASONLAR'IN HEDEFİ GENÇLER

Masonluğu tanıtıcı multivizyon gösterisinin yer aldığı sergide masonların hedefi özellikle gençlerdi. Masonlar'ın özellikle gençlerin tatil günü olması nedeniyle yoğun şekilde bulunduğu Sultanahmet Meydanı'nın yakınında Aya İri ni Müzesi'ni tercih etmeleri dikkat çekti. Sergiyi ziyaret için gelen gençlerin çevresini mason locası üyeleri sararken, masonlar adeta gençlerin beyinlerini yıka-dılar.

Masonluğun anlatıldığı sergide, Türkiye'de masonluğun tarihçesini anlatan yazılar, masonların çıkardığı dergi ve gazetelerde yer alan çeşitli yazılar, masonların toplantılarında kullandıkları özel mühürler, kıyafetler yer alıyor.

ZEKİ ALASYA DA MASONMUŞ!

Toplantıya siyaset, sanat ve basın dünyasının önde gelen masonlarından hiçbirisi katılmazken, medyanın tanıdığı tek isim komedyen Zeki Alasya'ydı.

Masonlukla ilgili sorularımızı cevaplandıran Alasya, "Masonlar'ın halka açılması çok olumlu karşılıyorum. Ben yıllardır masonum. Mason olduğum için böyle bir etkinliğe büyük bir keyifle katılacağım. Bu yüzden düzenlenen toplantıdan doğal ne var. Çok onayladığım bir hareket".

"Masonların halka açılmasından son yıllarda siyasi konjonktürdeki değişiklik etkili oldu mu" şeklindeki sorumuza Alasya şu cevabı verdi: "Türkiye 80'lerin Türkiye'si değil. Tabii ki değişiklikler olacak, tabii ki açılacağız. Kendimizi ifade edeceğiz."

12 bin 500 üyeye sahip olduklarını söylemelerine rağmen bunların sadece 500'ü Emniyet'in kayıtlarında yer alan Masonlar'ın İstanbul'un göbeğinde hiç bir engelleme ile karşılaşmadan toplantı yapmalarına dur dermemesi büyük tepki topluyor. Hatırlanacağı gibi masonların gerçek yüzü Refah-Yol'un yıkılması sürecinde, Fransız Büyük Locası'ndan, Hür Kabul Edilmiş Masonlar Büyük Locası'na yazılan mektupla belgelenmişti. Yasalara göre kökü dışarıda bulunan derneklerin çalışmaları yasaklanmış olmasına rağmen masonların rahatça toplantı düzenleyebilmesinin nedeni anlaşılmıyor.

HALKA 10 YILDA AÇILACAKLAR

Sergide görüştüğümüz Büyük Mason Locası üyeleri adlarını açıklamaktan kaçınırken, 90. yıl etkinlikleri ile ilgili şu çarpıcı bilgileri verdiler. "90 yıldır Türkiye'deki demokratik yapı, halka açılmamız için uygun değildi. Ancak günümüzde ki demokratik yapı bizim halka açılmamız için ortam sağladı. Halka açılmayı uzun zamandır düşünüyor ve bu doğrultuda çalışmalar yapıyorduk. Toplantılarımız kısa bir süre sürmeyecek. Halka açılma projemiz 10 yıllık bir süreyi kapsıyor. Bugün ikincisini yaptığımız toplantıların daha birçok benzeri yapılacaktır"

MASONLARIN TARİHİ BU ÜLKE'DE

Süleyman ÇOBANOĞLU
Millî Gazete, 05.05.1999

Önemli konuları önemli konuklarıyla ekranlara taşıyan Bu Ülke, Kanal 7 ekranlarında izleyicileriyle buluşmaya devam ediyor. Her hafta çok önemli bir konuyu gündeme alan Bu Ülke, bu akşam da çok önemli bir konuyu tartışmaya açıyor: Masonluk ve Masonluğun tarihi...

Gazetemiz yazarlarından Süleyman Çobanoğlu'nun sunduğu bu Ülke'de Masonluk en ince detaylarına kadar ele alınıyor. Masonlar gün ışığına çıkıyor. Basın toplantıları, yazı dizileri, sergiler, tanıtımlar, yüzlerce yıllık kapalı kutuyu

henüz tam anlamıyla ortaya koymuş değil. Masonluk, insanlık ideali için çıkmış masum bir örgüt mü, yoksa bunalımlı tarihlere ayak izlerini bırakmış, başka niyetler için toplanmış bir artniyetliler ordusu mu?

Örgüte giriş, üstadlık, ritüeller, törenler, anlayışlar, gelenekler... Bu ülke, Türkiye'nin hiç eskimeyen tartışma konusunu bir masonun tanıklığıyla gündeme getiriyor. Masonluk üzerine yapılacak bu çarpıcı sohbeti muhakkak izleyin.

Bu Ülke'nin ikinci dosya konusunun konuğu ise Aykut Yazgan. Aykut Yazgan, Duvarcı Ustalarının gizli dünyasını bu Ülke'de anlatıyor. Dilleri başka, yüzleri başka hemşehriler İstanbul'da. Taşı toprağı altın kente akın edenler, bu defa sınırları aşip koşuyorlar İstanbul'a. En zor işlerde çalışıyor, Türkçe'yi sökmeye uğraşıyorlar.

